

**STRATEGIA ROZWOJU POWIATU NAKIELSKIEGO
NA LATA 2014-2020 +**

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Niniejsze opracowanie zostało wykonane przez:

ul. Podmurna 65/1
87-100 Toruń

przy współpracy
Starostwa Powiatowego w Nakle nad Notecią

SPIS TREŚCI

<u>I. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO</u>	<u>4</u>
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU.....	4
1.1. POŁOŻENIE I RELACJE ZEWNĘTRZNE	4
1.2. WIELKOŚĆ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	5
1.3. UKSZTAŁTOWANIE TERENU ORAZ ZASOBY NATURALNE POWIATU	5
1.4. KLIMAT I JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	7
2. SFERA SPOŁECZNA	8
2.1. DEMOGRAFIA	8
2.2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA	11
2.3. PRZYRÓST NATURALNY	12
2.4. MIGRACJE	13
3. SFERA GOSPODARCZA	14
3.1. RYNEK PRACY I BEZROBOCIE	15
3.2. PODMIOTY GOSPODARSTWA POWIATU NAKIELSKIEGO	21
3.3. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	23
3.4. ROLNICTWO	29
3.5. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII	30
3.5.1. Energia wody	30
3.5.2. Energia wiatru	31
3.5.3. Energia słoneczna	31
3.5.4. Energia z biomasy	32
3.5.5. Energia z biogazu	32
3.5.6. Energia ziemi i wód podziemnych	32
3.6. TURYSTYKA	35
4. POMOC SPOŁECZNA I OCHRONA ZDROWIA	39
4.1. POMOC SPOŁECZNA	39
4.2. OCHRONA ZDROWIA	42
5. WYKSZTAŁCENIE MIESZKAŃCÓW, EDUKACJA I WYCHOWANIE	42
6. SPORT I REKREACJA	46
7. KULTURA	49
8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	51
9. INFRASTRUKTURA I TRANSPORT	53
<u>II. ANALIZA ANKIET</u>	<u>57</u>
<u>III. ANALIZA SWOT</u>	<u>87</u>
<u>IV. ANALIZA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW ROZWOJOWYCH POWIATU NAKIELSKIEGO</u>	<u>92</u>
5.1. SFERA GOSPODARCZA	93
5.2. SFERA ŚRODOWISKOWA, ŁADU PRZESTRZENNEGO I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	96
5.3. SFERA SPOŁECZNA	98
<u>SPIS TABEL</u>	<u>111</u>

SPIS WYKRESÓW	111
SPIS SCHEMATÓW	114
SPIS RYSUNKÓW	114
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	114
WYKAZ ŹRÓDEŁ	114

I. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. Ogólna charakterystyka powiatu

W pierwszym podrozdziale diagnozy obecnego stanu powiatu nakielskiego zostały przedstawione podstawowe informacje o powiecie, obejmujące: położenie i relacje zewnętrzne, wielkość i podział administracyjny, historię oraz dziedzictwo powiatu, ukształtowanie terenu, zasoby naturalne powiatu oraz jego cechy charakterystyczne.

1.1. Położenie i relacje zewnętrzne

Powiat nakielski położony jest w środkowo-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego.

Rysunek 1. Lokalizacja powiatu nakielskiego na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, *Rocznik Statystyczny województwa kujawsko-pomorskiego 2009*, Bydgoszcz 2009.

Sąsiaduje od północy z powiatem sępoleńskim (woj. kujawsko-pomorskie), od wschodu z powiatem bydgoskim (woj. kujawsko-pomorskie), od południowego wschodu z powiatem żnińskim (woj. kujawsko-pomorskie), a od zachodu z powiatami wągrowieckim oraz pilskim (woj. wielkopolskie).

1.2. Wielkość i podział administracyjny

Powiat nakielski jest jednym z 23 powiatów leżących w granicach administracyjnych województwa kujawsko-pomorskiego. Jego powierzchnia wynosi 1120,0 km², co stanowi około 6,23% całej powierzchni województwa, wynoszącej 17 969 km². Siedzibą powiatu jest miasto Nakło nad Notecią. Uwzględniając strukturę powiatu nakielskiego, w jego skład wchodzi 5 gmin: na północy gmina miejsko-wiejska Mroczka, w centralnej i wschodniej części gmina miejsko-wiejska Nakło nad Notecią, na południowym wschodzie gmina miejsko-wiejska Szubin, na południowym zachodzie gmina miejsko-wiejska Kcynia, a w północno zachodniej części gmina wiejska Sadki.

Rysunek 2. Podział administracyjny powiatu nakielskiego

Źródło: opracowanie własne.

1.3. Ukształtowanie terenu oraz zasoby naturalne powiatu

Powiat nakielski zgodnie z systemem regionalizacji fizycznogeograficznej Polski w układzie dziesiętnym leży na pograniczu makroregionu Pojezierza Południowopomorskiego obejmującego południowe Pojezierze Krajeńskie i północnego skraju Pojezierza Wielkopolskiego. W środkowej części powiatu równoleżnikowo przebiega makroregion Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka. Swymi granicami obejmuje regiony historyczne: na północy Krajnę i na południu Pałuki. Geograficznie Krajna to przede wszystkim wysoczyzna morenowa (Wysoczyzna Krajeńska) ukształtowana przez ostatnie zlodowacenie i wody roztopowe. W rzeźbie terenu charakterystycznie występują rynnowe

jeziora i ciągi moren czołowych, czasem tworzące wysokie wzniesienia. Rzeźbę Pałuk w części również ukształtował plejstocenijski lądolód, którego pozostałością jest wysoczyzna morenowa z jeziorami polodowcowymi. Najrozleglejszą formą wklęsłą, ciągnącą się z zachodu na wschód powiatu jest Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka, zwana też Pradolina Noteci – Warty.

Powiat nakielski posiada dogodne połączenie śródlądowe z całą Europą. Droga wodna wykorzystująca Noteć i Kanał Bydgoski stanowi naturalny szlak turystyczny. Rzeka Noteć jest największą atrakcją turystyczną powiatu. Wzdłuż rzeki ciągnie się pas „Łąk Nadnoteckich”. Z kolei „Łąki Ślesińskie” tworzą rezerwat przyrody, przylegający do Kanału Bydgoskiego. Występujące na tym terenie pomniki przyrody zostały objęte kompleksową ochroną. Czyste jeziora, które zachęcają do kąpieli, a także bogactwo lasów sprawiają, że tereny powiatu nakielskiego często odwiedzają turyści. Przez teren powiatu przebiega międzynarodowa trasa rowerowa z Francji do Rosji – Euroroute R1.

Krajobraz terenu powiatu nakielskiego określają czynniki naturalne i działalność człowieka, czego wyrazem jest zróżnicowanie rzeźby terenu, wód powierzchniowych, lesistości, udziału łąk i pastwisk oraz terenów zabudowanych. Klimat Krajny i Pałuk znajdujący się w strefie umiarkowanej cechuje się zmiennością i przejściowością pomiędzy chłodną i dość wilgotną dzielnicą pomorską, poprzez dzielnicę nadnotecką oraz cieplejszą i bardziej suchą dzielnicę środkową.

Zróżnicowanie utworów geologicznych, rzeźby terenu, warunków hydrologicznych i oddziaływanie klimatu znajduje swoje odzwierciedlenie w typach i rodzajach gleb. Największy udział powierzchniowy mają gleby IV klasy bonitacyjnej (IVa, IVb), które stanowią 39% ogółu gleb w powiecie nakielskim. Najmniej jest natomiast gleb o najwyższej jakości (I klasa) – 0,01%. Należy zauważyć, że powiat nakielski posiada bardzo wysoki wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w granicach od 68,4 (gm. Mrocza) do 76,1 (gm. Sadki), przy 100-punktowej skali. Od 64 do 71% powierzchni gleb pod użytkami rolnymi posiada odczyn obojętny lub lekko kwaśny.

W granicach obszaru powiatu nakielskiego udokumentowano kilka obszarów złóż surowców mineralnych, głównie kruszyw. Występują one w południowej części gminy Nakło nad Notecią i gminie Szubin. Poza wyżej wymienionymi jest jeszcze kilka innych złóż, które są lub mogą być w przyszłości eksploatowane i wykorzystane przede wszystkim dla potrzeb drogownictwa i budownictwa. Na skalę lokalną są również eksploatowane surowce organiczne (torfy niskie), występujące na dnie pradoliny Noteci.

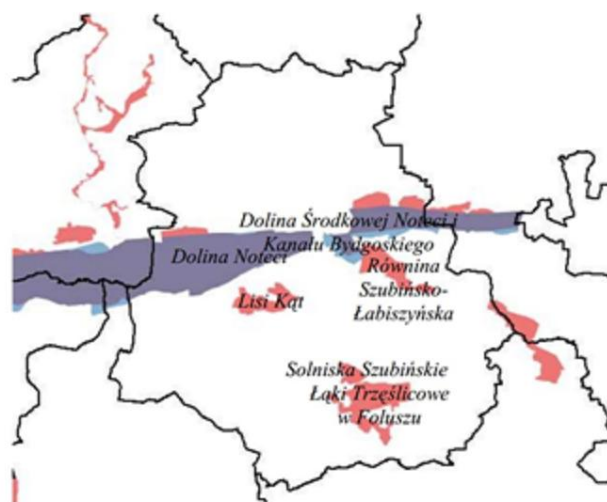
Lasy w powiecie nakielskim według danych z ewidencji w 2013 r. zajmowały powierzchnię 26 358,04 ha. Największą powierzchnię zajmują one w gminie Szubin (lesistość - 34,3%).

Na terenie powiatu nakielskiego zlokalizowane są następujące obszary Natura 2000: Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001, Dolina Noteci PLH300004, Lisi Kąt

PLH040026, Łąki Trzęślicowe w Foluszu PLH040027, Równina Szubińsko-Łabiszyńska PLH040029 i Solniska Szubińskie PLH040030.

Rysunek 3. Obszary Natura 2000 w powiecie nakielskim

Źródło: Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla powiatu nakielskiego do roku 2014 z perspektywą na lata 2015 – 2018 Bydgoszcz, wrzesień 2012 r.

1.4. Klimat i jakość powietrza atmosferycznego

Powietrze jest elementem środowiska, do którego emitowane są zanieczyszczenia w postaci stałej, ciekłej i gazowej. Jakość powietrza atmosferycznego oznacza stopień jego zanieczyszczenia. Źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są przede wszystkim:

- elektrociepłownie,
- kotłownie przydomowe,
- środki transportu,
- zakłady przemysłowe.

Wielkości emisji zanieczyszczeń na terenie powiatu nakielskiego, objętych sprawozdawczością WIOŚ w 2010 r., przedstawiono w Tabeli 1.

Tabela 1. Zestawienie stężeń zanieczyszczeń powietrza z roku 2012 na tle lat 2010-2011 w powiecie nakielskim

Lokalizacja stacji	Instytucja wykonująca pomiary w 2012 r.	Metoda wykonywania pomiarów w 2012 r.	Zanieczyszczenie	Stężenie średnie roczne $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
				2010	2011	2012
Nakło ul. P. Skargi	WIOŚ	manualna	pył. zaw. PM10	43,4	38,5	39,8
		manualna	benzo-a-piren*	0,0141	0,0083	0,0045
		manualna	ołów*	0,14	0,0275	0,0268
		manualna	kadm*	0,0036	0,0006	0,0006
		manualna	nikiel*	0,0046	0,0014	0,0012
		manualna	arsen*	0,0092	0,0012	0,0013

		pasywna	benzen*	6,9	3,4	2,68
--	--	---------	---------	-----	-----	------

*- w pyłe zawieszonym

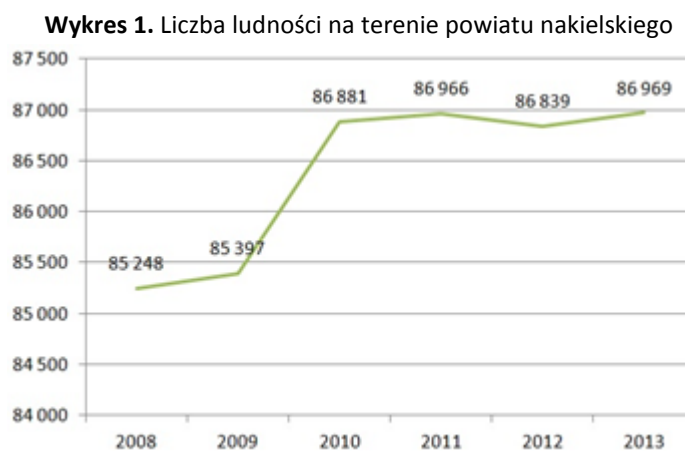
Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią (na podstawie Raportu o stanie środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2012 r.).

Według klasyfikacji dokonanej ze względu na ochronę zdrowia w wyniku rocznej oceny za rok 2010, strefa kujawsko-pomorska (do której zalicza się sfera powiatu nakielskiego) zaliczona została do klasy C (stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych). O zaliczeniu strefy kujawsko-pomorskiej do niekorzystnej klasy C zdecydowały m.in. występujące na terenie Nakła nad Notecią przekroczenia dopuszczalnych wartości benzenu, przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 (średnia roczna i stężenia 24-h), przekroczenia poziomu docelowego arsenu oraz przekroczenia poziomu docelowego benzo(α)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. W celu przywrócenia dobrej jakości powietrza na terenie powiatu, zdecydowano się na prowadzenie programu ochrony powietrza.

2. Sfera społeczna

2.1. Demografia

Na koniec 2013 r. powiat nakielski zamieszkiwało 86 969 osób, co w porównaniu do ogólnej liczby ludności województwa kujawsko pomorskiego stanowiło 4,15%. Wskaźnik gęstości zaludnienia na terenie powiatu jest niski - wyniósł 77,6 osób na km², przy średniej dla województwa 116,4 osób na km².

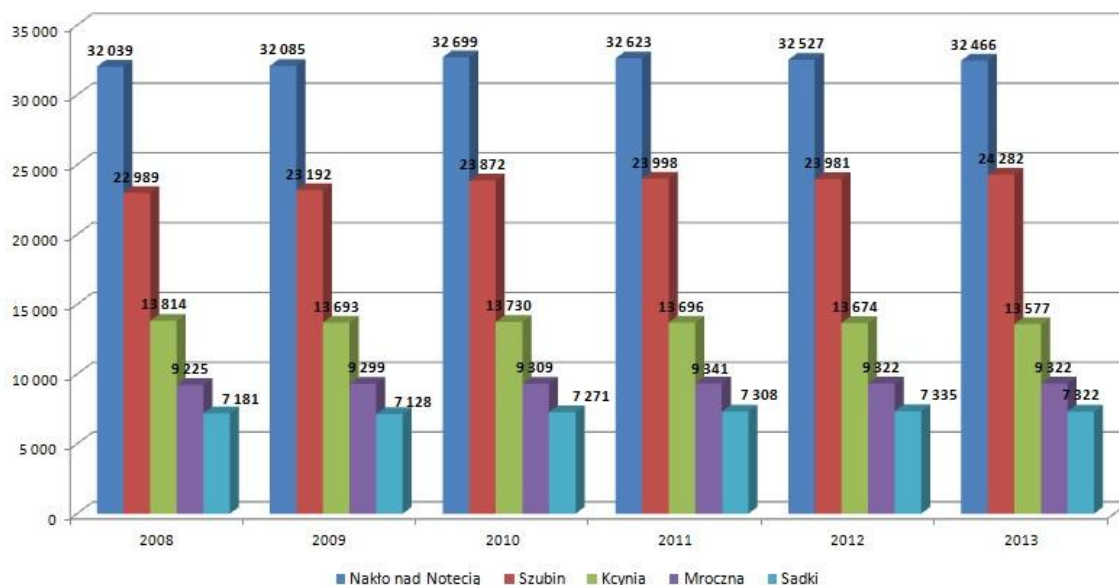
Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych.

W latach 2008-2013 na terenie powiatu nakielskiego liczba ludności zwiększyła się o 2,02% tj. o 1721 osób. Na wzrost liczby ludności na terenie powiatu wpływał przyrost naturalny, który w 2013 roku wynosił 2,4% a w roku 2008 kształtował się na poziomie 3,1% (na 1000 os.). Współczynnik feminizacji, obliczany według liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn, w 2013 r. wyniósł 1,02, co oznacza, iż liczba kobiet i mężczyzn kształtowała się na zbliżonym poziomie, z niewielką przewagą liczby kobiet.

W 2013 roku najwięcej ludności zamieszkiwało gminę Nakło nad Notecią - 32 466 osoby, co stanowiło 37,3% całej liczby powiatu. Prawie 28% ludności powiatu zamieszkiwało na terenie gminy Szubin (24 282 osoby). W gminie Kcynia zamieszkiwało 15,6% mieszkańców powiatu (13 577 osób), a gminę Mrocza 10,7% (9 322 osób). Najmniej osób zamieszkiwało gminę Sadki - 8,4% ogólnej liczby ludności (7 322 osoby). Strukturę ludności z podziałem na wszystkie gminy powiatu nakielskiego w latach 2009-2013 przedstawia Wykres 2.

Wykres 2. Struktura ludności powiatu nakielskiego z podziałem na gminy

Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych.

W latach 2008-2013 obserwuje się systematyczny spadek liczby osób znajdujących się w wieku przedprodukcyjnym. W 2008 r. ludność w wieku do 17 roku życia stanowiła 22,5%, a w roku 2013 - już 20,5%. Należy zauważyć, że wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym z 12,9% w 2008 r. do 15,3% w 2013 r. Liczba osób w wieku produkcyjnym zwiększyła się nominalnie o 839 osób (m.in. ze względu na wzrost ogólnej liczby ludności w powiecie), jednakże udział tej grupy w analizowanym okresie obniżył się o 0,3%.

Tabela 2. Wskaźnik obciążenia demograficznego na terenie powiatu nakielskiego i województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2008-2013

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Powiat	54,9	54,4	54,3	54,6	55,3	55,6
	Województwo	54,7	54,6	54,7	55,3	56,0	57,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	powiat	57,5	60,5	62,7	66,9	71,0	74,6
	województwo	76,7	79,8	82,4	86,9	91,3	95,8
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	powiat	20,0	20,5	20,9	21,9	23,0	23,8
	województwo	23,7	24,2	24,7	25,7	26,7	27,9

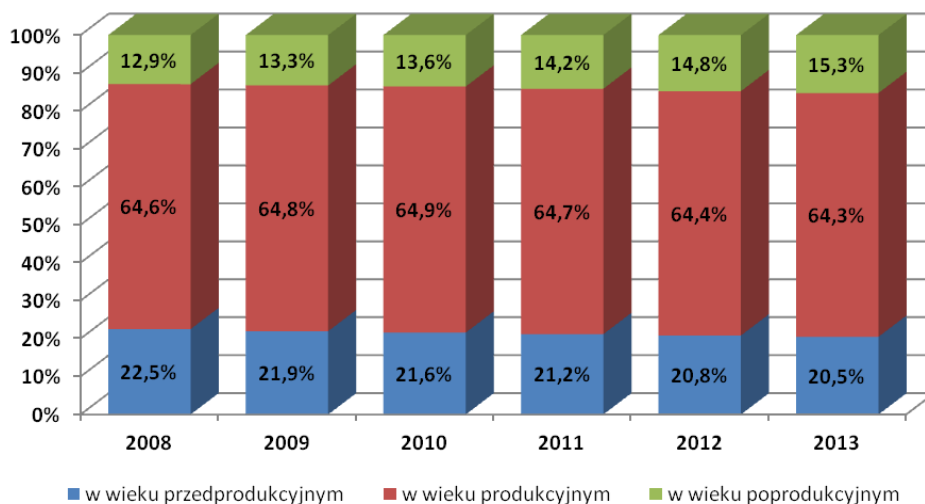
Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych.

Analiza danych zawartych na Wykresie 3 oraz w Tabeli 2 wskazuje, że trendy demograficzne panujące na terenie powiatu nakielskiego zbliżone są do trendów panujących w województwie, jak i w całym kraju.

Spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym świadczy o występowaniu zjawiska starzenia się społeczeństwa. Zjawisko to jest wynikiem wydłużania się długości życia, co w niedalekiej przyszłości może powodować wzrost wydatków na opiekę zdrowotną, opiekę społeczną, jak również opiekę specjalistyczną. Utrzymywanie się liczby ludności w wieku produkcyjnym przy wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym powoduje, że gospodarka powiatu będzie coraz bardziej obciążana ludnością w wieku poprodukcyjnym, co wiąże się z koniecznością rozbudowy oraz wydatkowania środków finansowych na system opieki zdrowotnej.

Wykres 3. Procentowy udział ludności na terenie powiatu nakielskiego według ekonomicznych grup wieku w latach 2008-2013

Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych.

Analiza wskaźnika obciążenia demograficznego wskazuje, że na terenie powiatu nakielskiego w latach 2008-2013 zwiększył się odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym. Należy zauważyć, iż wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku przedprodukcyjnym w powiecie nakielskim jest wciąż dużo bardziej korzystny niż w całym województwie kujawsko-pomorskim. Z danych GUS wynika, iż w powiecie utrzymuje się on niezmiennie od 2008 roku na poziomie wyższym o około 20 osób niż w województwie kujawsko-pomorskim.

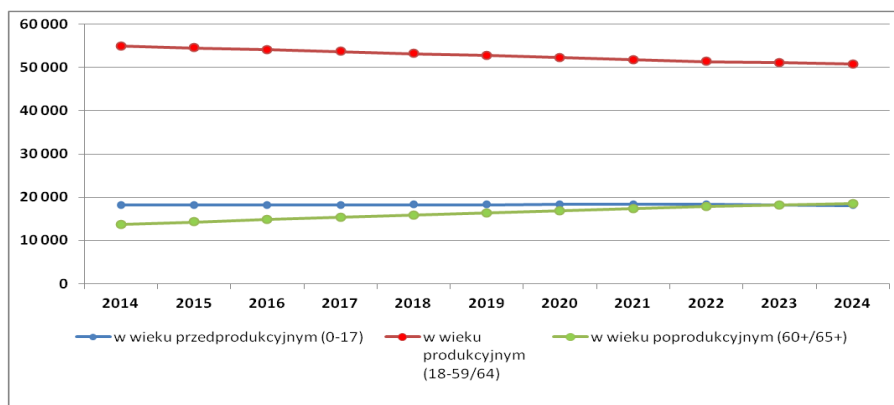
2.2. Prognoza demograficzna

Zmiany struktury ludności powiatu nakielskiego w latach 2008-2013 sygnalizują występowanie trendu związanego z procesem starzenia się społeczeństwa. Pomimo wzrostu liczby ludności o 2,02% zauważalne są zmiany w poszczególnych grupach wiekowych. Powiat nakielski należy jednak do powiatów o młodej strukturze demograficznej, dominującą bowiem grupą jest ludność w wieku produkcyjnym. Stanowi ona 64,3% mieszkańców i utrzymuje się na zbliżonym poziomie, długoterminowo jednak – z trendem spadkowym. Szacuje się, że do roku 2024 liczba osób w wieku produkcyjnym w powiecie nakielskim zmniejszy się o 7,6% (4156 osób). Wprowadzone zmiany legislacyjne wydłużające wiek aktywności zawodowej powinny wpłynąć na złagodzenie przebiegu ww. trendu.

W latach 2014-2021 prognozuje się nierównomierny wzrost liczby osób w wieku przedprodukcyjnym o ok. 1%, lecz w kolejnych latach (od 2022 do 2024 roku) prognozowany jest spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, dając 0,22-procentowy spadek do roku bazowego (2014). W przypadku mieszkańców w wieku produkcyjnym szacuje się spadek o 7,57%.

Wykres 4. Prognoza liczby ludności na terenie powiatu nakielskiego z podziałem na ekonomiczne grupy wiekowe w latach 2014-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentu GUS „Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011-2035”.

Ze względu na zjawisko starzenia się społeczeństwa, szacuje się, że około roku 2023 liczba osób w wieku poprodukcyjnym w powiecie nakielskim przekroczy liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym. W analizowanym okresie przypuszcza się, że liczba osób w wieku poprodukcyjnym zwiększy się aż o 35,1%.

2.3. Przyrost naturalny

Na przestrzeni ostatnich sześciu lat przyrost naturalny na terenie powiatu nakielskiego we wszystkich latach był dodatni, co oznacza większą liczbę narodzin nad liczbą zgonów. Jednakże wartość przyrostu naturalnego zmniejsza się. W 2009 roku jego wartość wynosiła 358 osób, a w roku 2013 już tylko 211 osób. Ruch naturalny na terenie powiatu nakielskiego w latach 2008-2013 przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Ruch naturalny na terenie powiatu nakielskiego w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Urodzenia żywe						
Ogółem	1098	1088	1069	967	984	964
Mężczyźni	556	564	591	509	499	472
Kobiety	542	524	478	458	485	492
Zgony ogółem						
Ogółem	836	730	762	698	751	753
Mężczyźni	468	422	439	374	392	386
Kobiety	368	308	323	324	359	367
Przyrost naturalny						
Ogółem	262	358	307	269	233	211
Mężczyźni	88	142	152	135	107	86
Kobiety	174	216	155	134	126	125

Źródło: dane GUS – Bank Danych Lokalnych.

2.4. Migracje

W latach 2008-2013 na terenie powiatu nakielskiego saldo migracji miało ujemną wartość, co oznacza, że więcej osób wymeldowało się z terenu powiatu niż zameldowało. Przyczyną takiej sytuacji może być wysoki poziom bezrobocia oraz chęć poprawy warunków życia przez młodych ludzi, którzy opuszczają powiat.

Tabela 4. Ruch migracyjny na terenie powiatu nakielskiego w latach 2008-2013

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
zameldowania ogółem	1145	1080	1056	999	974	1055
zameldowania z miast	641	587	577	519	472	566
zameldowania ze wsi	493	477	466	462	489	471
zameldowania z zagranicy	11	16	13	18	13	18
wymeldowania ogółem	1204	1214	1223	1183	1231	1250
wymeldowania do miast	644	689	625	648	662	643
wymeldowania na wieś	523	503	575	503	541	541
wymeldowania za granicę	37	22	23	32	28	66
saldo migracji	-59	-134	-167	-184	-257	-195

Źródło: dane GUS – Bank Danych Lokalnych.

Najwięcej osób migruje do miast, w następnej kolejności na tereny wiejskie i za granicę. Dane historyczne za lata 2008-2013 wskazują, że średniorocznie z obszaru powiatu emigruje 1218 osób, a osiedla się 1052 osób. Zauważalna migracja jest jednocześnie równoważona wzrostem przyrostu naturalnego oraz napływem osób na teren powiatu nakielskiego. W Tabeli 5 zaprezentowana została prognoza liczby ludności na terenie powiatu z podziałem na obszary miejskie oraz wiejskie do 2024 roku.

Tabela 5. Prognoza liczby ludności na terenie powiatu nakielskiego na lata 2014-2024 r.

Lata	Ogółem	Trend ogółem	Obszar miejski	Trend dla obszaru miejskiego	Obszar wiejski	Trend dla obszaru wiejskiego
2014	86 732	0,99727	37 340	0,98512	49 392	1,00666
2015	86 908	0,99930	37 308	0,98428	49 600	1,01090
2016	87 049	1,00092	37 260	0,98301	49 789	1,01476
2017	87 182	1,00245	37 218	0,98190	49 964	1,01832
2018	87 302	1,00383	37 171	0,98066	50 131	1,02173
2019	87 379	1,00471	37 114	0,97916	50 265	1,02446
2020	87 441	1,00543	37 061	0,97776	50 380	1,02680
2021	87 468	1,00574	37 000	0,97615	50 468	1,02859

Lata	Ogółem	Trend ogółem	Obszar miejski	Trend dla obszaru miejskiego	Obszar wiejski	Trend dla obszaru wiejskiego
2022	87 466	1,00571	36 911	0,97380	50 555	1,03037
2023	87 426	1,00525	36 809	0,97111	50 617	1,03163
2024	87 345	1,00432	36 697	0,96816	50 648	1,03226

Źródło: dane GUS – Bank Danych Lokalnych.

3. Sfera gospodarcza

Potencjał demograficzny powiatu nakielskiego oraz zmiany jego struktury wywierają wpływ na przebieg procesów społeczno-gospodarczych, ze względu na jego położenie. Specyfika położenia powiatu nakielskiego, przy znacznym obszarze zajmowanym przez tereny rolnicze oraz przy niskiej restrukturyzacji przemysłu, wpływa m.in. na poziom bezrobocia w powiecie. Stąd też istnieje potrzeba wyznaczenia kierunków działań, mających na celu przewyższanie trudności i wsparcie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w dążeniu do pełnego uczestniczenia w życiu społecznym.

Powiat nakielski aktywnie uczestniczy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację swoich zadań. Na przestrzeni ostatnich kilku lat Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią oraz jednostki organizacyjne powiatu nakielskiego pozyskały znaczące środki finansowe z różnorodnych źródeł zewnętrznych, m.in. z:

- Funduszy strukturalnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego),
- Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Kujawsko – Pomorskiego,
- Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych,
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- rezerw subwencji ogólnej Ministra Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej,
- dotacji ze środków Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Kwoty pozyskanych środków zewnętrznych w ciągu ostatnich 3 lat wynoszą ponad 25 mln zł, z czego w roku 2011 było to 13,1 mln zł, w roku 2012 – niemal 7.8 mln zł, a w roku 2013 – ponad 4 mln zł.

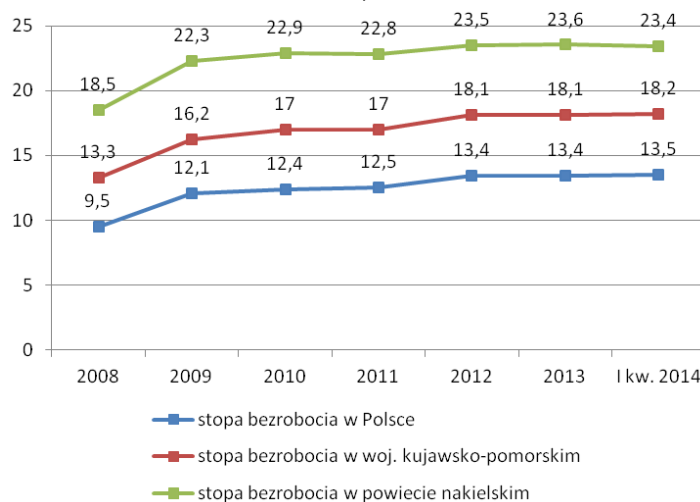

3.1. Rynek pracy i bezrobocie

Według danych GUS, na dzień 31 grudnia 2013 r. stopa bezrobocia rejestrowanego powiecie nakielskim kształtowała się na poziomie 23,6%.

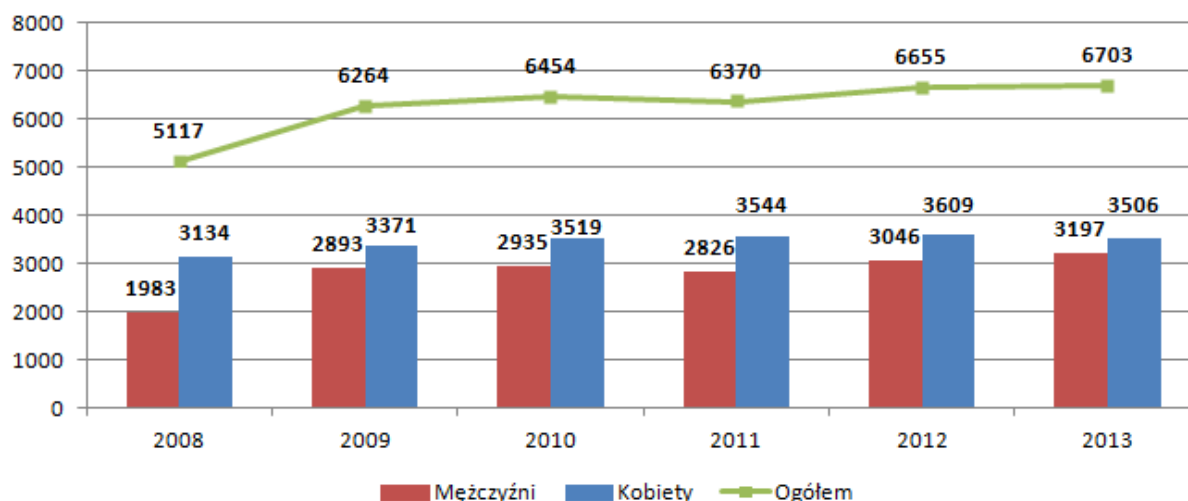
W stosunku do województwa kujawsko-pomorskiego wskaźnik stopy bezrobocia jest większy w powiecie nakielskim o 5,5%, natomiast w odniesieniu do całego kraju, stopa bezrobocia w powiecie jest wyższa o 10,2%. Powiat nakielski zajmuje 10. Pozycję z 23 powiatów województwa kujawsko pomorskiego pod względem stopy bezrobocia rejestrowanego.

Wykres 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego w kraju, województwie kujawsko-pomorskim i w powiecie nakielskim w latach 2008-2013, oraz dla I kwartału 2014 roku

Źródło: PUP w Nakle nad Notecią.

Wykres 6. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2008-2013

Źródło: dane GUS – Bank Danych Lokalnych.

Z końcem grudnia 2013 r. wśród bezrobotnych w powiecie nakielskim dominowały osoby w przedziale wiekowym 25-34 (27,6%). Drugą, pod względem liczności grupę

stanowiły osoby poniżej 25 roku życia (21,7%), następnie w wieku 35-44 lata (20,4%), dalej osoby w przedziale wiekowym 45-54 lata (18,4%). Najmniej osób bezrobotnych odnotowano w grupach wiekowych powyżej 54 lat (11,9%).

Tabela 6. Najliczniej występujące zawody wśród bezrobotnych w powiecie nakielskim - stan na dzień 30 czerwca 2013 roku

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba osób
1	Sprzedawca	814
2	Technik ekonomista	234
3	Ślusarz	233
4	Robotnik gospodarczy	181
5	Murarz	139
6	Krawiec	138
7	Kucharz	94
8	Stolarz	88
9	Fryzjer	84
10	Szwaczka	79
11	Bez zawodu	1083

Źródło: Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 za I półrocze 2013 roku.

Analiza bezrobotnych według zawodów

Według monitoringu zawodów deficytowych w powiecie nakielskim w I półroczu 2013 roku zarejestrowanych w PUP było 6558 osób bezrobotnych, z których:

- 5 544 osoby, to poprzednio pracujący (84,5%),
- 1 014 osób, to dotychczas niepracujący (15,5%).

W grupie osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły znajdowało się 2,8% (187 osób). Osoby bez zawodu stanowiły 16,5% (1083 osoby) ogółu bezrobotnych, a kobiety stanowiły 59,5% ogółu omawianej grupy (645 osób). Grupa bez zawodu obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków: nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego i nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w jednym zawodzie.

Struktura bezrobocia w ostatnim dniu I półrocza 2013 roku według grup zawodowych wskazuje, że najliczniejszymi grupami były:

- grupa „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, w której było 30,1% (1976 osób) zarejestrowanych bezrobotnych, najwięcej w zawodzie ślusarz, murarz, krawiec, stolarz, szwaczka;

- grupa „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”, w której było 22,1% (1452 osoby) zarejestrowanych bezrobotnych, najwięcej w zawodzie sprzedawca, robotnik gospodarczy, kucharz, fryzjer;
- grupa „Technicy i inny średni personel”, w której było 11,1% (727 osób) zarejestrowanych bezrobotnych, najwięcej w zawodzie technik ekonomista, technik mechanik, technik rolnik, technik ogrodnik.

Najwięcej bezrobotnych było wśród osób posiadających umiejętności w zawodzie sprzedawca. W końcu czerwca 2013 roku w urzędzie pracy w zawodzie sprzedawca było zarejestrowanych 814 osób - stanowiły one 12,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Kolejną grupą osób bezrobotnych były osoby z zawodem: technik ekonomista (234 osoby), wśród których aż 89,3% (209 osób) stanowiły kobiety. Według czasu pozostawania bez pracy największą grupę wśród osób zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP stanowiły osoby bezrobotne od 1 do 12 miesięcy – było ich aż 142 osoby tj. 60,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Jest to dobra informacja, gdyż w najtrudniejszej sytuacji znajdują się osoby długotrwale bezrobotne (pozostawanie bez pracy powyżej 24 miesięcy).

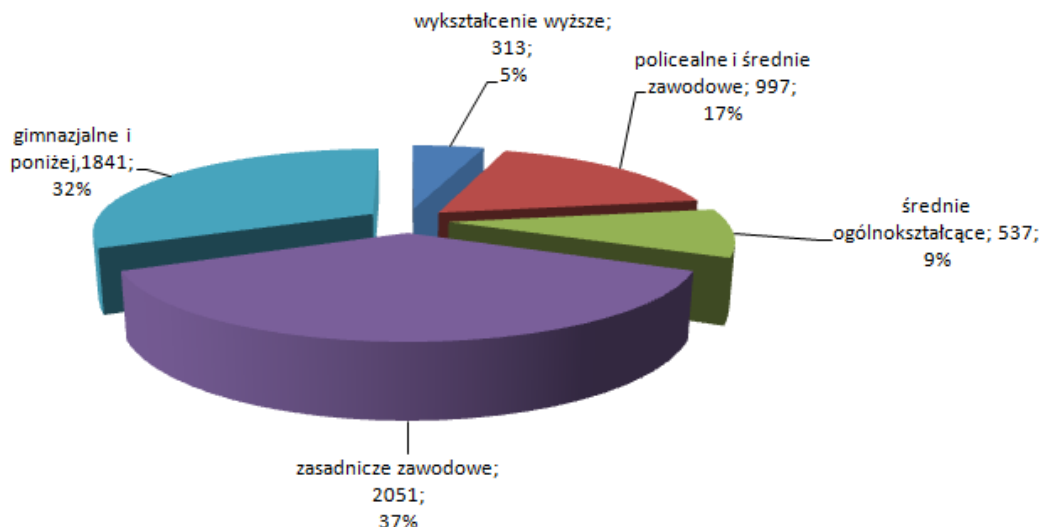
W powiecie nakielskim do 2013 roku podejmowane były aktywne działania na rzecz poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy, w szczególności realizowane były projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jak wynika z raportu końcowego w ramach badania „Ocena stopnia zainteresowania pracodawców współpracą z placówkami kształcenia zawodowego w zakresie praktycznych form nauczania i przygotowania zawodowego w kontekście wdrażania Działania 9.2 PO KL”, z punktu widzenia pracodawców kluczowe jest dostosowanie oferty edukacyjnej szkół do potrzeb rynku pracy, a nie liczby uczniów kształconych w poszczególnych zawodach. Określono, że szkoła i zakład pracy są uzupełniającymi się nawzajem miejscami zdobywania wiedzy. Dzięki praktyce realizowanej u pracodawcy młodzi ludzie będą mogli poszerzać wachlarz umiejętności praktycznych i zdobywać doświadczenie potrzebne do funkcjonowania w rzeczywistych warunkach pracy.

Od stycznia do czerwca 2014 roku następował regularny spadek stopy bezrobocia w powiecie nakielskim. Od stycznia do czerwca 2014 roku stopa bezrobocia spadła w powiecie o 1,9% i z końcem czerwca 2014 roku wyniosła 21,7%.

Wśród osób bezrobotnych w powiecie nakielskim największy udział posiada grupa z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej - łącznie obie grupy stanowią 67% ogółu bezrobotnych. Najmniejszą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem wyższym, których udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wynosi 5%. Szczegółowe dane na temat wykształcenia osób bezrobotnych w powiecie nakielskim przedstawia Wykres 7.

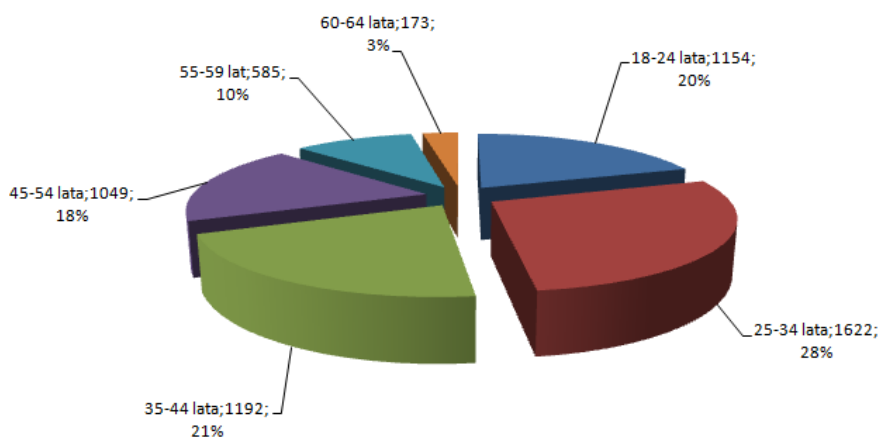
Wykres 7. Wykształcenie osób bezrobotnych w powiecie nakielskim – stan na dzień 30 czerwca 2014 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią.

Analizując wiek osób pozostających bez pracy w powiecie nakielskim, na dzień 30 czerwca 2014 roku najliczniejszą grupą bezrobotnych była grupa osób z przedziału wiekowego 25-34 lata – 28% ogółu bezrobotnych z powiatu. Kolejną grupą pod względem liczebności stanowiła grupa osób w wieku 35-44 lata – 21% oraz osób w wieku 18-24 lata – 20%.

Wykres 8. Wiek zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie nakielskim – stan na dzień 30 czerwca 2014 r.

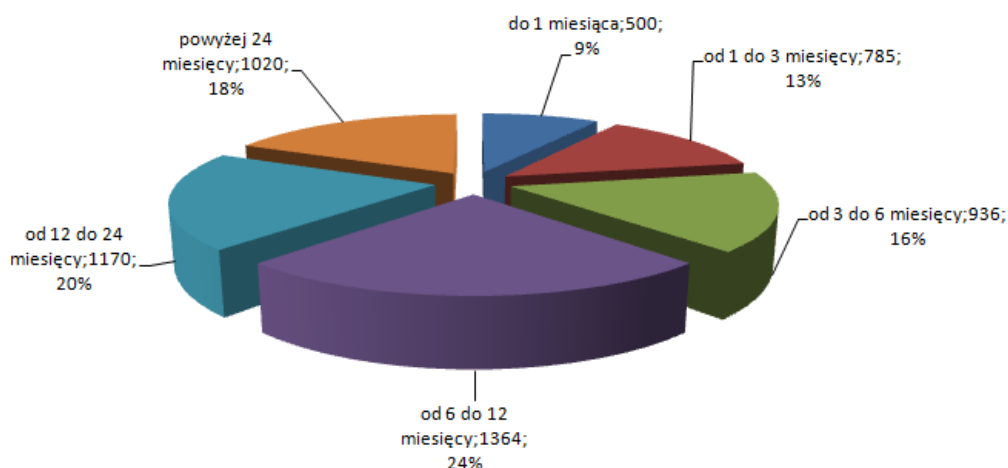
Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią.

Najmniejszy odsetek osób bezrobotnych stanowiła grupa osób w wieku 60-64 lata – było ich zaledwie 3%. Niemal 70% osób bezrobotnych z powiatu nakielskiego jest w wieku 18-44 lata. W końcu czerwca 2014 roku w powiecie nakielskim najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy – niemal jedna czwarta bezrobotnych z powiatu (24%). Najmniej było osób, które pozostawały bez pracy do 1 miesiąca – zaledwie 9%. Osoby długotrwale bezrobotne (pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy) stanowiły

18% ogółu bezrobotnych z powiatu nakielskiego. Szczegółowe dane dotyczące czasu pozostawania bez pracy wśród bezrobotnych z powiatu nakielskiego przedstawia Wykres 9.

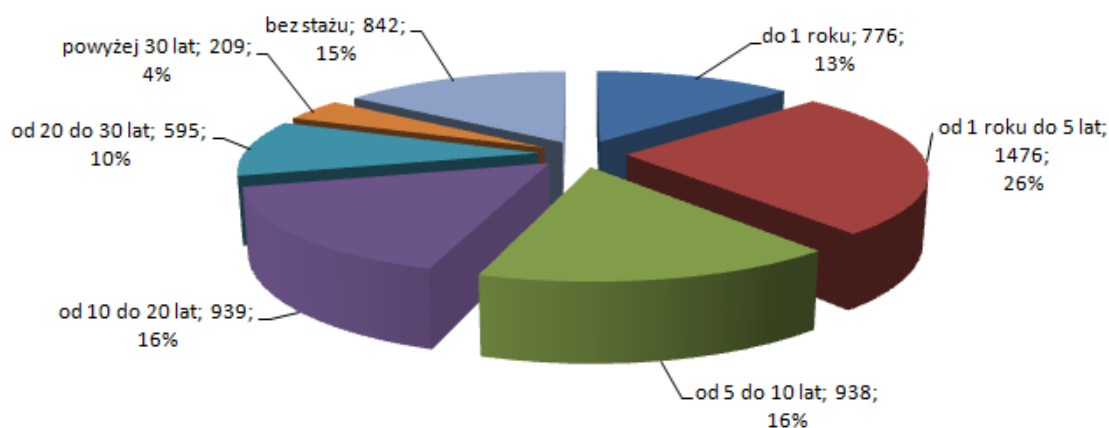
Wykres 9. Czas pozostawania bez pracy bezrobotnych w powiecie nakielskim – stan na dzień 30 czerwca 2014 r.

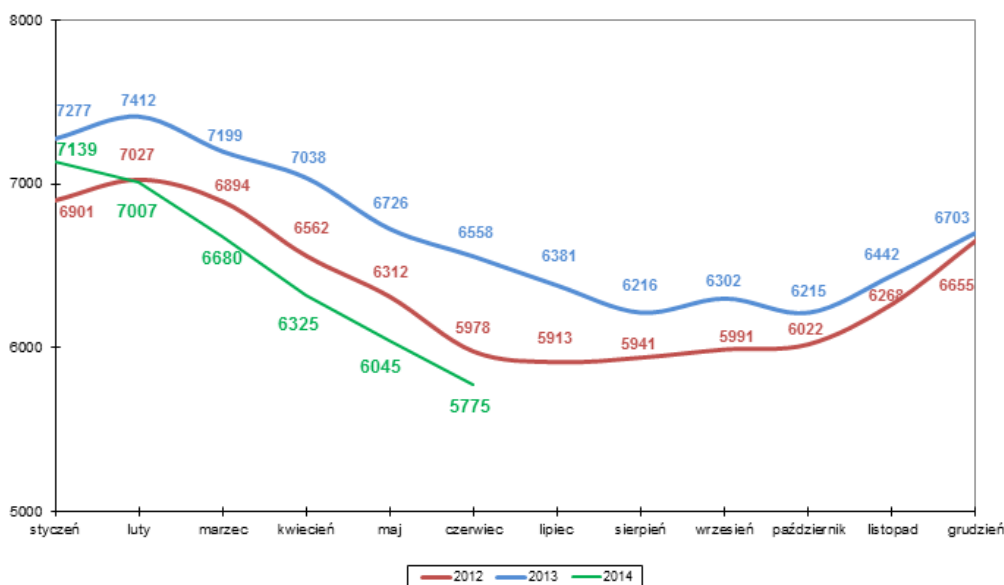
Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią.

Badając sytuację osób bezrobotnych z powiatu nakielskiego pod względem posiadanego stażu pracy, należy zauważyć, iż najmniej liczną grupę stanowią osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – stanowią oni 4% ogółu bezrobotnych z powiatu. Największy odsetek osób bezrobotnych posiada staż pracy od 1 roku do 5 lat – 26% bezrobotnych. Osoby nieposiadające stażu pracy w ogóle stanowią 15% bezrobotnych. Szczegółowe dane dotyczące stażu pracy osób bezrobotnych z powiatu nakielskiego znajdują się na Wykresie 10.

Wykres 10. Staż pracy zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie nakielskim – stan na dzień 30 czerwca 2014 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią.

Wykres 11. Porównanie liczby zarejestrowanych bezrobotnych w latach 2012 – 2014

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią.

Na przestrzeni ostatnich dwóch lat (2012, 2013) oraz I połowy roku 2014 można zauważyć zależność, iż między miesiącem luty, a miesiącem sierpień liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie spada, a następnie między miesiącem sierpień, a miesiącem styczeń kolejnego roku – rośnie. Ma to najprawdopodobniej związek ze specyfiką powiatu (sezonowość zatrudnienia), który posiada bardzo dużo terenów rolniczych, co może oznaczać, iż osoby zatrudniane są w gospodarstwach rolnych, w których zimą nie ma pracy. Porównanie liczby zarejestrowanych bezrobotnych w latach 2012-2014 ilustruje Wykres 11.

Informacje dotyczące poziomu bezrobocia na wsi dostarczane przez rejestry urzędów pracy oraz standardowe badania GUS nie obejmują bezrobocia ukrytego na wsi, dlatego przedstawione powyżej dane są najprawdopodobniej zaniżone. Najlepszym przykładem bezrobocia ukrytego jest rolnictwo, gdzie znaczna część osób pracuje w minimalnym wymiarze czasu (np. kilka godzin tygodniowo). A zatem z ekonomicznego punktu widzenia nie powinny one być uznane za pracujące. Skalę bezrobocia ukrytego badał Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego – bezrobocie ukryte może wynosić nawet do 20%, jednak brak szczegółowych danych ze utrudnia zbadanie tego zjawiska.

Powiatowy Urząd Pracy w Nakle nad Notecią realizuje również podstawowe instrumenty rynku pracy, takie jak: zwrot kosztów przejazdu, zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem, stypendium z tytułu nauki, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, dodatek aktywizacyjny, prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy. Osoby znajdujące się w grupie wiekowej do 30 roku życia mogą liczyć dodatkowo na bony szkoleniowe, stażowe, zatrudnieniowe, bony na zasiedlenie, a pracodawcy zatrudniający osoby młode - na refundację składki na ubezpieczenia społeczne

osób, które podejmują pracę po raz pierwszy. Natomiast pracodawcy zatrudniający osoby po 50 roku życia dodatkowo mogą liczyć na dofinansowanie ich wynagrodzenia od 12 do 24 miesięcy. Powiatowy Urząd Pracy w Nakle nad Notecią realizuje wsparcie ze środków PFRON.

3.2. Podmioty gospodarcze powiatu nakielskiego

Na koniec 2013 roku liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie powiatu nakielskiego wynosiła 6 152 i w ostatnich pięciu latach spadła (z wyjątkiem średnich podmiotów, których liczebność wzrosła o 4,4%).

Tabela 7. Rodzaje podmiotów gospodarki narodowej w powiecie nakielskim w roku 2013

Wyszczególnienie	Liczba
Sektor publiczny ogółem, w tym:	179
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	170
Spółki handlowe	8
Przedsiębiorstwa państwowe	1
Sektor prywatny ogółem, w tym:	5019
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	4647
Spółki handlowe	272
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	43
Spółdzielnie	47
Fundacje	10
Sektor non-profit ogółem, w tym:	202
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	202

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Od roku 2008 odnotowano spadek o 672 podmioty. Ze względu na strukturę własnościową, najliczniej reprezentowany jest sektor prywatny – 5 892 podmiotów gospodarczych, liczba podmiotów gospodarczych z sektora publicznego wynosi 260. W sektorze prywatnym dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowiące niespełna 79% podmiotów z sektora prywatnego. W Tabeli 7 przedstawiono rodzaje podmiotów gospodarki narodowej funkcjonujące na terenie powiatu nakielskiego.

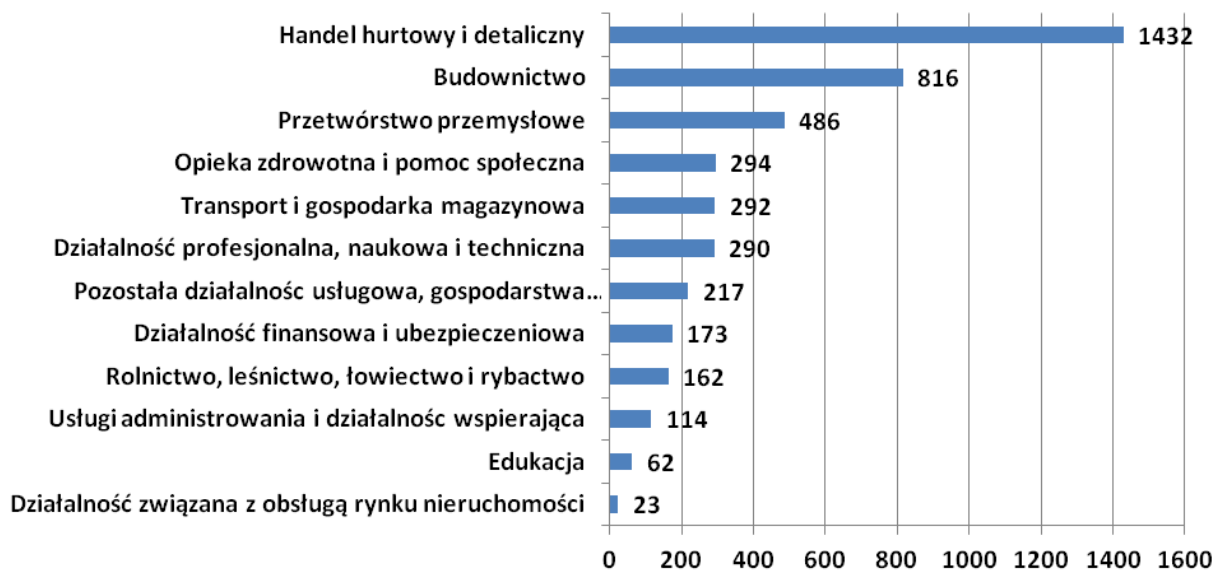
Wśród przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie powiatu nakielskiego dominują podmioty gospodarcze zarejestrowane w sekcjach: handel hurtowy i detaliczny, budownictwo i przetwórstwo przemysłowe. Strukturę branżową podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie powiatu nakielskiego przedstawiono na Wykresie 12. Oprócz ww. najliczniej reprezentowanych branż na terenie Powiatu prowadzą działalność przedsiębiorstwa w następujących branżach:

- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 294 podmioty,
- transport i gospodarka magazynowa – 292 podmioty,

- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 290 podmiotów,
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 173 podmioty,
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 162 podmioty,
- usługi administrowania i działalność wspierająca – 114 podmiotów,
- edukacja – 62 podmioty,
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 23 podmioty.

Wykres 12. Struktura branżowa podmiotów gospodarczych w powiecie nakielskim

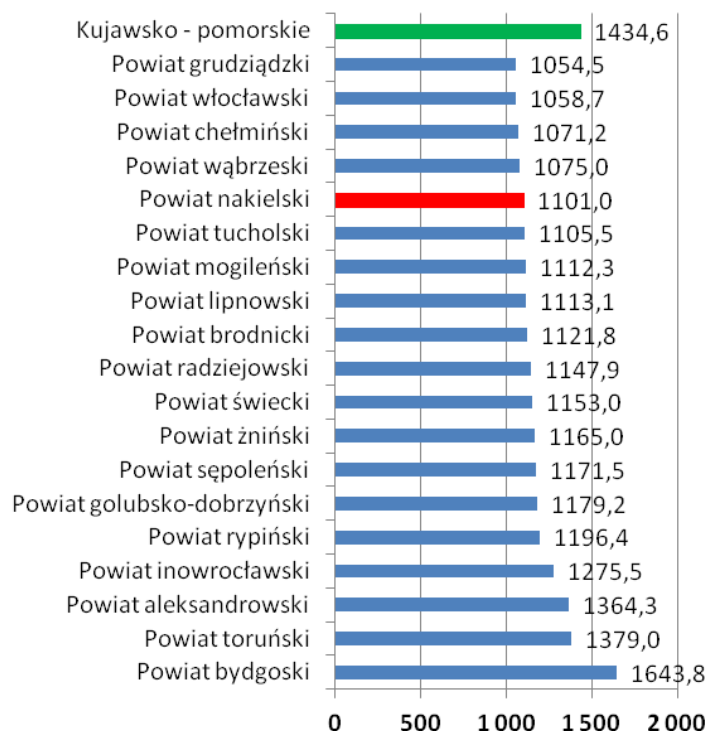

Źródło: opracowanie własne na podstawie: GUS – Bank Danych Lokalnych.

Liczba podmiotów przypadających na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym na koniec roku 2013 wyniosła 1 101. Ze względu na wartość wskaźnika nasycenia przedsiębiorczością, powiat nakielski plasuje się na 15 miejscu wśród wszystkich powiatów ziemskich województwa kujawsko-pomorskiego.

Wykres 13. Wskaźnik nasycenia przedsiębiorczością w powiatach ziemskich województwa kujawsko-pomorskiego na 10 tys. mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie: GUS – Bank Danych Lokalnych.

Pod względem ilości przedsiębiorstw w powiecie nakielskim dominują mikroprzedsiębiorstwa, których liczba wynosi 5866 (95,4% ogółu podmiotów). Kolejną grupą są małe przedsiębiorstwa – ich liczba wynosi 233 (3,8%), następnie średnie 47 (0,8%). Na terenie powiatu jest również zlokalizowanych 6 (0,1%) podmiotów gospodarczych, sklasyfikowanych jako duże przedsiębiorstwa.

W Nakle nad Notecią znajduje się cukrownia Krajowej Spółki Cukrowej S.A., jedna z 3 cukrowni znajdujących się w województwie kujawsko-pomorskim (pozostałe 2 cukrownie znajdują się w Chełmży oraz w Kruszwicy). W cukrowni w Nakle nad Notecią w ostatnich latach uporządkowano gospodarkę ciepłem oraz poczynione zostały inwestycje w ochronę środowiska. Planuje się kolejne inwestycje mające na celu podnoszenie zdolności produkcyjnej zakładu.

3.3. Organizacje pozarządowe

Na terenie powiatu nakielskiego działa łącznie 154 organizacje pozarządowych, w tym:

- 9 stowarzyszeń zwykłych,
- 48 stowarzyszeń/ klubów o charakterze sportowym,
- 97 stowarzyszeń zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym.

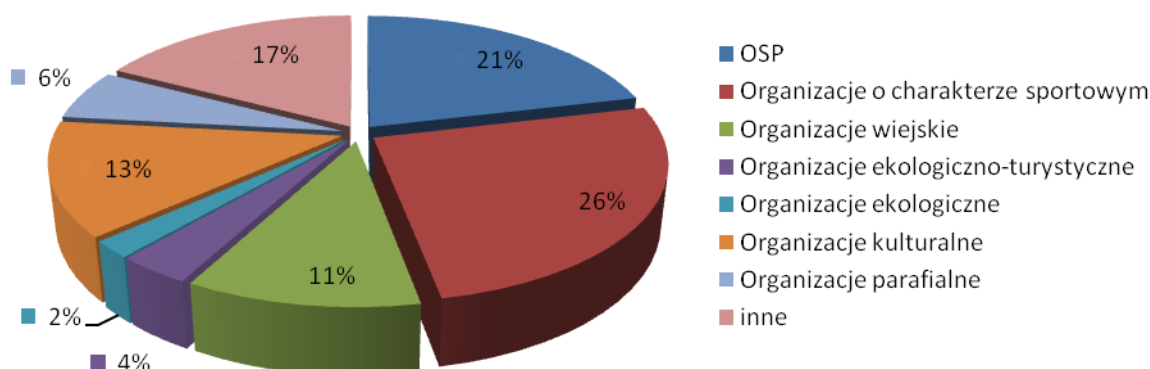

Organizacje pozarządowe to również Ochotnicze Straże Pożarne – na terenie powiatu są 42 jednostki OSP, w tym 18 będących w systemie KRSR (Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy).

Spektrum działania poszczególnych organizacji pozwala na realizację wielu zadań publicznych z zakresu między innymi: pomocy społecznej, działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, działalności charytatywnej, podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej; działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn, ochrony i promocji zdrowia, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, wypoczynku dzieci i młodzieży, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, ekologii, ochrony dziedzictwa przyrodniczego oraz turystyki i krajoznawstwa.

Wśród organizacji pozarządowych najliczniejszą grupę stanowią organizacje prowadzące działalność sportową, działalność kulturalną, a także Ochotnicze Straże Pożarne i organizacje działające na rzecz rozwoju wsi.

Wykres 14. Organizacje pozarządowe w powiecie nakielskim

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią.

Powiat nakielski, co roku opracowuje Program Współpracy Powiatu Nakielskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2014. Niniejszy program powstaje w oparciu o wiedzę i praktykę samorządowców oraz organizacji pozarządowych, jako wspólny wyraz dążenia do realizacji zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej. Jest on potwierdzeniem istotnego miejsca zajmowanego w modelu lokalnej demokracji przez organizacje pozarządowe. Podstawowym założeniem realizacji Programu Współpracy jest doskonalenie jakości współpracy oraz sposobu realizacji zadań, które to dokonywać ma się poprzez poszerzanie zakresu,

wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań oraz wypracowywanie, ustanawianie oraz przestrzeganie standardów. Standardy te to prowadzenie współpracy w oparciu o zasady pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Współpraca powiatu z organizacjami pozarządowymi ma charakter:

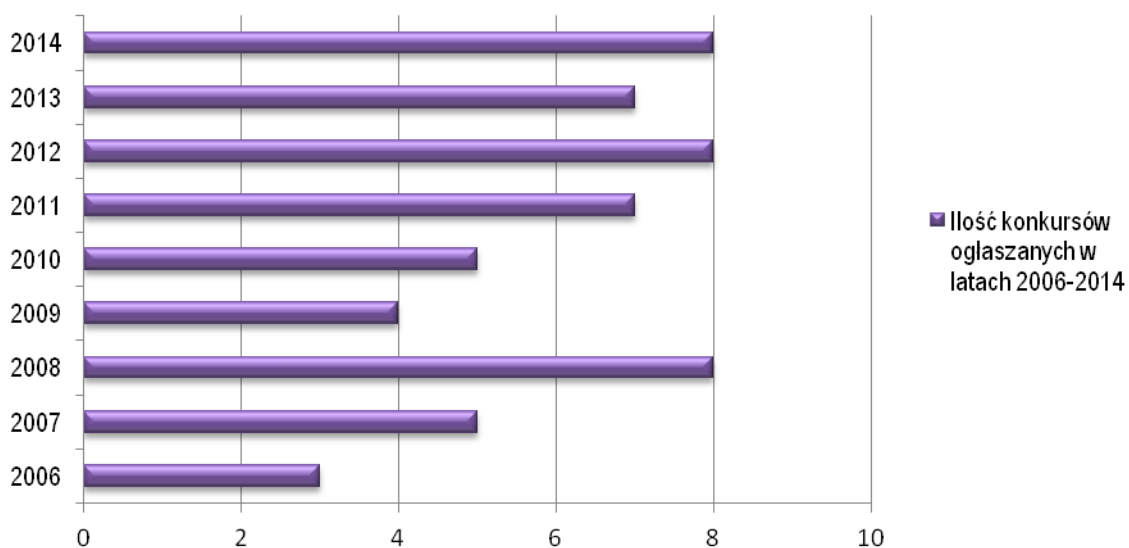
- finansowy np. wspieranie realizacji zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji, udzielanie pożyczek,
- pozafinansowy np. organizowanie spotkań, konferencji, promowanie działalności poprzez obejmowanie patronatem Starosty Nakielskiego, organizowanie szkoleń, podpisywanie umów partnerskich.

Otwarte konkursy ofert na wykonywanie zadań publicznych

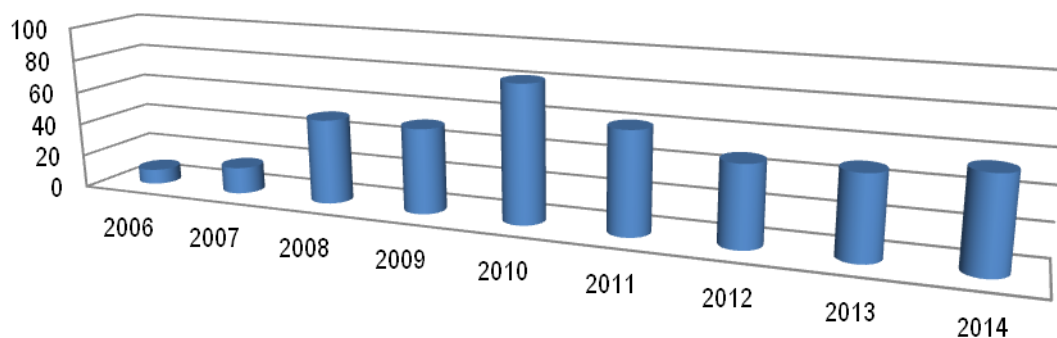
Zlecanie realizacji zadań publicznych w formie wspierania, wraz z udzielaniem dotacji, odbywało się w drodze otwartych konkursów ofert, ogłaszanych w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Do zadań publicznych Powiatu Nakielskiego, realizowanych w latach 2006-2014 przy współudziale organizacji pozarządowych, należą zadania z zakresu:

- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- ochrony i promocji zdrowia oraz promocji i organizacji wolontariatu,
- kultury fizycznej i sportu,
- turystyki i krajoznawstwa,
- wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, tzw. Program Małych Dotacji Odnowy Wsi,
- wspomagające rozwój ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- wspomagające podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowych, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

Dane dotyczące otwartych konkursów na wykonywanie zadań publicznych, organizacji pozarządowych, które podpisały umowy na dofinansowanie zadania w latach 2006-2014 oraz wartość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań w latach 2006-2014 przedstawione zostały na wykresach 15-17.

Wykres 15. Ilość ogłaszanych otwartych konkursów na realizację zadań publicznych w latach 2006-2014

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią.

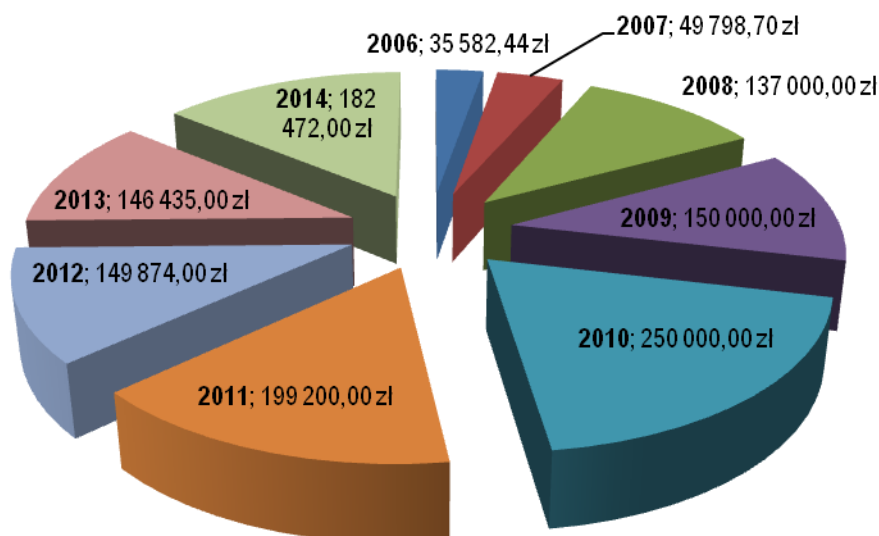
Wykres 16. Ilość organizacji pozarządowych, które podpisały umowy na dofinansowanie zadania w latach 2006-2014

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ilość podpisanych umów	9	16	51	51	82	61	48	49	55

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią.

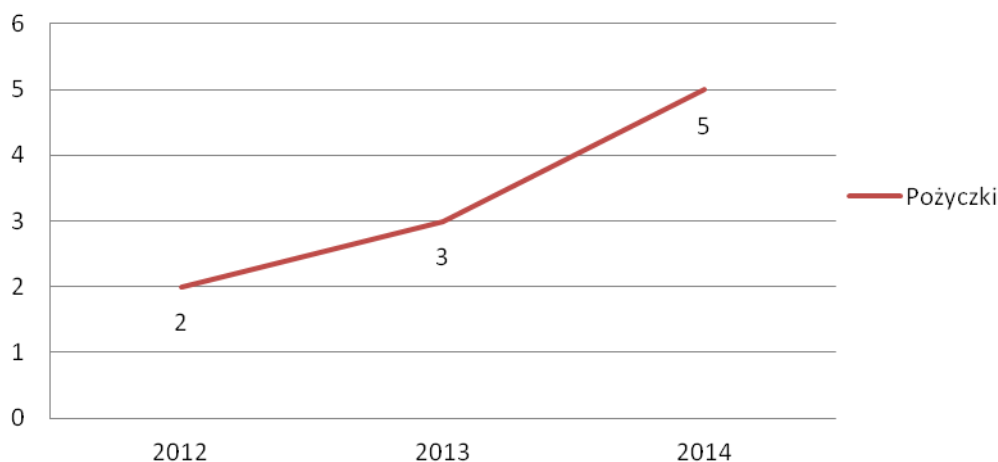
Wykres 17. Wartość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań w latach 2006-2014

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią.

Wychodząc naprzeciw lokalnym organizacjom powiat nakielski wspólnie z Partnerstwem dla Krajny i Pałuk wypracował mechanizm finansowania lokalnych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe w formie refundacji środków. Począwszy od 2012 r. organizacje z powiatu nakielskiego mogą korzystać z nieoprocentowanych pożyczek udzielanych przez powiat nakielski. Pożyczki udzielane są na zapewnienie prefinansowania nawet 100% wkładu finansowego organizacji. Powiat nakielski w 2013 r. przeznaczył 100 000 zł na pożyczki, w tym wysokość pożyczki mieści się w przedziale: od 10 000 do 20 000 zł.

Z udzielanych przez powiat nakielski nieoprocentowanych pożyczek może skorzystać każda organizacja pozarządowa mająca siedzibę na terenie powiatu nakielskiego i realizująca projekt na tym terenie, bez względu na profil prowadzonej działalności.

Wykres 18. Ilość udzielonych pożyczek organizacjom pozarządowym w latach 2012-2014

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią.

Ważną częścią współpracy z sektorem pozarządowym jest wsparcie w formach pozafinansowych, które odbywa się poprzez:

- wzajemne informowanie o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków,
- tworzenie, w miarę potrzeby, wspólnych zespołów konsultacyjnych o charakterze doradczym lub inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli powiatu nakielskiego,
- organizowanie spotkań, konferencji, szkoleń i poradnictwa w zakresie będącym przedmiotem zainteresowania organizacji pozarządowych i Powiatu,
- promowanie działalności sektora pozarządowego poprzez obejmowanie patronatem Starosty Nakielskiego wybranych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- umożliwianie organizacjom pozarządowym nabywania na szczególnych warunkach prawa użytkowania (dzierżawa, najem) nieruchomości będących własnością powiatu nakielskiego dla celów prowadzenia działalności statutowej tych organizacji, w miarę występowania pustostanów i potrzeb organizacji,
- prowadzenie stałego serwisu informacyjnego skierowanego do organizacji pozarządowych na stronie internetowej powiatu nakielskiego,
- włączanie organizacji pozarządowych w działania promocyjne Powiatu, poprzez zapraszanie do udziału w targach i innych imprezach promocyjnych w kraju i za granicą,
- rekomendowanie organizacji współpracujących z Powiatem w przypadku ubiegania się o środki ze źródeł zewnętrznych, poszukiwania partnerów, itp.,
- zawieranie umów partnerskich w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć.

Analizując sytuację województwa kujawsko-pomorskiego pod kątem istnienia organizacji pozarządowych, powiat nakielski uplasował się na 7 pozycji pod względem ilości organizacji pozarządowych (najwięcej: powiat inowrocławski – 321, najmniej: powiat grudziądzki – 85). Średnia liczba organizacji pozarządowych na powiat w województwie kujawsko pomorskim to 167.

3.4. Rolnictwo

Użytki rolne w powiecie nakielskim zajmują 67,6% powierzchni (75 417 ha z 111 780 ha powierzchni ewidencyjnej). Według Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 roku, na terenie powiatu było zlokalizowanych 3251 gospodarstw rolnych. Dane szczegółowe dotyczące liczby powierzchni gospodarstw rolnych w powiecie nakielskim zawiera Tabela 8.

Według PSR 2010 średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w powiecie nakielskim wynosiła 21,84 ha podczas gdy w województwie kujawsko-pomorskim średnia wynosiła 14,18 ha. Ze względu na średnią powierzchnię gospodarstw rolnych powiat nakielski plasował się na 3. miejscu wśród 19 powiatów ziemskich województwa.

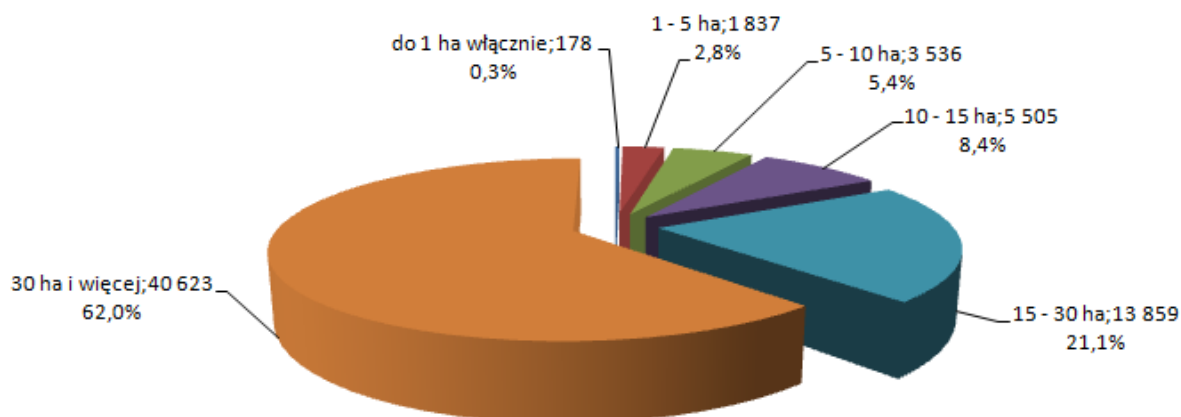
Zdecydowanie najliczniejszą grupę stanowiły gospodarstwa rolne o powierzchni 15 - 30 ha (20,4% ogółu gospodarstw zlokalizowanych w Powiecie). Warto zwrócić uwagę na stosunkowo wysoki udział gospodarstw rolnych o powierzchni 30 ha i więcej, które stanowią 13,4% ogółu gospodarstw.

Tabela 8. Gospodarstwa rolne według grup obszarowych użytków rolnych w powiecie nakielskim

Wyszczególnienie	do 1 ha włącznie	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 15 ha	15 - 30 ha	30 ha i więcej	Ogółem
liczba gospodarstw	517	718	475	442	664	435	3251
powierzchnia użytków rolnych w ha	178	1837	3536	5505	13859	40623	65538

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentu „Charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim, Powszechny Spis Rolny 2010”.

Korzystna struktura powierzchniowa gospodarstw wskazuje na bardzo duży potencjał gospodarczy powiatu pod względem efektywności rolnictwa i możliwości jego rozwoju – liczbowo niemal 47,4% gospodarstw rolnych powiatu nakielskiego stanowią gospodarstwa powyżej 10 ha, natomiast powierzchniowo ich odsetek wynosi 91,5%.

Wykres 19. Struktura powierzchniowa gospodarstw rolnych w powiecie nakielskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS – Bank Danych Lokalnych, Powszechny Spis Rolny 2010.

Gminy powiatu nakielskiego to zdecydowanie tereny rolnicze – uprawia się tu najczęściej rzepak oraz inne rodzaje zbóż. Znaczny udział w produkcji rolnej ma hodowla zwierząt.

W Minikowie znajduje się Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego (z Powiatowym Zespołem Doradztwa Rolniczego w Nakle nad Notecią), który zajmuje się udzielaniem wszechstronnej pomocy rolnikom, mieszkańcom obszarów wiejskich oraz przedsiębiorcom związanym z przetwórstwem rolno-spożywczym w celu zwiększania dochodów gospodarstw rolnych oraz poprawy warunków życia na wsi. KPODR realizuje zadania głównie poprzez: doradztwo indywidualne i grupowe, edukowanie rolników - organizowanie szkoleń i kursów, organizowanie konferencji i seminariów, a także opracowywanie biznesplanów przedsięwzięć inwestycyjnych oraz wniosków o dopłaty z programów UE. KPODR organizuje również targi i wystawy rolnicze: Kujawsko-Pomorskie Targi Turystyczno-Ogrodnicze "Lato na Wsi", Dni Otwartych Drzwi, Kujawsko-Pomorskie "DNI POLA", Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe "AGRO-TECH", Regionalną Wystawę Zwierząt Hodowlanych, Ogólnopolskie Spotkania Ekologiczne oraz Krajowe Dożynki Ekologiczne.

3.5. Odnawialne źródła energii

3.5.1. Energia wody

Na terenie powiatu nakielskiego funkcjonuje kilka instalacji produkujących energię ze źródeł odnawialnych. Wśród urządzeń opierających się o energię wody znajdują się następujące małe elektrownie wodne (MEW):

1. MEW na stopniu piętrzącym Gromadno (gm. Kcynia):
 - piętrzenie do rzędnej max: 51,84 m n.p.m.,
 - umiejscowiona na jazie północnym stopnia piętrzącego,

- moc instalowana: 80 kW;
- 2. MEW na stopniu piętrzącym Nakło Zachód (gm. Nakło):
 - piętrzenie do rzędnej max: 54,80 m n.p.m.,
 - umiejscowiona na specjalnie wybudowanym kanale obiegowym uchodzącym do północnego kanału jazowego,
 - moc instalowana: 218 – 236 kW;
- 3. MEW Wyrza (gm. Mrocza):
 - piętrzenie do rzędnej max: 96,75 m n.p.m.,
 - umiejscowiona na jazie w miejscu starego młyna,
 - moc instalowana: do 30 kW;
- 4. MEW Radzicz (gm. Sadki):
 - piętrzenie do rzędnej max: 80 m n.p.m.,
 - umiejscowiona na jazie w miejscu starego młyna,
 - moc instalowana: do 75 kW.

3.5.2. Energia wiatru

Według mapy wietrzności opracowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej województwo kujawsko-pomorskie mieści się w strefie bardzo korzystnej (II strefa) i korzystnej (III strefa) do pracy siłowni wiatrowych. Najkorzystniejsze warunki pod względem wietrzności znajdują się w południowej i wschodniej części województwa, a szczególnie w powiatach: mogileńskim, nakielskim, żnińskim, brodnickim, rypińskim, lipnowskim, włocławskim oraz radziejowskim. Atrakcyjność województwa pod względem warunków wietrznych powoduje, że energetyka wiatrowa cieszy się ogromnym powodzeniem i szerokim zainteresowaniem zarówno wśród inwestorów, jak i właścicieli gruntów, a to skutkuje coraz częstszą obecnością turbin w krajobrazie.

Tabela 9. Wykaz elektrowni wiatrowych na terenie powiatu - stan na 30 czerwca 2014 r.

Lp.	Położenie	Liczba	Moc nominalna
1	Łachowo gm. Szubin	1	500 kW
2	Kcynia	1	400 kW
3	Iwno gm. Kcynia	2	2 x 250 kW
4	Malice gm. Kcynia	2	2 MW

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią.

3.5.3. Energia słoneczna

O praktycznej możliwości wykorzystania energii słonecznej decydują przede wszystkim warunki klimatyczne oraz wysokie nakłady inwestycyjne związane z instalacją kolektorów słonecznych. Położenie geograficzne województwa kujawsko-pomorskiego, w tym i powiatu nakielskiego uniemożliwia opłacalną ich instalację.

Na terenie powiatu nakielskiego funkcjonuje szereg instalacji do podgrzewania wody w zabudowie jednorodzinnej. Kolektory słoneczne zainstalowano również w Komendzie Powiatowej Straży Pożarnej w Nakle oraz Jednostce Ratunkowo-Gaśniczej w Szubinie.

3.5.4. Energia z biomasy

Spśród wieloletnich roślin energetycznych najczęściej uprawiany w województwie kujawsko-pomorskim jest miskant olbrzymi (trawa kępowa osiągająca wysokość 2,0 – 3,5 m, wykorzystywana do celów energetycznych) - założonych jest 860 ha¹ plantacji tej rośliny. W powiecie nakielskim plantacje miskanta olbrzymiego szacuje się na 20 ha (1 gospodarstwo – Królikowo, gm. Szubin). Paliwo z biomasy jest ogólnodostępne w handlu, stąd funkcjonowanie systemów indywidualnych nie jest uzależnione od dostępności biomasy na terenie regionu, a z uwagi na fakt, iż powiat nakielski ma charakter rolniczy - produkcja biomasy stanowi potencjalną szansę dla rozwoju powiatu.

3.5.5. Energia z biogazu

Na terenie powiatu nakielskiego nie odzyskuje się biogazu z istniejących składowisk odpadów komunalnych. Składowiska wyposażone zostały w instalacje odgazowującą z uwagi na zagrożenie wybuchem. Jednak odzysk gazu w ilościach wytwarzanych na składowiskach odpadów jest ekonomicznie nieuzasadniony. W miejscowości Ostrowo (gm. Mrocza) planowana jest biogazownia rolnicza o mocy od 1,2 MW do docelowej 1,9 MW.

3.5.6. Energia ziemi i wód podziemnych

Nie doszukano się istnienia potencjału geotermalnego na terenie powiatu nakielskiego, co wynika z odwiertów wykonanych w rejonie Minikowa i Szubina.

Biorąc pod uwagę analizę gruntów, powierzchni i możliwości powiatu nakielskiego, a także kierunki rozwoju województwa oraz Polski (rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii jest jednym z najważniejszych kierunków Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku), a także podjęte do tej pory inwestycje w powiecie nakielskim - odnawialne źródła energii stanowią zasadny obszar zainteresowania i inwestycji wśród lokalnej społeczności (zwłaszcza energia wiatru oraz energia z biogazu).

3.6. Przemysł

Na koniec 2013 roku na terenie powiatu nakielskiego funkcjonowało 626 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w sekcji przetwórstwo przemysłowe, co oznacza spadek o 10 przedsiębiorstw w porównaniu do roku 2012. Od roku 2009 zanotowano spadek liczby podmiotów ww. sekcji o 5,9%.

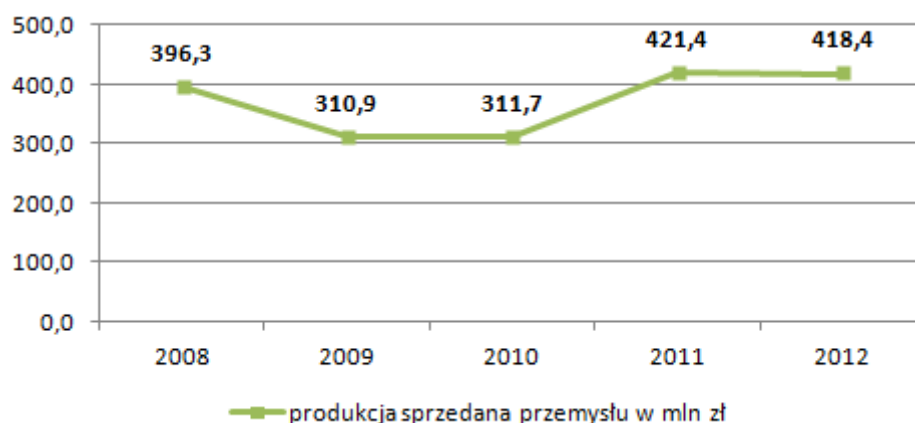
¹ Dane na 31 grudnia 2012 r.

Tabela 10. Podmioty PKD według sekcji C - Przetwórstwo przemysłowe w powiecie nakielskim

Lp.	Działy PKD/Branże przemysłowe	Ilość jednostek gospodarczych
1	Produkcja metalowych wyrobów gotowych	127
2	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn	74
3	Produkcja artykułów spożywczych	73
4	Produkcja mebli	53
5	Produkcja wyrobów z drewna, korka.	49
6	Produkcja z mineralnych surowców niemetalicznych	39
7	Produkcja odzieży	38
8	Pozostała produkcja wyrobów	34
9	Produkcja wyrobów z gumy	33
10	Produkcja papieru	20
11	Produkcja wyrobów tekstylnych	18
12	Produkcja maszyn i urządzeń	12
13	Poligrafia i reprodukcja	10
14	Produkcja chemikaliów	8
15	Produkcja napojów	7
16	Produkcja skór	5
17	Produkcja komputerów	5
18	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	5
19	Produkcja farmaceutyków	4
20	Produkcja metali	4
21	Produkcja urządzeń elektrycznych	4
22	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep	3
23	Wytwarzanie koksu	1

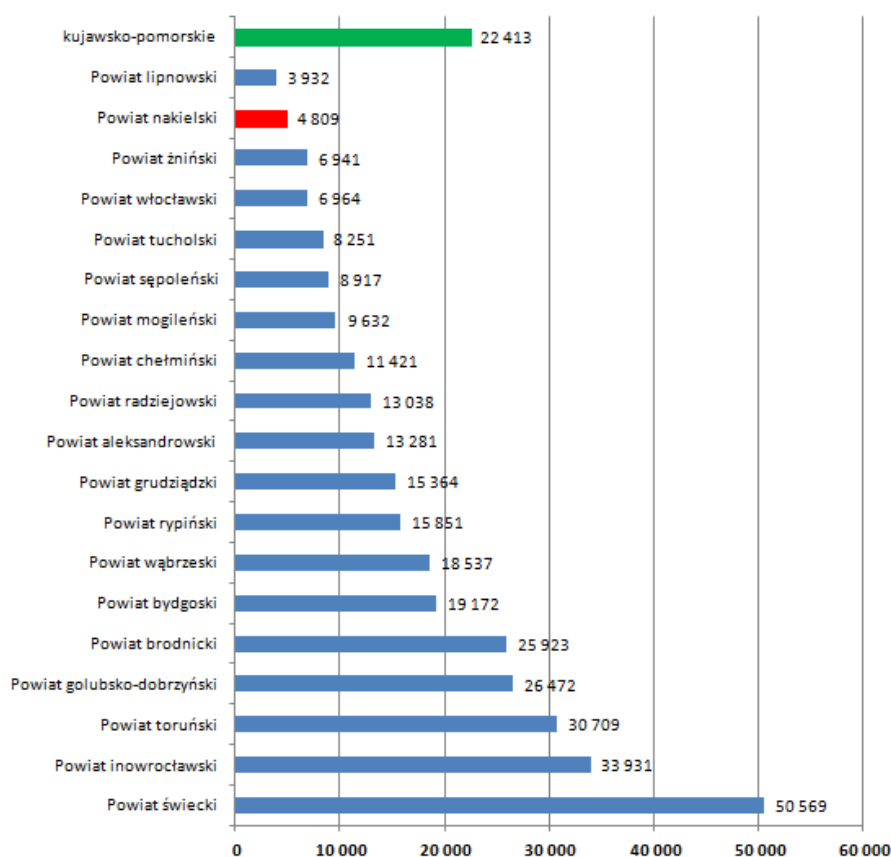
Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych.

W zakres podstawowych branż przemysłowych funkcjonujących na terenie powiatu nakielskiego wchodzi: produkcja metalowych wyrobów gotowych, naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn, produkcja artykułów spożywczych, produkcja mebli oraz produkcja wyrobów z drewna i korka. Szczegółowe dane dotyczące podmiotów według sekcji C - Przetwórstwo przemysłowe w powiecie nakielskim przedstawia Tabela 10.

Wykres 20. Produkcja sprzedana przemysłu ogółem w powiecie nakielskim

Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych.

Od roku 2008 do 2012 na terenie powiatu nakielskiego obserwuje się na przemian wzrost oraz spadek produkcji sprzedanej przemysłu. Na koniec 2012 roku osiągnęła ona poziom 418,4 mln złotych, co oznacza wzrost w porównaniu do roku 2010 o 106,7 mln zł, lecz spadek w porównaniu do roku 2011 o 3 mln zł.

Wykres 21. Produkcja sprzedana przemysłu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie kujawsko-pomorskim w złotych w 2012 r.

Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych.

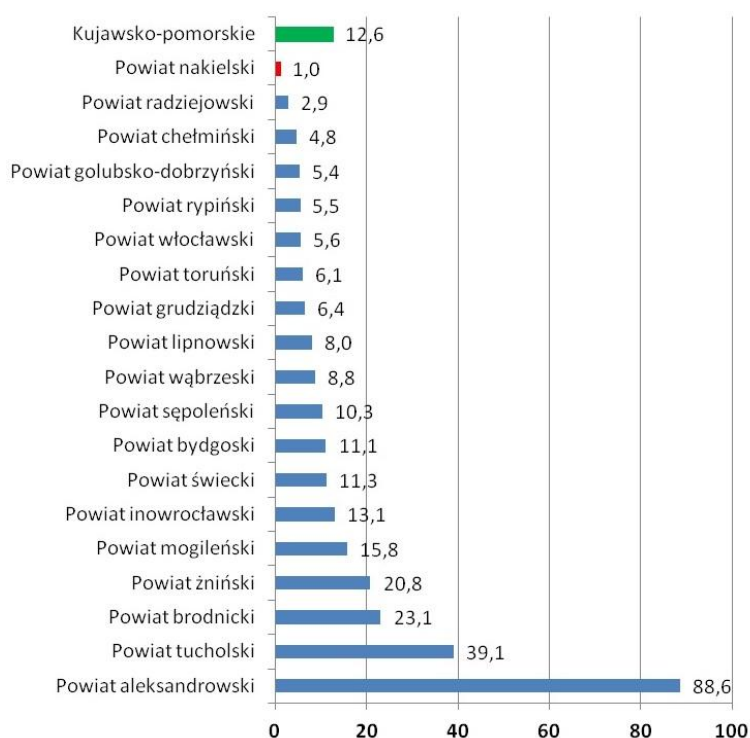
Na terenie powiatu nakielskiego cały czas obserwuje się wyraźny niezbyt dostateczny rozwój branży przemysłowej. Pod względem wielkości produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiat nakielski na tle innych powiatów ziemskich województwa kujawsko-pomorskiego plasował się na 2. pozycji od końca (dane za 2012 r.).

Potrzeba wyrównania różnic w poziomie rozwoju gospodarczego, powstałych w stosunku do innych obszarów województwa kujawsko-pomorskiego sprawiła, iż w 2015 roku w Paterku (ok. 3 km od Nakła nad Notecią) ma powstać Park Przemysłowy. Podstawowym celem Parku będzie uproszczenie dostępu do rynku krajowego i europejskiego dla podmiotów gospodarczych angażujących się w rozwój swojej działalności gospodarczej w ramach organizacyjnych Parku. Realizowany projekt Parku w Paterku ułatwi wdrażanie innowacji w przedsiębiorstwach przemysłowych, zdynamizuje rozwój gospodarczy i podniesie konkurencyjność gminy i miasta Nakło nad Notecią. Ponadto należy oczekiwać, że przedsięwzięcie to przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia w regionie oraz dostarczy możliwości dla znacznego ożywienia gospodarczego.

3.6. Turystyka

Bogactwo przyrodnicze powiatu nakielskiego oraz dziedzictwo kulturowe powiatu wyrażające się w dużej liczbie zabytkowych budowli świadczą o dużym potencjale rozwojowym sektora turystycznego.

Wykres 22. Miejsca noclegowe na 1000 ludności w powiatach ziemskich województwa kujawsko-pomorskiego w roku 2013

Źródło: GUS- Bank Danych Lokalnych.

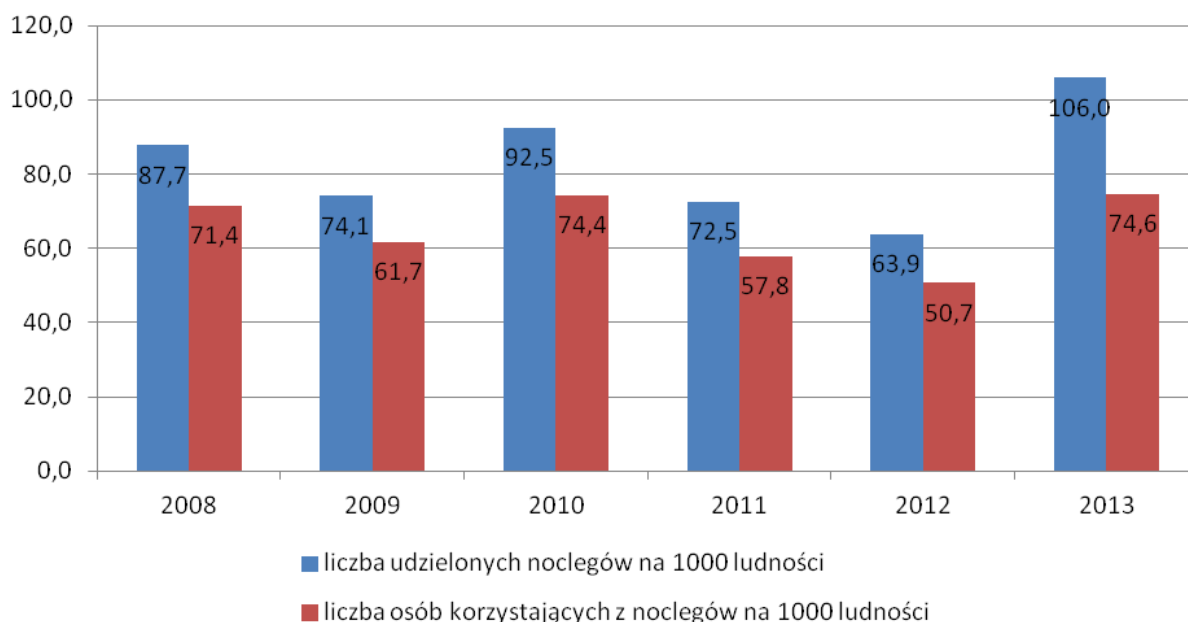
O tym, że Dolina Noteci może być atrakcyjnym miejscem wypoczynku i rekreacji niech świadczy choćby fakt posiadania sieci szlaków rowerowych prowadzących przez godne uwagi tereny, a zachętą są organizowane rokrocznie, cieszące się dużym zainteresowaniem imprezy plenerowe: Smaki Krajny i Pałuk, Witosławskie Impresje Ludowe, Jarmark św. Wawrzyńca, dożynki gminne i powiatowe, kcyński Festyn Parafialny „Pomóżmy Farze”, Sadkowska Noc Świętojańska, impreza „Przystań w kolorze blue” czy też Rościminiada.

Biorąc pod uwagę województwo kujawsko-pomorskie, w powiecie nakielskim istnieje najmniejsza liczba miejsc noclegowych przypadająca na 1000 mieszkańców – 1,0. W województwie wynosi ona 12,6. Szczegółowe dane znajdują się na Wykresie 22.

W kontekście uwarunkowań rozwoju sektora turystycznego powiatu należy zwrócić uwagę na stosunkowo niską aktywność mieszkańców w zakresie prowadzenia działalności agroturystycznej. Na terenie powiatu zlokalizowanych jest 7 gospodarstw agroturystycznych w miejscowościach: Dębowo, Olszewka, Matyldzin, Paterek, Królikowo, Małe Rudy oraz Zalesie.

W powiecie odnotowuje się bardzo niskie natężenie ruchu turystycznego mierzone liczbą udzielonych noclegów na 1000 ludności oraz liczbą korzystających z noclegów na 1000 ludności. W przypadku liczby korzystających z noclegów powiat charakteryzuje się jedną z najniższych wartości wśród powiatów województwa, natomiast w przypadku liczby udzielonych noclegów - najniższą wartością wszystkich powiatów ziemskich województwa.

Wykres 23. Udzielone noclegi i korzystający z noclegów na terenie powiatów ziemskich województwa kujawsko-pomorskiego w roku 2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Powiat nakielski dysponuje bogatymi zasobami naturalnymi i kulturalnymi – widoczny jest potencjał powiatu w tej dziedzinie, jednak dostrzega się konieczność dalszego rozwoju

w zakresie rozwijania bazy noclegowej. Dla rozwoju turystyki konieczna jest rozwinięta infrastruktura, która przyciągnie turystów i zapewni im komfort.

Baza gastronomiczna w powiecie nakielskim na dzień 31 grudnia 2013 roku obejmuje 26 podmiotów.

Ekomuzeum Doliny Noteci

Ekomuzeum Doliny Noteci to produkt turystyczny, który opiera się na bogactwie kulturowym regionu oraz czerpie z walorów przyrodniczych i historii oraz tradycji obszaru. Ponadto bazuje na zasobach ludzkich oraz zapleczu turystyczno-rekreacyjnym powiatu. Ideą Ekomuzeum jest aktywizacja mieszkańców, promocja regionu oraz stworzenie kompleksowej oferty dla gości z zewnątrz. Ekomuzeum Doliny Noteci to przedsięwzięcie koordynowane przez Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Krajny i Pałuk”, którego wdrożenie zakłada m.in. Lokalna Strategia Rozwoju „Łączy nas Noteć”. Z założenia jest to przedsięwzięcie oddolne, budowane w oparciu o doświadczenie i wiedzę mieszkańców, pielęgnujące rodzime tradycje, czerpiące z lokalnej historii, przekazujące kulturę regionu z pokolenia na pokolenie.

Dotychczas zlokalizowanymi atrakcjami w sieci Ekomuzeum Doliny Noteci są:

- Gminne Centrum Kultury i Biblioteki im. Klary Prillowej w Kcyni,
- Szubiński Dom Kultury w Szubinie,
- Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle nad Notecią,
- Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Z. Erdmanna w Szubinie,
- Gospodarstwo pszczelarskie „Bartnik” w Konstantowie,
- Gospodarstwo Pasieczne Państwa Kuś w Nakle nad Notecią,
- Gospodarstwo Pasieczne Państwa Stanek w Studzienkach,
- Gospodarstwo agroturystyczne Państwa Horodeckich w Olszewce k. Nakła nad Notecią,
- Centrum Dziedzictwa Kulinarnego i Turystyki Wiejskiej w Minikowie,
- „Szklany Tur”- świetlica wiejska w Turze,
- Kościół pw. św. Bartłomieja Apostoła w Samoklęskach Dużych,
- Ranczo u Amadeusza w Bielawach,
- Restauracja „Gęsia Dolina Ślesin” w Ślesinie,
- Stajnia Janowo Młyn w Wyrzy.

Rysunek 4. Obiekty Ekomuzeum Doliny Noteci na mapie

Źródło: Ekomuzeum Doliny Noteci, www.turystyka-krajna-paluki.pl.

Turystyce kulturowej sprzyja również szereg cyklicznych wydarzeń organizowanych na terenie powiatu. W kalendarzu imprez kulturowych powiatu nakielskiego znajdują się między innymi:

- Impreza plenerowa „Przystań w kolorze blue”,
- Nakielska Scena Muzyczna,
- Wojewódzki Festiwal Zespołów Folklorystycznych,
- Nakielska Karuzela,
- Krajeńsko - Pałucki Festiwal Haftu i Rękodzieła,
- Jarmark św. Wawrzyńca,
- Konkurs Dziedzictwa Kulinarnego „Smaki Krajny i Pałuk”,
- Witosławskie Impresje Ludowe.

Teren powiatu nakielskiego posiada znaczne walory turystyczne pod kątem występowania rzek i jezior – są to turystyczne wrota do atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo terenów powiatu. Turystyka wodna może stać się podstawą do budowania przewagi konkurencyjnej powiatu nakielskiego, zwłaszcza, iż powiat posiada znakomite walory przyrodnicze i środowiskowe, a także stopniowo wprowadza inicjatywy (m.in. Ekomuzeum) mające na celu poprawę atrakcyjności regionu. Liczne na terenie powiatu szlaki piesze, rowerowe i kajakowe, a także malownicze jeziora położone w gminie Mrocza i Szubin stanowią potencjał do rozwoju turystyki aktywnej, zwłaszcza turystyki weekendowej o zasięgu lokalnym.

4. Pomoc społeczna i ochrona zdrowia

4.1. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, m.in. w zakresie:

- pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- polityki prorodzinnej,
- wspierania osób niepełnosprawnych.

Do zadań samorządu powiatowego należy m.in.: budowa i utrzymanie ponadgminnych domów pomocy społecznej (DPS) oraz kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do DPS, prowadzenie powiatowych centrów pomocy rodzinie oferujących pomoc i poradnictwo rodzinne, organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, pomoc w integracji ze środowiskiem wychowankom domów dziecka, zakładów dla nieletnich oraz współpraca z organizacjami społecznymi w sprawie pomocy osobom niepełnosprawnym.

Na terenie powiatu nakielskiego działania w zakresie pomocy społecznej realizują następujące placówki:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kcyni,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szubinie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy,
- Dom Pomocy Społecznej dla Przewlekłe Somatycznie Chorych w Nakle nad Notecią,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Nakle nad Notecią.

W 2011 roku Dom Pomocy Społecznej (Dział Terapeutyczno-Opiekuńczy) w Nakle nad Notecią został wyróżniony nagrodą pieniężną Ministra Pracy i Polityki Społecznej za wybitne, nowatorskie rozwiązania w zakresie pomocy społecznej. W związku z obchodzonym w 2012 r. Europejskim Rokiem Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej, w roku 2011 Dom Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią podjął decyzję o wdrożeniu pakietu rozwiązań i programów współpracy w zakresie realizacji przedsięwzięć poświęconych tej tematyce. Nagrody przyznawane są w kategorii indywidualnej oraz zespołowej. Dom Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią został

wyróżniony nagrodą zespołową. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej:

Rodzinna piecza zastępcza:

- rodzinny dom dziecka w Nakle nad Notecią;
- rodzinny dom dziecka w Samostrzelu;
- rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego w Orlu;
- rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego w Szubinie;
- rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego w Występie;
- rodzina zastępcza zawodowa w Nakle nad Notecią;
- rodzina zastępcza zawodowa w Rościminie;
- rodzina zastępcza zawodowa w Skórzewie;
- rodzina zastępcza zawodowa w Gorzeniu;
- rodzina zastępcza zawodowa w Dziewianowie.

Instytucjonalna piecza zastępcza

- placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego w Rozwarzynie;
- placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego w Paulinie;
- Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego w Szubinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią działa od 1 stycznia 1999 r. i jest powiatową, samorządową jednostką organizacyjną powołaną do wykonywania zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, a także zadań powiatu w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym określonych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Działania realizowane przez PCPR mają na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcyjności rodzin, wspieranie rodziny oraz systemu pieczy zastępczej, a także wszechstronną pomoc osobom niepełnosprawnym. Siedziba PCPR w Nakle nad Notecią mieści się przy ul. Dąbrowskiego 46. W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią znajduje się Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym dyżur pełnią: psycholog, prawnik i terapeuta.

W województwie kujawsko-pomorskim działa 38 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), najwięcej w powiecie bydgoskim – 9. Na drugim miejscu pod względem ilości WTZ znalazł się powiat grudziądzki – 4 WTZ, a na trzecim miejscu uplasowały się 2 powiaty: toruński oraz nakielski – 3 WTZ. Na terenie powiatu nakielskiego działają następujące WTZ:

- Warsztat Terapii Zajęciowej „Pod Dębem” w Nakle nad Notecią,
- Warsztat Terapii Zajęciowej „Pelikan” w Szubinie,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Mroczy.

Warsztaty umożliwiają osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy rehabilitację społeczną i zawodową w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Warsztat Terapii Zajęciowej „Pod Dębem” w Nakle nad Notecią organizuje terapię zajęciową dla 20 osób niepełnosprawnych. Placówka ta prowadzona jest przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Powiatowego w Nakle nad Notecią. Warsztat Terapii Zajęciowej „Pelikan” w Szubinie sprawuje opiekę nad 35 osobami niepełnosprawnymi. Placówka ta prowadzona jest przez Ligę Kobiet Polskich - Kujawsko-Pomorski Oddział Wojewódzki w Bydgoszczy. Natomiast Warsztat Terapii Zajęciowej w Mroczy prowadzony jest przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Mroczy.

Dom Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych. Celem Domu jest zapewnienie całodobowej opieki oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających, religijnych i społecznych na poziomie obowiązującego standardu. Dom przygotowany jest na przyjęcie 74 mieszkańców, posiada pokoje jedno i dwuosobowe. Każdy pokój ma oddzielną łazienkę i balkon. Do dyspozycji pensjonariuszy przeznaczone są nowocześnie wyposażone gabinety fizykoterapii, hydroterapii i kinezyterapii oraz cztery sale dziennego pobytu. Dom posiada własną kuchnię i stołówkę. Mieszkańcy mają możliwość indywidualnego korzystania z kuchенок i pralni znajdujących się na każdym piętrze. Dom dysponuje również jednym pokojem gościnnym. Kadre domu stanowią pracownicy z odpowiednimi kompetencjami w zakresie udzielania wsparcia i pomocy osobom przewlekle somatycznie chorym: psycholog, pielęgniarki, rehabilitanci, opiekunowie, instruktorzy terapii zajęciowej, pracownik socjalny, instruktor ds. kulturalno-oświatowych, dietetyk, kapelan. Mieszkańcy są objęci opieką lekarską i pielęgniarską.

W 2012 roku w powiecie nakielskim istniały 164 miejsca w placówkach pomocy społecznej, z których 161 było zamieszkałych przez osoby dotknięte trudną sytuacją życiową. Dane dotyczące miejsc oraz mieszkańców placówek pomocy społecznej dla województwa kujawsko-pomorskiego i dla powiatu nakielskiego znajdują się w Tabeli 11.

Tabela 11. Stacjonarna pomoc społeczna w 2012 r.

Wyszczególnienie	województwo	powiat
Placówki pomocy społecznej	72	3
Miejsca w placówkach	5080	164
Mieszkańcy placówek	4996	161

Źródło: GUS - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2012 r.

Na terenie powiatu funkcjonuje punkt interwencji kryzysowej, który zajmuje się osobami i rodzinami w kryzysie lub stanie przedkryzysowym poprzez udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej oraz doradztwa pedagogicznego w sytuacjach problemów rodzinnych, przemocy w rodzinie, kryzysów w związkach, napadu, gwałtu, wypadków komunikacyjnych, katastrof, pożarów itp.

4.2. Ochrona zdrowia

Powiat nakielski na każdym kroku dba o właściwą jakość życia mieszkańców, m.in. dlatego dba o wysoki poziom systemu zdrowotnego. Często podawany jest jako przykład dobrze działającego systemu służby zdrowia.

Na terenie powiatu nakielskiego zlokalizowanych jest 19 aptek (8 w Nakle nad Notecią, 1 w Ślesinie, 3 w Szubinie, 1 w Rynarzewie, 1 w Turze, 2 w Kcyni, 2 w Mroczy, 1 w Sadkach) oraz 3 punkty apteczne (1 w Paterku i 2 w Sadkach). Na jedną aptekę ogólnodostępną na terenie powiatu nakielskiego w 2013 roku przypadały 4832 osoby. Wskaźnik ten jest wyższy niż średnia dla województwa kujawsko-pomorskiego, która w 2013 roku wynosiła 3608 osób na jedną aptekę ogólnodostępną.

Na terenie powiatu nakielskiego w 2012 roku udzielono 384 413 porad medycznych, zaś w roku 2013 udzielono ich 396 891. W placówkach ochrony zdrowia na terenie powiatu nakielskiego pracowało 188 lekarzy (w roku 2010 - 190), 24 lekarzy dentyków, 226 pielęgniarek, 43 położne (dane GUS).

Nowy Szpital w Nakle i Szubinie Sp. z o.o., którego udziałowcem jest powiat nakielski należy do Grupy Nowy Szpital, która jest największą w Polsce siecią prywatnych szpitali. Oferuje opiekę medyczną od podstawowej opieki zdrowotnej poprzez specjalistyczne badania i porady aż po leczenie szpitalne. Szpital posiada doskonale wyposażone oddziały, nowoczesny sprzęt i wykwalifikowaną kadrę medyczną. Wykonuje specjalistyczne badania w pracowniach: rentgenodiagnostyki, ultrasonografii oraz endoskopii. Posiada poradnię kardiologiczną.

Szpital posiada następującą bazę: 7 oddziałów z 243 łózkami, 13 pracowni, 31 poradni, Szkołę rodzenia, POZ, Zakład Opiekuńczo-Lecniczy, Nowe Ratownictwo Medyczne. Szpital w Nakle posiada następujące oddziały: Blok Operacyjny, Oddział Chirurgiczny Ogólny z pododdziałem, Oddział Chorób Wewnętrznych. Szpital w Szubinie posiada następujące oddziały: Blok Operacyjny, Oddział Chirurgiczny, Oddział Dziecięcy, Oddział Noworodkowy, Oddział Ginekologiczno-Położniczy, Oddział Chorób Wewnętrznych.

W zakresie ochrony zdrowia istotne znaczenie odgrywa bliskość szpitali uniwersyteckich tzn. Szpital Uniwersytecki im. dr. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy, Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. Jana Biziela w Bydgoszczy, oraz Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy, które jest jednym z nielicznych w Polsce oraz jedynym w województwie kujawsko-pomorskim szpitalem wyposażonym w PET-CT-Biograph.

5. Wykształcenie mieszkańców, edukacja i wychowanie

Dane dotyczące poziomu wykształcenia ludności najpełniej obrazują spisy powszechne. Ostatni spis powszechny ludności został przeprowadzony w 2011 r. Podstawą zaliczenia osoby do danego poziomu wykształcenia były posiadane świadectwo lub dyplom

ukończenia szkoły. Na przestrzeni lat 2002-2011 na terenie powiatu nakielskiego zaobserwowano wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców.

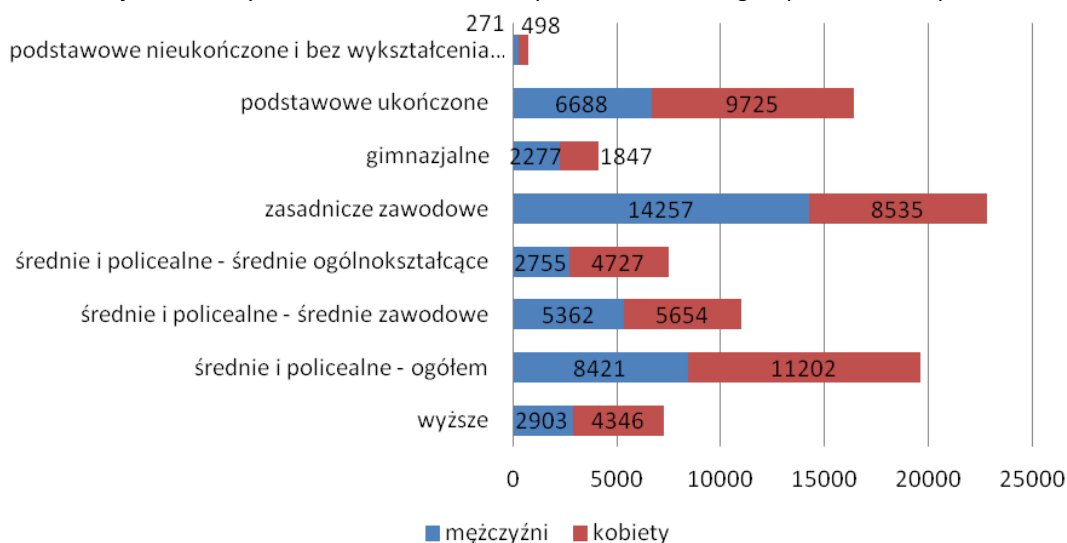
Tabela 12. Wykształcenie mieszkańców na terenie powiatu nakielskiego

Wykształcenie	2002	2011
Wyższe	3785	7249
średnie i policealne ogółem	16542	19623
średnie zawodowe	11479	11016
średnie ogólnokształcące	3853	7482
zasadnicze zawodowe	22119	22791
podstawowe ukończone	24152	16413
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia wyższego	1920	769

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny: 2002, 2011.

W 2011 r. liczba osób legitymujących się wykształceniem wyższym wynosiła 7249, tj. prawie 2 razy więcej niż w porównaniu z 2002 r. Odsetek osób z wykształceniem średnim i policealnym, według NSP 2011, kształtował się na poziomie 23%. Zmniejszyła się liczba osób z wykształceniem podstawowym oraz bez wykształcenia szkolnego.

Wykres 24. Wykształcenie mieszkańców powiatu nakielskiego z podziałem na płeć

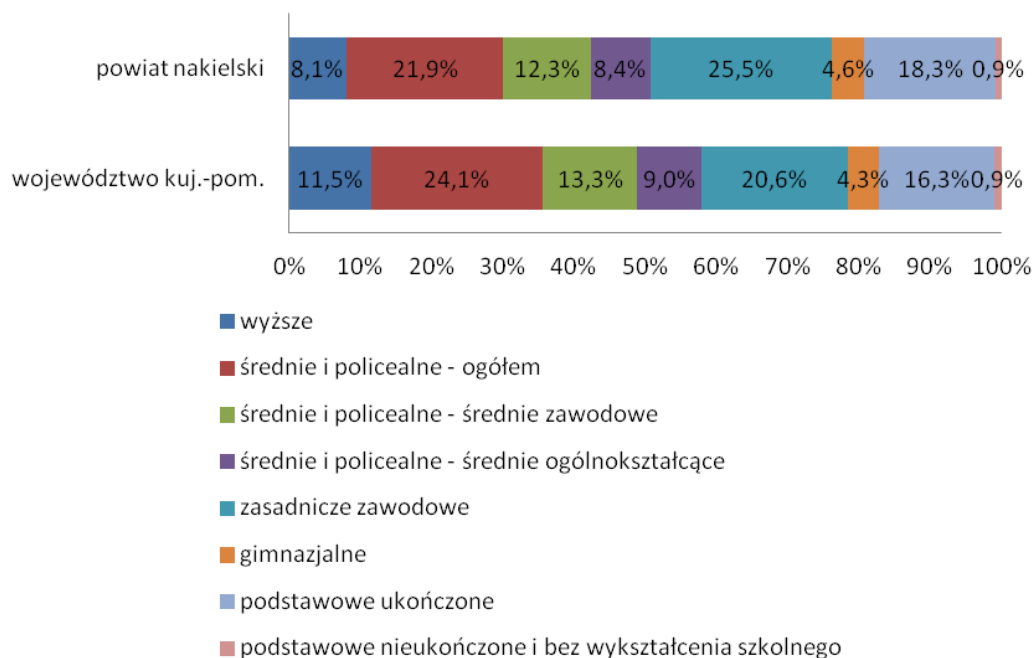

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2011.

Struktura ludności według poziomu wykształcenia różni się w zależności od płci. W 2011 roku kobiety częściej niż mężczyźni legitymowały się wykształceniem wyższym.

Wykres 25. Wykształcenie mieszkańców powiatu nakielskiego oraz województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2011.

Na Wykresie 25 zostały zaprezentowane dane dotyczące poziomu wykształcenia mieszkańców powiatu nakielskiego oraz województwa kujawsko-pomorskiego (dane z 2011 r.). Zgodnie z danymi przedstawionymi na wykresach, poziom wykształcenia ludności powiatu nie odbiegał znacząco od poziomu wykształcenia mieszkańców województwa.

Na terenie powiatu nakielskiego funkcjonują jednostki szczebla podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego. Na system oświaty składa się 12 szkół i placówek oświatowych. Podmioty prowadzone przez powiat nakielski to:

- I LO im. Bolesława Krzywoustego w Nakle nad Notecią,
- I LO im. Stanisława Wyspiańskiego w Szubinie,
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Wincentego Witosa w Samostrzelu,
- Zespół Szkół Żeglugi Śródlądowej im. kmdr. Bolesława Romanowskiego w Nakle nad Notecią,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Nakle nad Notecią,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Władysława Łokietka w Lubaszczu,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. prof. Emila Chroboczka w Szubinie,
- Zespół Szkół Specjalnych w Karnowie,
- Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Kcyni,
- Zespół Szkół Specjalnych w Szubinie,

- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Samostrzelu,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nakle nad Notecią z Filią w Szubinie.

Poradnia swoimi działaniami obejmuje dzieci i młodzież. Do zadań placówki należy m. in.:

- diagnoza trudności i niepowodzeń szkolnych, logopedyczna, dojrzałości szkolnej, szczególnych uzdolnień, przyczyn problemów emocjonalnych i trudności wychowawczych, diagnoza dzieci z wadą wzroku, słuchu i z autyzmem, opóźnień i zaburzeń rozwojowych dzieci oraz badania przesiewowe narządów zmysłów (wzroku i słuchu),
- terapia i poradnictwo: terapia pedagogiczna dzieci z trudnościami w nauce (szczególnie z dysleksją), terapia logopedyczna, terapia zaburzeń emocjonalnych dzieci i trudności wychowawczych, terapia i poradnictwo rodzinne, socjoterapia indywidualna i grupowa, poradnictwo zawodowe, terapia indywidualna i grupowa dzieci z autyzmem i zespołem Aspergera, grupa wsparcia rodziców dzieci z autyzmem, zajęcia wspomagające rozwój psychomotoryczny dziecka w wieku 4-6 lat, terapia Biofeedback oraz zajęcia w czasie ferii zimowych,
- konsultacje, poradnictwo, mediacje w szkołach i placówkach oraz na terenie poradni,
- działalność informacyjno – szkoleniowa,
- interwencje kryzysowe,
- prowadzenie Punktu konsultacyjnego dla młodzieży i rodzin w kryzysie.

Poza tym gmina Kcynia, na mocy porozumienia z powiatem nakielskim, jest organem również dla Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Kcyni oraz dla Zespołu Szkół Technicznych w Kcyni.

W skład wymienionego wyżej Zespołu Szkół Żeglugi Śródlądowej im. kmdr. Bolesława Romanowskiego w Nakle nad Notecią wchodzi technikum kształcące w zawodzie technik żeglugi śródlądowej. Jest to wyjątkowe, ponieważ tylko dwie tego typu szkoły w Polsce dają młodzieży możliwość kształcenia w tym kierunku.

Na terenie powiatu funkcjonuje: 14 gimnazjów, 32 szkoły podstawowe, również 10 przedszkoli oraz 2 punkty przedszkolne przy zespole szkół (w Rynarzewie oraz w Mycielewie) prowadzone przez gminy (odpowiednio: Szubin oraz Kcynia). Wydatki na oświatę i wychowanie na rok 2014 planowane są w wysokości 38,5% wydatków budżetu powiatu.

W 2012 roku powiat nakielski odebrał „Samorządowy Lider Edukacji” w II edycji Ogólnopolskiego Programu Certyfikacji Gmin i Powiatów RP. Wyróżnienie przyznano tym, którzy mogą pochwalić się osiągnięciami w rozwoju szkolnictwa na swoim terenie oraz tworzeniu odpowiednich warunków życia dla młodzieży uczącej się. W ramach projektu komisja oceniała samorządy pod kątem jakości prowadzonej przez nie polityki edukacyjnej.

6. Sport i rekreacja

Przez teren powiatu przebiegają liczne szlaki turystyczne. Na terenie powiatu znajduje się 10 szlaków pieszych i 15 tras rowerowych. Jedną z nich jest międzynarodowa trasa rowerowa R1, zaczynająca się w Izabeli, przez Mrocze w kierunku Bydgoszczy. Przez teren powiatu przebiega także trasa Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, która przebiega od Nakła nad Notecią, przez Występ, Potulice, do granic powiatu i kończy się w Toruniu. Na terenie powiatu znajduje się 11 szlaków pieszych (2 żółte, 4 zielone, 4 niebieskie oraz 1 czerwony) o łącznej długości 269,2, a także 15 tras rowerowych, które przebiegają w sposób dający możliwość zwiedzenia najciekawszych obiektów kulturalnych, historycznych i przyrodniczych. Łączna długość tras rowerowych wynosi 616 km.

Na terenie powiatu nakielskiego organizowane są liczne turnieje i rozgrywki sportowe (piłka nożna, siatkówka, pływanie, biegi) oraz promowany jest zdrowy styl życia. W powiecie działają liczne kluby sportowe.

Na terenie powiatu nakielskiego organizowane są takie imprezy sportowe jak m.in.:

- Nocny Mikołajkowy Turniej Brydżowy,
- Mistrzostwa Powiatu Nakielskiego w Podnoszeniu Ciężarów do lat 16,
- Mistrzostwa Powiatu Nakielskiego w Czwórboju Lekkoatletycznym Szkół Podstawowych,
- Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego o „Puchar Dyrektora Szkoły” ZSP w Samostrzeli,
- Mistrzostwa Powiatu Nakielskiego w Piłce Ręcznej Dziewcząt Szkół Ponadgimnazjalnych,
- Grand Prix Powiatu Nakielskiego w Wędkarstwie Samorządowców,
- Mistrzostwa Powiatu Nakielskiego w Wędkarstwie Spławikowym,
- Mistrzostwa Powiatu Nakielskiego w Piłce Koszykowej Szkół Gimnazjalnych.

Domy Kultury oferują różnorodne zajęcia sportowe: m.in. Nordic Walking, tenis stołowy, zajęcia taneczne dancehall, aerobik dla pań, sekcje taneczne, sekcje hip-hop, zajęcia z samoobrony, jogę oraz gimnastykę.

W najbliższym czasie w powiecie nakielskim planuje się dokonanie dwóch dużych inwestycji w zakresie sportu: budowę hali sportowej w Mroczu oraz modernizację stadionu miejskiego w Szubinie. Planuje się budowę hali sportowej o wymiarach podstawowej konstrukcji 30,0 x 45,0 m i wysokości 12,2 m z widownią stałą dla 211 widzów oraz okazjonalnie dla dodatkowych 150 osób. Oprócz hali głównej planuje się budowę sali do podnoszenia ciężarów o powierzchni 276,26 m². Wymiary hali sportowej pozwalają na podział hali na trzy części (trzy boiska o wymiarach 15,0 x 24,0 m). Kubatura obiektu ma wynieść 21 840 m³, powierzchnia użytkowa - 2746 m². Hala widowiskowo-sportowa będzie obiektem przyszkolnym, a obiekt w pełni przystosowany będzie dla osób

niepełnosprawnych. W obiekcie znajdują się pomieszczenia dla obsługi sekcji podnoszenia ciężarów wraz z zapleczem bazy treningowej dla tej dyscypliny.

Powstała baza sportowa wpłynie na podniesienie poziomu polskiego sportu wyczynowego oraz ma szansę przyczynić się do profesjonalizacji przygotowań do Igrzysk Olimpijskich. Powyższe przedsięwzięcie ma zapewnić możliwość organizacji zawodów mistrzostw Polski w podnoszeniu ciężarów oraz turniejów międzynarodowych. Obiekt wraz z zapleczem będzie spełniał wszystkie wymagania niezbędne do organizacji tego typu przedsięwzięć. Hala widowiskowo-sportowa będzie znakomitym uzupełnieniem tworzonej na przestrzeni ostatnich lat bazy sportowej. Potrzeba jej rozbudowy wynika z ogromnego potencjału drzemiącego w młodych sportowcach pochodzących z terenu powiatu, co znajduje odzwierciedlenie w wynikach osiągniętych na arenach krajowych oraz międzynarodowych.

Drugą planowaną inwestycją jest modernizacja stadionu miejskiego w Szubinie, której zakończenie planowane jest na 2014 r. Inwestycja przyczyni się m.in. do rozwoju lekkoatletyki oraz zwiększenia zainteresowania piłką nożną w regionie. Na zmodernizowanym stadionie planuje się również organizowanie czwartków lekkoatletycznych oraz meetingów lekkoatletycznych, które mają na celu popularyzację sportów lekkoatletycznych.

Na terenie powiatu nakielskiego znajduje się 40 klubów sportowych oraz 5 Stowarzyszeń Kultury Fizycznej i Związków Sportowych.

W powiecie prężnie działa turystyka wodna – liczne szlaki kajakowe sprawiają, iż region staje się atrakcyjnym miejscem dla amatorów sportów wodnych. Więcej informacji na temat szlaków kajakowych w powiecie nakielskim można znaleźć w Przewodniku Turystyki Wodnej – Szlaki Kajakowe w powiecie nakielskim.

Przystań Wodna na rzece Noteć w Nakle nad Notecią

W 2011 roku zakończył się pierwszy etap budowy przystani wodnej w Nakle nad Notecią. Przystań stanowi doskonały element ożywiający turystykę wodną w regionie, a także popularyzujący Drogę Wodną E-70, która prowadzi z Antwerpii przez Niemcy, Polskę, Litwę do Kłajpedy. Pierwszy etap budowy przystani zawierał: budowę basenu portowego o powierzchni 10 tys. m², budowę chodników i parkingu z wjazdem na teren przystani oraz ogrodzenie terenu. Powiat nakielski otrzymał na realizację inwestycji prawie 5,5 miliona złotych wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013. Przedmiotem II etapu realizacji projektu jest budowa budynku przystani wodnej na rzece Noteć w Nakle nad Notecią. Nowopowstały budynek o powierzchni 809,16 m² ma spełniać funkcje dydaktyczne, turystyczne i administracyjne. W budynku będą się znajdowały m. in.: bosmanat portu, kapitanat portu, warsztat skutniczy, ogólnodostępne sanitariaty

i prysznice, wypożyczalnia kajaków, pomieszczenie ładowania akumulatorów, 5 dwuosobowych pokoi noclegowych z łazienkami, pomieszczenie do przygotowywania posiłków. Na terenie przystani powstają także boiska do piłki siatkowej i plażowej, plac zabaw dla dzieci, mini pole namiotowe z miejscem do grillowania i rekreacji. Na cyplu pomiędzy basenem portowym a rzeką Noteć zaplanowano bulwar wraz z miejscami rekreacji, boiskiem do badmintonu oraz polem do gry w boule. Zakończenie drugiego etapu budowy budynku przystani, planowane jest na grudzień 2014 roku. Na realizację zadania powiat uzyskał ponad 1.7 mln złotych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2007 - 2013.

Rysunek 5. Przystań wodna w Nakle nad Notecią

Źródło: Oficjalny portal Powiatu Nakielskiego www.powiat-nakielski.pl.

Przystań w Nakle nad Notecią to dogodne miejsce do cumowania podczas wędrówki po drodze E70. Usytuowana jest na prawym brzegu Noteci między ulicami Poznańską i Notecką. Z przystani mogą korzystać zarówno mieszkańcy powiatu nakielskiego, jak i turyści, korzystający z nabrzeża, wypożyczający sprzęt wodny oraz cumujący jednostki pływające. Należy podkreślić, iż w VII edycji konkursu „Przyjazny Brzeg” w 2010 roku miasto Czarnków otrzymało nagrodę za nową przystań na Szlaku Noteci.

Polski odcinek E70 jest żeglowny tylko w ograniczonym zakresie. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego włączył się w prace nad przywróceniem żeglugi śródlądowej na trasie drogi wodnej E70, gdyż szlak wymaga kosztownych prac hydrotechnicznych, a także budowy nowoczesnej infrastruktury.

Dolina Noteci jest jedną z najlepiej zachowanych bagiennych dolin rzecznych w Polsce. Rzeka, jej starorzecza, jeziora, oczka wodne oraz kanały żeglugowe zachęcają do uprawiania różnych form turystyki wodnej i wypoczynku. Budowa przystani wodnej

w Nakle nad Notecią to krok w kierunku stworzenia odpowiedniego zaplecza turystycznego na tym terenie. Przedsięwzięcie znalazło się na liście projektów kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, co oznacza, że ma strategiczne znaczenie dla całego regionu.

7. Kultura

W obszarze powiatu nakielskiego istnieją cztery muzea: Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle nad Notecią, Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona Erdmanna w Szubinie, Muzeum Komunikacji w Paterku i Pałuckie Muzeum Techniki Wojskowej i Uzbrojenia w Kowalewku. Do ich najważniejszych inicjatyw zaliczamy: organizację historycznych sesji popularno-naukowych, działalność wydawniczą, współorganizację przeglądu zespołów folklorystycznych oraz organizację wystaw stałych.

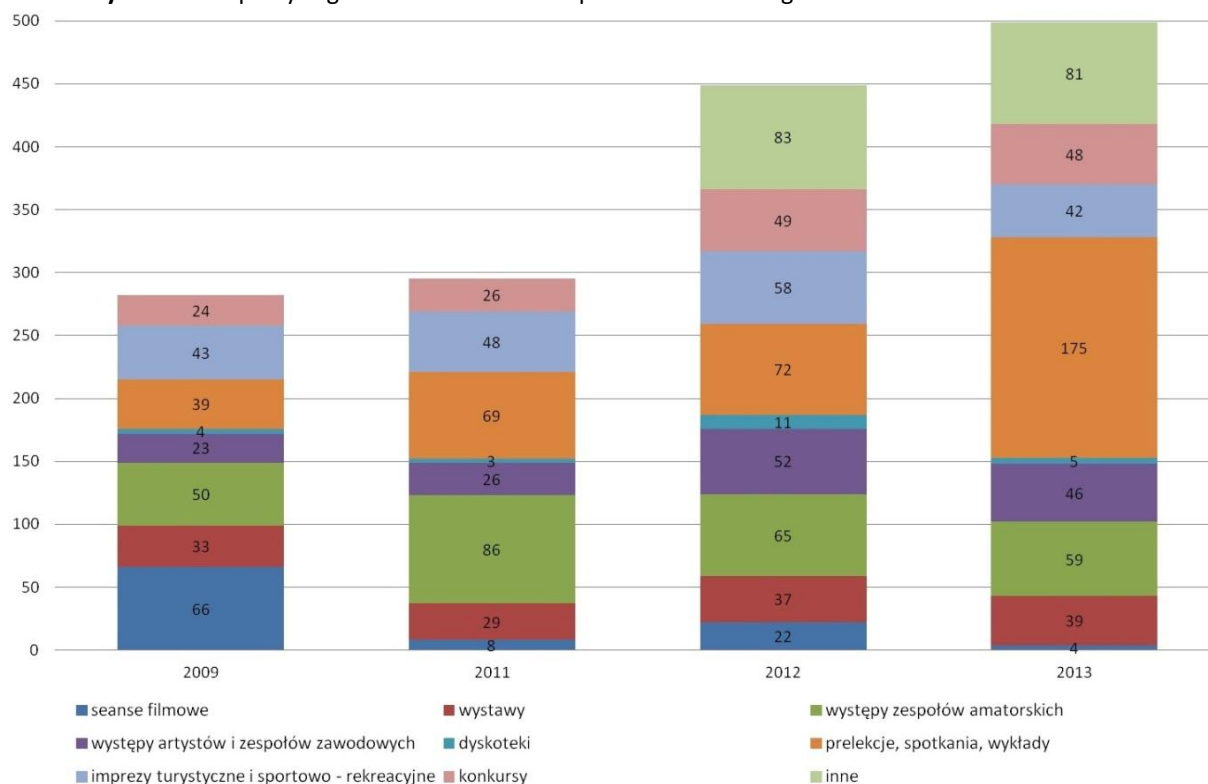
Na terenie powiatu zlokalizowane są 23 biblioteki i 13 punktów bibliotecznych. W porównaniu z rokiem 2008, liczba zarejestrowanych użytkowników wypożyczających książki zmniejszyła się z 15417 osób do 12100 osób w 2012 r., co oznacza spadek aż o 21,5%. W porównaniu do roku 2008 odnotowano także spadek liczby wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz o 15%. W 2008 r. liczba wypożyczeń książek na zewnątrz wynosiła 298 691, a w 2012 r. już tylko 252 714.

W 2013 r. na terenie powiatu nakielskiego funkcjonowały instytucje kultury, należące do sektora publicznego, m.in. Nakielski Dom Kultury, Szubiński Dom Kultury oraz wiejskie domy kultury. W tym okresie zorganizowano ogółem 499 imprez, tj. o 50 imprez więcej niż w roku 2012 oraz o 217 więcej niż w roku 2009.

W powiecie nakielskim prężnie działają: Zespół Regionalny "Pałuki", Zespół Pieśni i Tańca "KRAJNA", Zespół Wokalny „Nakielanki”, chóry: nakielskie Soli Deo i Nadzieja oraz szubiński Imienia Jana Pawła II.

W domach kultury można uczęszczać na różnego rodzaju zajęcia doskonalące. Oferta zawiera m.in. naukę gry na pianinie, skrzypcach, fletach prostych, akordeonie, gitarze, sekcję body percussion (gra na częściach własnego ciała), studio piosenki, j. angielski, j. niemiecki, zajęcia literacko-teatralne, zajęcia plastyczne, sekcję malarską, zajęcia z modystką, sekcję rzeźbiarską, sekcję teatralną, szachy, Uniwersytet Trzeciego Wieku, zajęcia komputerowe, brydż, zajęcia literackie, tkactwo itp.

W organizowanych w 2013 r. imprezach udział wzięło 92337 uczestników. Najczęściej organizowane były prelekcje, spotkania i wykłady (35%), następnie występy zespołów amatorskich (12%) oraz konkursy (10%). Szczegółowe dane dotyczące imprez kulturowych organizowanych w powiecie nakielskim prezentuje Wykres 26.

Wykres 26. Imprezy organizowane na terenie powiatu nakielskiego w latach: 2009 oraz 2011-2013

Źródło: dane GUS – Bank Danych Lokalnych.

Inne inicjatywy kulturalne:

Impreza plenerowa „Przystań w kolorze blue” – coroczna impreza, podczas której organizowane są m.in. gry i zabawy, konkursy, rajdy oraz koncerty, a także prezentowany jest dorobek regionu. Organizacja imprezy kulturalnej na nowo wybudowanej przystani wodnej na rzece Noteć pozwala na reaktywację wypoczynku nad wodą w Nakle, promuje Dolinę Noteci oraz Przystań jako nowy produkt turystyczny.

Nakielska Scena Muzyczna - ma na celu popularyzację muzyki wokally-instrumentalnej wykonywanej "na żywo" przede wszystkim wśród młodzieży. Kluczowym założeniem tej inicjatywy jest prezentacja dorobku artystycznego "amatorskich" zespołów oraz promocja tych najbardziej utalentowanych i oryginalnych. Koncerty z cyklu NSM mają inspirować i zachęcać młodych ludzi do samodzielnej twórczości oraz rozwijać ich kulturalnie poprzez rozwój wrażliwości muzycznej.

Nadnotecki Krajeńsko-Pałucki Festiwal Chórów "Naklensis Cantare" - realizowany był przez Stowarzyszenie "Partnerstwo dla Krajny i Pałuk" w 2011 r. w ramach projektu współpracy polsko – czeskiej oraz w roku 2012 w ramach projektu "Ekomuzeum Doliny Noteci - "żywy" skansen lokalnych tradycji Krajny i Pałuk" dofinansowanego z PO Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Wojewódzki Festiwal Zespołów Folklorystycznych – realizowany w amfiteatrze Nakielskiego Ośrodka Kultury im. Zygmunta Kornaszewskiego, do tej pory zwany był Przeglądem i organizowany pod egidą Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Bydgoszczy. Ma on na celu popularyzację folkloru w środowisku miejskim i wiejskim oraz ochronę tradycji autentycznego repertuaru ludowego.

Nakielska Karuzela - turniej tańca pamięci Kamili Bomby, który jest kontynuacją turniejów, które zapoczątkowała wieloletnia instruktor tańca. Nakielski Ośrodek Kultury wraz z instruktorką zorganizował trzy edycje turniejowe. Pragnąc zachować pamięć o Kamili Bombie - jej dzieło jest kontynuowane.

8. Bezpieczeństwo publiczne

Jednostką dbającą o bezpieczeństwo mieszkańców powiatu nakielskiego oraz utrzymanie porządku publicznego jest Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią.

Na terenie niniejszej jednostki samorządu terytorialnego w roku 2012 dominowały przestępstwa kryminalne oraz przeciwko mieniu. Szczegółowe dane dotyczące przestępczości oraz poziomu wykrywalności przestępstw na terenie powiatu prezentują: Tabela 13 oraz Tabela 14.

Tabela 13. Rodzaje przestępstw w powiecie nakielskim w 2012 r.

Rodzaj przestępstwa	Liczba
o charakterze kryminalnym	1894
przeciwko mieniu	1207
o charakterze gospodarczym	396
Drogowe	384
przeciwko życiu i zdrowiu	44

Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych.

Na terenie powiatu nakielskiego w latach 2011-2012 zmniejszyła się ogólna liczba stwierdzonych przestępstw. W 2012 roku liczba przestępstw wyniosła 345, co w porównaniu z rokiem 2011 oznacza spadek rzędu 17%.

Tabela 14. Przestępczość na terenie powiatu nakielskiego w latach 2005, 2010-2012

	Przestępstwa stwierdzone na 10 tys. ludzi				Wskaźnik wykrywalności przestępstw stwierdzonych w %			
	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
województwo kuj.-pom.	355,7	267,6	281,8	289,8	60,7	66,3	70,2	69,4
powiat nakielski	265,1	276,9	414,6	345,0	72,9	76,8	83,6	79,4

Źródło: dane GUS – Bank Danych Lokalnych.

Na terenie powiatu nakielskiego w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym widnieje 18 jednostek OSP, które zostały wymienione w Tabeli 15. OSP posiadają sprzęt do ratownictwa drogowego i technicznego oraz sprzęt do ratownictwa wodnego. OSP mogą podejmować zadanie obejmujące ratownictwo wysokościowe oraz udzielać przedmedycznej pomocy poszkodowanym i ofiarom wypadków.

Tabela 15. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej wpisane do KSRG

Lp.	Jednostka OSP	Rodzaj pojazdu	Gmina
1.	OSP Nakło	GBA-3,5/16/4,7; GLM-18,8/20	Nakło
2.	OSP Ślesin	GBA-2,5/25/4; GLM-13	Nakło
3.	OSP Potulice	GBA 2,5/25,5/4; GLM-19	Nakło
4.	OSP Mrocza	GBA-2,5/25/8; GBA-2,4/8; GLM-8	Mrocza
5.	OSP Witostaw	GBA-2,5/16/8	Mrocza
6.	OSP Drzewianowo	GBAM 2,5/16/8/8; GLM 8	Mrocza
7.	OSP Sadki	GBA-2,5/16/8; GLM-8	Sadki
8.	OSP Paterek	GBA 2,5/16/8	Nakło
9.	OSP Szubin	GLM 8; GBA-3/16/8	Szubin
10.	OSP Królikowo	GBA-2,5/16/8	Szubin
11.	OSP Rynarzewo	GBA-2,5/25/8; SLRR; SLOp; SLOp	Szubin
12.	OSP Kcynia	GLM-8; GBA-2,5/16/8; GCBA-6/16/8	Kcynia
13.	OSP Dziewierzewo	GBA-2,5/16/8	Kcynia
14.	OSP Sipiory	GBM-2,5/8	Kcynia
18.	OSP Gromadno	GBA 3/16/8	Kcynia

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią.

W powiecie nakielskim istnieją również 24 jednostki OSP, które nie są wpisane do KSRG, które zostały ujęte w Tabeli 16.

Tabela 16. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w powiecie nakielskim nie wpisane do KSRG

Lp.	Jednostka	Rodzaj pojazdu	Gmina
1.	Chwaliszewo	GLM-8	Kcynia
2.	Dobieszewo	GLM-8	Kcynia
3.	Górki Zagajne	GLM-8	Kcynia
4.	Ludwikowo	GLM-8	Kcynia
5.	Łankowice	GLM-8	Kcynia
6.	Mieczkowo	GLM-8	Kcynia

7.	Żarczyn	GLM-8	Kcynia
8.	Żurawia	GLM-8	Kcynia
9.	Drążno	GLM-8	Mrocza
10.	Kosowo	GBA 2,5/16/8	Mrocza
11.	Rościmin	GLM-8	Mrocza
12.	Samsiecznynek	GLM-8	Mrocza
13.	Wiele	GBAM 2,5/16/8/8	Mrocza
14.	Cukrownia	GCBA 5/32/8 SLRt	Nakło
15.	Polichno	GLM-8	Nakło
16.	Suchary	GLM-8	Nakło
17.	Anieliny	GBA 2,3/20/10	Sadki
18.	Bnin	GBAM 2,5/16/8/8	Sadki
19.	Jadwiżyn	GCBA 6/32/8	Sadki
20.	Chomętowo	GBA 2,8/20	Szubin
21.	Ciężkowo	GLM-8	Szubin
22.	Słonawy	GBM 2,5/8	Szubin
23.	Tur	GBA2,5/16; GLM-8	Szubin
24.	Wąsosz	GLM-8	Szubin

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią.

9. Infrastruktura i transport

Infrastruktura drogowa. Dopełnieniem sieci drogowej powiatu są linie kolejowe o znaczeniu państwowym Szczecin – Bydgoszcz. Przez teren powiatu nakielskiego płynie rzeka Noteć, która wraz z Kanałem Bydgoskim stanowi część ważnego szlaku wodnego Wschód – Zachód, łączącego Wisłę z Odrą oraz przez system kanałów z Europą Zachodnią. Dostępność komunikacyjną powiatu nakielskiego podnosi także bliskość portu lotniczego w Bydgoszczy, odległego od centrum powiatu o około 30 km, mającego połączenie z Warszawą oraz lotniska międzynarodowego Poznań – Ławica, leżącego w odległości około 120 km od Nakła. Sieć komunikacyjną drogową powiatu nakielskiego tworzą następujące drogi krajowe:

- Droga Krajowa Nr 5 (Świecie – Bydgoszcz – Poznań – Wrocław – Lubawka – do granicy państwa). Przebiega ona z południowej części powiatu na część wschodnią – od granicy z powiatem bydgoskim, przez Rynarzewo, Kołaczkowo, Łachowo, Szubin (obwodnica), Kowalewo, aż do granicy z powiatem żnińskim (kujawsko-pomorskie).
- Droga Krajowa Nr 10 (od granicy państwa – Szczecin – Piła – Nakło nad Notecią – Toruń – Płońsk) Na terenie powiatu droga krajowa Nr 10 przebiega od granicy

z powiatem pilskim przez Sadki, Nakło, Ślesin do granicy z powiatem bydgoskim. Stanowi ona dogodny dojazd do miasta stołecznego Warszawy.

Na terenie powiatu nakielskiego jest ponad 400 kilometrów dróg powiatowych, w tym bitumicznych - 335 km. Ich stan systematycznie się poprawia, a mimo to ponad 60 km określany jest mianem: krytyczny. Na 18% dróg powiatowych występuje stan awaryjny i jest potrzebne natychmiastowe działanie. Stan techniczny dróg gminnych jest niezadowalający, ale ulega stałej poprawie. Występuje na nich duży stopień skoleinowania nawierzchni drogowej oraz nie są one przystosowane do przenoszenia dużych obciążeń.

Dzięki środkom Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2013 roku ruszyła budowa obejścia Nakła nad Notecią o długości 2 km. Będzie ona częścią drogi wojewódzkiej nr 241. Inwestycja pozwoli wyprowadzić ruch ciężkich samochodów z centrum miasta, a także poprawi skomunikowanie miejscowej cukrowni i terenów przemysłowych w pobliskim Paterku z drogą krajową nr 10. Droga budowana jest częściowo na terenach, gdzie obecnie występują obszary mokradeł i grunty torfowe. W związku z tym konieczne było wbicie pali betonowych, a także wymiana części gruntów. Projekt budowy przewiduje, że obwodnica zostanie oświetlona i wyposażona w ekrany akustyczne. Zakończenie inwestycji zaplanowano na 2015 rok.

Powiat nakielski korzystał z zewnętrznych źródeł dofinansowania dróg: Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych oraz subwencji ogólnej Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Infrastruktura kolejowa i wodna

Miasto Nakło nad Notecią usytuowane jest przy głównych szlakach komunikacyjnych obejmujących węzeł kolejowy i trakt wodny (rzeka Noteć i Kanał Bydgoski). Powiat nakielski posiada dogodne połączenie wodne z całą Europą (Międzynarodowa Droga Wodna E70). Drogi wodne łączące Odrę i Wisłę stanowią naturalne szlaki turystyczne. „Wielka Pętla Wielkopolski”, łączy się poprzez kanały Odra - Hawela i Odra - Szprewa z potężną siecią dróg wodnych zachodniej Europy, a poprzez Wisłę i jeziora mazurskie oraz Kanał Augustowski z drogami wodnymi Niemna i Dniepru. Liczącą 690 km drogę wodną tworzą: rzeka Noteć (205 km), droga wodna Warta- Kanał Bydgoski (146, 6 km) i rzeka Warta (338,4 km).

Aktualnie trwa drugi etap budowy Przystani Wodnej w Nakle Nad Notecią, który obejmie budowę budynku przystani wodnej wraz z zapleczem dydaktycznym – pierwszy etap zakończył się w 2011 roku i obejmował budowę basenu przystani o powierzchni 10 tys. m², budowę chodników i parkingu z wjazdem na teren przystani oraz ogrodzenie terenu.

Komunikacja autobusowa

Komunikacja autobusowa zorganizowana jest na bazie Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Bydgoszczy Sp. z o.o. oraz firm prywatnych obsługujących wiele linii, między innymi linie: Nakło - Paterek, Nakło - Występ - Gorzeń, Nakło - Mrocza

(przez Chrzastowo), Nakło - Szubin (przez Paterek i Wieszki) oraz Nakło - Sadki (przez Lubaszcz). Zaspokajają one potrzeby transportowe mieszkańców powiatu.

Infrastruktura melioracyjna

Melioracje wodne mają na celu regulację stosunków wodnych na użytkach rolnych. Zadanie w zakresie melioracji szczegółowych wykonują Gminne Spółki Wodne. Na przestrzeni ostatnich lat spółki otrzymywały z budżetu powiatu pomoc finansową na utrzymanie urządzeń melioracji szczegółowych.

Tabela 17. Gminne Spółki Wodne

Spółka	Powierzchnia zmeliorowa na w ha	Zdrenowane grunty orne w ha	Użytki zielone w ha	Długość rowów otwartych melioracji szczegółowej w km
Gminna Spółka Wodna w Nakle nad Notecią	2311	1078	1025	65
Gminna Spółka Wodna w Szubinie	3363	1910	1540	210
Spółka Wodno melioracyjna w Kcyni	2461	1650	499	90
Gminna Spółka Wodna w Mroczy	1800	1373	350	62
Gminna Spółka Wodna w Sadkach	493	113	380	17,2

Źródło: Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Bydgoszczy Oddział Terenowy w Nakle nad Notecią.

Wymagane są działania związane z renowacją cieków wodnych, rowów i rzek na terenie powiatu nakielskiego.

10. Wnioski z diagnozy stanu istniejącego

Elementami wyróżniającymi powiat nakielski, które mogą warunkować jego przyszły rozwój są przede wszystkim jego walory przyrodnicze wraz z systemem wodnym (rzeki, jeziora wraz z wybudowaną przystanią wodną na rzece Noteć). Dobrym kierunkiem działania było stworzenie Ekomuzeum Doliny Noteci - inicjatywy mającej na celu poprawę atrakcyjności regionu. O tym, że Dolina Noteci może być atrakcyjnym miejscem wypoczynku i rekreacji niech świadczy choćby fakt istnienia sieci szlaków pieszych i tras rowerowych, które prowadzą przez tereny o bogatych walorach przyrodniczo – kulturowych. Dodatkową zachętą do odwiedzania powiatu nakielskiego są organizowane regularnie, cieszące się dużym zainteresowaniem imprezy plenerowe.

Powiat nakielski posiada liczne naturalne szlaki wodne, na których organizowane są imprezy sportowo-rekreacyjne – m.in. spływy kajakowe. Sprawia to, iż region powoli staje się atrakcyjnym miejscem dla amatorów sportów wodnych. Zwłaszcza, iż wokół miejscowości Mrocza skupionych jest ponad 20 jezior, co przekłada się na duży potencjał rozwojowy sektora turystycznego powiatu nakielskiego. Mimo że powiat dysponuje bogatymi zasobami naturalnymi i kulturalnymi, to ograniczeniem może być niewystarczająco rozwinięta baza noclegowa.

Struktura powierzchniowa gospodarstw w powiecie nakielskim wskazuje na bardzo duży potencjał gospodarczy powiatu pod względem efektywności rolnictwa i możliwości rozwoju. Niemal 90% gospodarstw rolnych powiatu nakielskiego stanowią gospodarstwa powyżej 10 ha. Szansą dla gmin i całego powiatu nakielskiego może być agroturystyka, zwłaszcza, iż mieszkańcy powiatu posiadają w tej dziedzinie sukcesy (wygrana w prestiżowym konkursie na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne w województwie kujawsko-pomorskim w 2013 roku). Kolejną szansą powiatu jest wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. W powiecie nakielskim występują bardzo korzystne warunki wietrzne oraz słoneczne. Atrakcyjność regionu pod względem odnawialnych źródeł energii cieszy się szerokim zainteresowaniem. Po uwzględnieniu bezpieczeństwa mieszkańców mogą pojawić się szanse na zaangażowanie zewnętrznych inwestorów m.in. dotyczące budowy elektrowni wiatrowych, kolektorów słonecznych itp. Zapoczątkowane w powiecie nakielskim zostały również plantacje roślin energetycznych. Występuje również potencjał w zakresie rozwoju biogazowni.

Powiat nakielski w znacznym stopniu wykorzystuje zewnętrzne środki finansowe, m.in. z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013; Funduszy strukturalnych (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki; Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jak również dotacji ze środków Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Dzięki pozyskiwaniu środków powiat nakielski zyskał możliwość realizowania wielu inwestycji, które znacząco wpływają na atrakcyjność tego regionu.

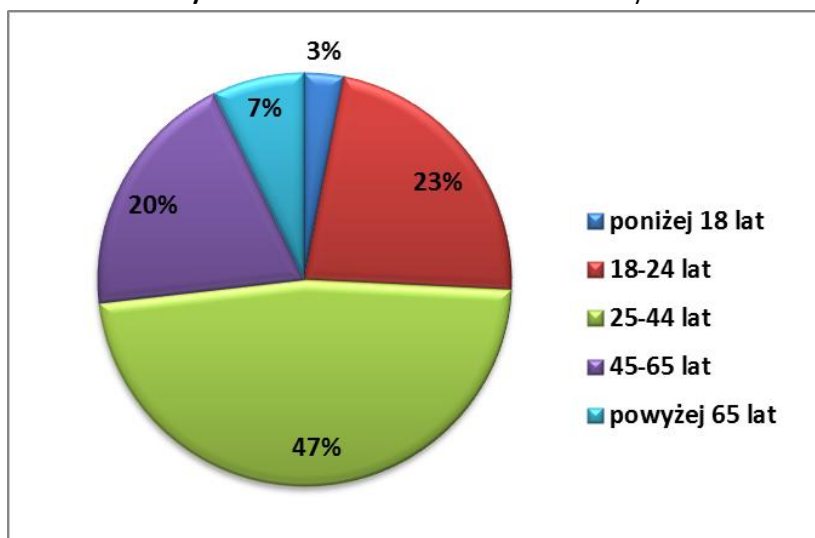
Ważnym działaniem samorządów na najbliższy czas powinna być poprawa stanu nawierzchni dróg. Na terenie powiatu jest ponad 400 kilometrów dróg powiatowych, z których stan jakości około 60 km (18%) z nich określany jest mianem krytyczny i potrzebne jest natychmiastowe działanie. Reakcji wymaga również stan sfery powietrza powiatu nakielskiego - stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu, a w szczególności przekroczenie dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10.

Powiat nakielski charakteryzuje się niskim poziomem rozwinięcia branży przemysłowej. W 2015 roku planuje się stworzenie Parku Przemysłowego, który ułatwi wdrażanie innowacji w przedsiębiorstwach przemysłowych, zdynamizuje rozwój gospodarczy i podniesie konkurencyjność gminy i miasta Nakło nad Notecią. Ponadto należy oczekiwać, że przedsięwzięcie to przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia w regionie oraz dostarczy możliwości dla znacznego ożywienia gospodarczego.

II. ANALIZA ANKIET

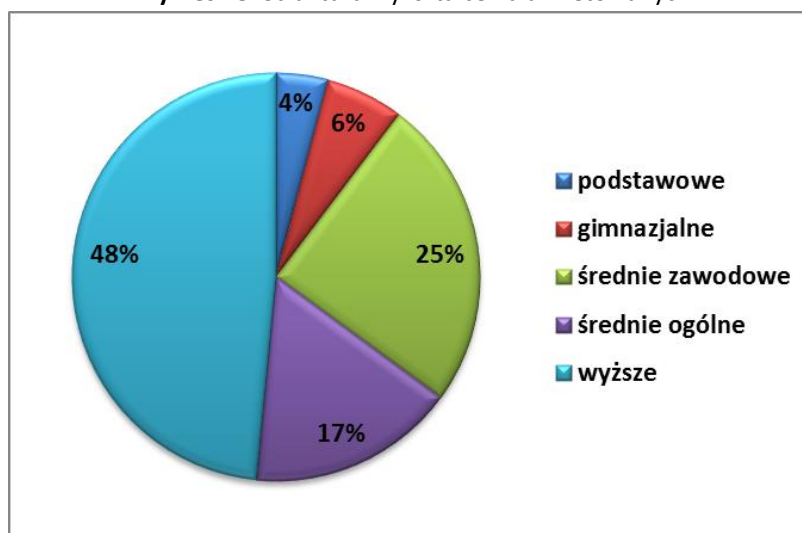
Dla pełnego zobrazowania sytuacji panującej w powiecie nakielskim potrzebne są informacje uzyskane bezpośrednio od mieszkańców. W tym celu zostały przeprowadzone konsultacje za pośrednictwem ankiet. W otrzymanych ankietach mieszkańcy dostali możliwość wyrażenia opinii o Powiecie i zaproponowania jego dalszych kierunków rozwoju. Podsumowanie rozdziału stanowi wzór kwestionariusza ankietowego, który został wykorzystany do przeprowadzenia badań wśród mieszkańców. W badaniu ankietowym wzięło udział łącznie 97 mieszkańców powiatu nakielskiego, z czego 51% stanowiły kobiety, natomiast 49% - mężczyźni.

Znaczną większość ankietowanych stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, czyli między 18 a 64 rokiem życia. Grupa ankietowanych w tym przedziale wiekowym stanowiła łącznie 90% wszystkich badanych. Szczegółowa struktura wiekowa respondentów zobrazowana jest na Wykresie 27.

Wykres 27. Struktura wiekowa ankietowanych

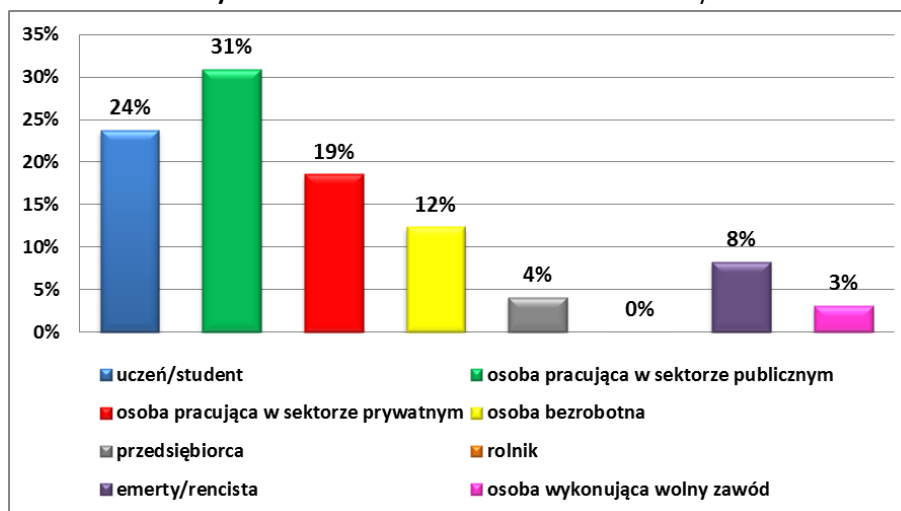
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W ankiecie mieszkańcy zostali również poproszeni o sprecyzowanie swojego wykształcenia. Wśród ankietowanych najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem wyższym – 48%. Wśród pozostałych osób poziom wykształcenia kształtował się następująco: podstawowe – 4%, gimnazjalne – 6%, średnie zawodowe – 25% oraz średnie ogólne – 17%. Szczegółową strukturę wiekową respondentów obrazuje Wykres 28.

Wykres 28. Struktura wykształcenia ankietowanych

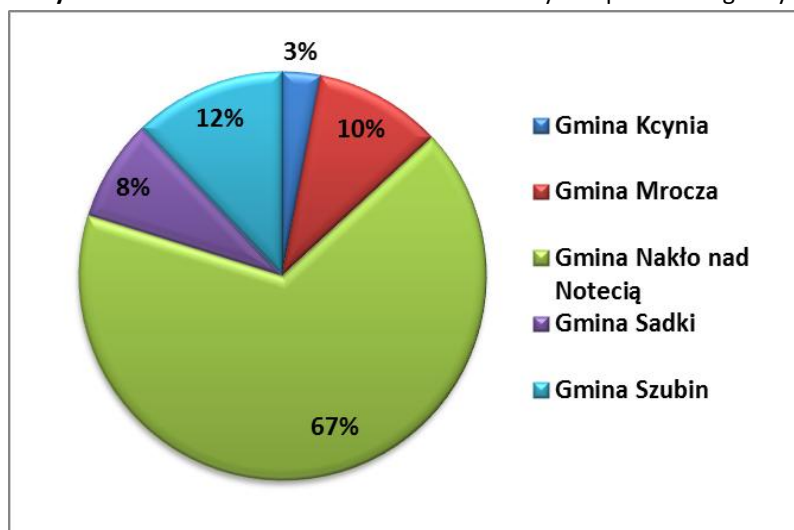
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Spośród wszystkich opiniujących najliczniejszą grupę stanowiły osoby pracujące w sektorze publicznym – 31%. Następne w kolejności były osoby legitymujące się statusem uczeń/student – 24%. Najmniej liczną grupą były osoby wykonujące tzw. wolny zawód – 3%. Nikt z ankietowanych nie zadeklarował się, jako rolnik. Wykres 29 prezentuje szczegółową strukturę zatrudnienia wśród badanych.

Wykres 29. Struktura zatrudnienia ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Dodatkowo respondenci zostali poproszeni o sprecyzowanie swojego obszaru zamieszkania z podziałem na: miasto i wieś. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że 52% odpowiadających zamieszkuje miasto, natomiast 48% - wieś. Dla skonkretyzowania tego pytania ankietowani zostali poproszeni o wskazanie jaką dokładnie zamieszkują gminę. Wśród osób wypełniających ankietę najliczniejszą grupę stanowili mieszkańcy gminy Nakło nad Notecią – 67%, natomiast najmniej licznią mieszkańcy gminy Kcynia – 3%. Na Wykresie 30 została zaprezentowana szczegółowa struktura zamieszkania respondentów z podziałem na gminy wchodzące w skład administracyjny powiatu nakielskiego.

Wykres 30. Struktura zamieszkania ankietowanych – podział na gminy

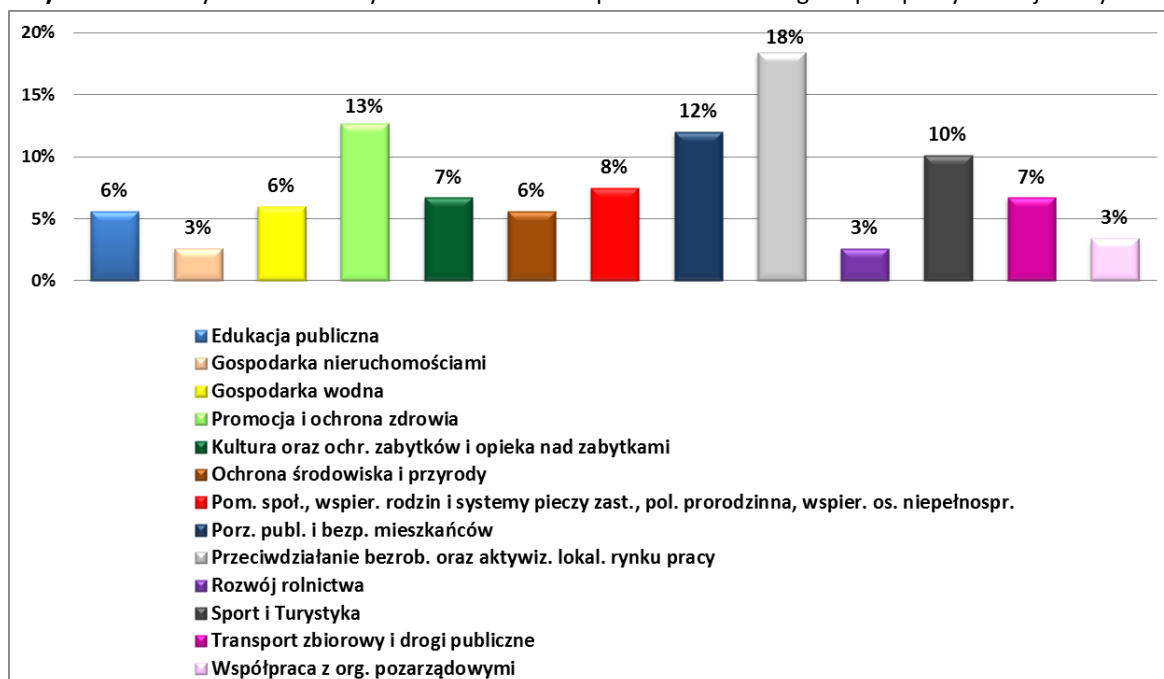
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W pierwszej kolejności mieszkańcy powiatu nakielskiego zostali poproszeni o wskazanie 3, spośród zaproponowanych 13, obszarów priorytetowego działania dla władz powiatu w perspektywie najbliższych lat. Spośród wszystkich odpowiedzi ankietowani wskazywali najczęściej na trzy obszary: po pierwsze przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy – 18% odpowiedzi; następnie promocja i ochrona zdrowia – 13% wskazań oraz po trzecie porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców – 12% odpowiedzi.

Według mieszkańców na chwilę obecną najmniej istotnymi obszarami są: gospodarka nieruchomościami, rozwój rolnictwa oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi – po 3% odpowiedzi. Wykres 31 prezentuje szczegółowe wyniki odpowiedzi na pierwsze pytanie w ankiecie.

Wykres 31. Priorytetowe obszary działania dla władz powiatu nakielskiego w perspektywie najbliższych lat

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W następnej części ankiety respondenci zostali poproszeni o wskazanie propozycji inwestycyjnych dla wybranych przez siebie w pierwszym pytaniu formularza ankietowego obszarów priorytetowego działania. Odpowiedzi mieszkańców, z podziałem na poszczególne obszary, kształtowały się następująco:

1. W obszarze edukacji publicznej:

- polepszenie reklamy szkół znajdujących się na terenie powiatu,
- budowa Centrum Kształcenia Zawodowego w Nakle,
- utworzenie programu wspierania uczniów szkół zawodowych w odbywaniu praktyk u lokalnych przedsiębiorców.

2. W obszarze gospodarki nieruchomościami:

- rozbudowa osiedli oraz domków jednorodzinnych.

3. W obszarze gospodarki wodnej:

- rewitalizacja rzeki Noteć i Kanału Bydgoskiego,
- oczyszczenie i pogłębienie dna rzeki Noteć,
- remont kanalizacji deszczowej.

4. W obszarze promocji i ochrony zdrowia:

- zwiększenie zatrudnienia lekarzy specjalistów,
- zakup nowoczesnej aparatury medycznej,
- dofinansowanie szpitala,
- zwiększenie liczby oddziałów w szpitalu,
- otwarcie przychodni lekarskiej w weekendy,
- bezpłatne badania mammograficzne dla kobiet w każdym wieku,
- budowa nowych ośrodków rehabilitacyjnych,
- otwarcie aptek całodobowych.

5. W obszarze kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami:

- wsparcie finansowe na renowację zabytków kamienic,
- zwiększenie ilości imprez okolicznościowych,
- renowacja zabytków znajdujących się na terenie powiatu,
- promocja zabytków,
- rozwój Muzeum Ziemi Krajeńskiej,
- odnowienie starych cmentarzy,
- remont amfiteatru nakielskiego,
- remont kina.

6. W obszarze ochrony środowiska i przyrody:

- postawienie pojemników na psie odchody,
- kontrola osób palących śmieci oraz stosowanie kar.

7. W obszarze pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, polityki prorodzinnej, wspierania osób niepełnosprawnych:

- wspieranie rodzin wielodzietnych,
- tworzenie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- organizacja zajęć dla osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie wysokości zasiłków.

8. W obszarze porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców:

- zwiększenie ilości patroli policyjnych,

- monitoring,
- współpraca policji z mieszkańcami,
- uporządkowanie przestrzeni publicznej,
- kontrola i karanie osób spożywających alkohol w miejscach publicznych (szczególnie w okolicach sklepów).

9. W obszarze przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy:

- tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy,
- budowa inkubatora przedsiębiorczości,
- aktywizacja pracodawców do tworzenia nowych miejsc pracy,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorstw,
- tworzenie dogodnych warunków dla inwestycji (w tym inwestycji dla zagranicznych kontrahentów),
- rozwój innowacyjnego przemysłu,
- wsparcie dla budowy i promowania Nadnoteckiego Parku Przemysłowego,
- budowa strefy ekonomicznej na terenie gminy Szubin,
- pomoc pośredników pracy w poszukiwaniu pracy.

10. W obszarze rozwoju rolnictwa:

- zwiększenie znaczenia Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- zwiększenie inwestycji związanych z rolnictwem,
- budowa przetwórni owoców,
- promocja polskiej żywności.

11. W obszarze sportu i turystyki:

- wzbogacenie bazy sportowej na rzece Noteć,
- tworzenie nowych ścieżek rowerowych,
- dofinansowanie dla miejskich klubów sportowych,
- zakup nowego sprzętu sportowego,
- poprawa warunków żeglugi,
- budowa nowych boisk sportowych,
- modernizacja bieżni na stadionach.

12. W obszarze transportu zbiorowego i dróg publicznych:

- modernizacja i budowa nowych dróg,
- remont dworca kolejowego,
- budowa nowych ścieżek rowerowych,
- udrożnienie drogi wodnej E-70,
- budowa drogi S-10 (wariant pomarańczowy),
- budowa chodników,

- poprawa stanu chodników istniejących,
- przywrócenie połączeń kolejowych,
- zwiększenie ilości autobusów miejskich i podmiejskich,
- budowa większej ilości parkingów.

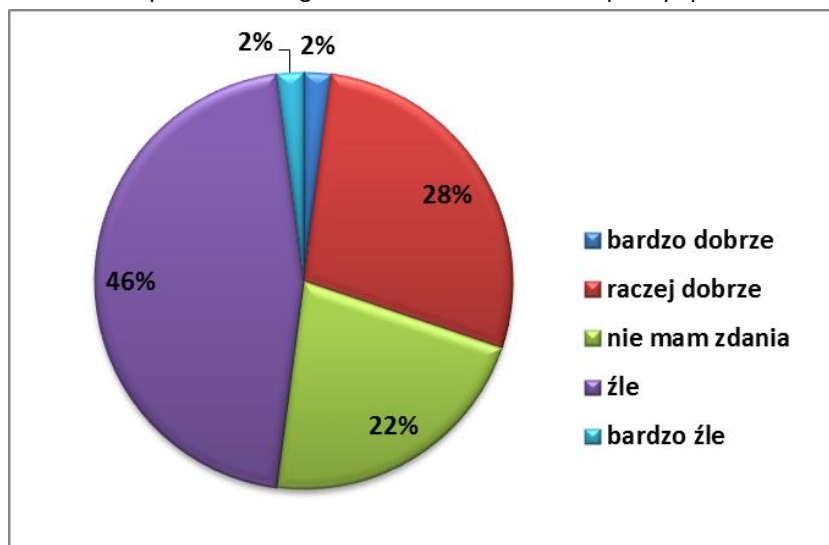
13. W obszarze współpracy z organizacjami pozarządowymi:

- Zwiększenie wsparcia finansowanego inicjatyw organizacji pozarządowych.

W następnej części badania ankietowego mieszkańcy zostali poproszeni o dokonanie oceny poszczególnych sfer życia codziennego. Każdą ze sfer uszczegółowiono sprecyzowanymi dziedzinami. Ankietowani subiektywnie ocenili sfery: społeczną; środowiskową, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej; kultury, sportu, turystyki i rekreacji oraz gospodarczą. Respondenci mieli do dyspozycji pięcioskalową ocenę: bardzo dobrą, raczej dobrą, nie mam zdania, złą oraz bardzo złą. Zebrane wyniki kształtują się następująco:

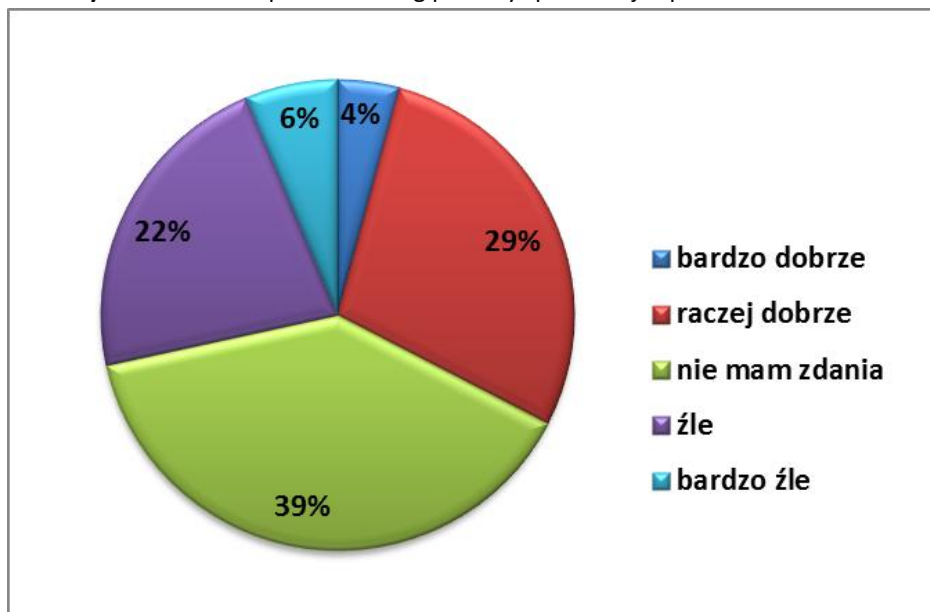
A. Sfera społeczna. Ankietowani mogli dokonać subiektywnej oceny w siedmiu wyszczególnionych dziedzinach. Wykresy od 32 do 38 zobrazują wyniki zebranych ocen.

Wykres 32. Ocena poziomu zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej

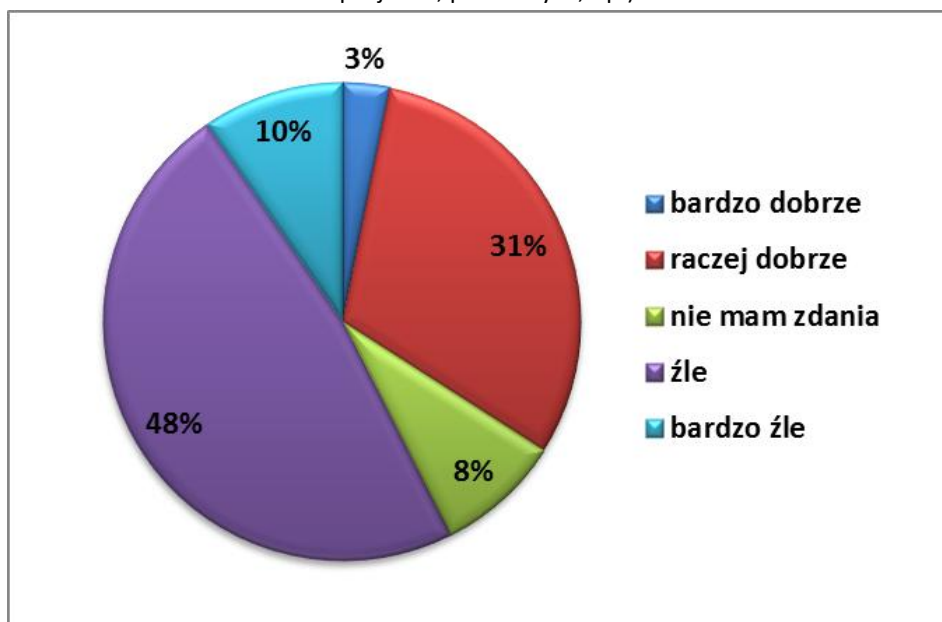
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Według niemalże połowy odpowiadających poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej został oceniony źle. 28% wystawiło ocenę raczej dobrą, natomiast 22% osób nie miało zdania na ten temat.

Wykres 33. Ocena poziomu usług pomocy społecznej w powiecie nakielskim

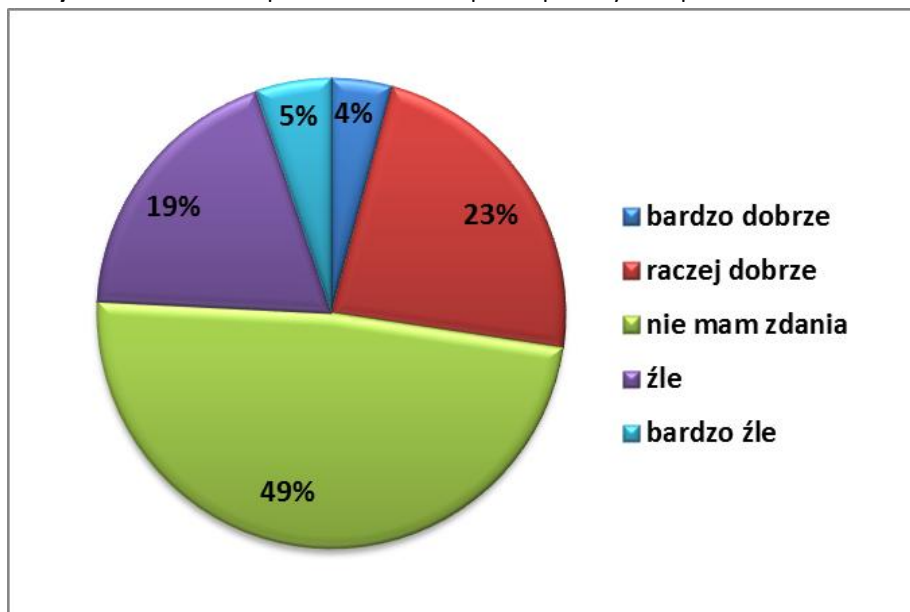
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Dziedzinę zaprezentowaną na wykresie 33 mieszkańcy ocenili głównie w dwóch ocenach: 29% - raczej dobrze i 22% - źle. Aż 39% osób nie miało zdania na powyższy temat.

Wykres 34. Ocena dostępności do usług ochrony zdrowia w powiecie nakielskim (lekarze, opieka zdrowotna, specjaliści, profilaktyka, itp.)

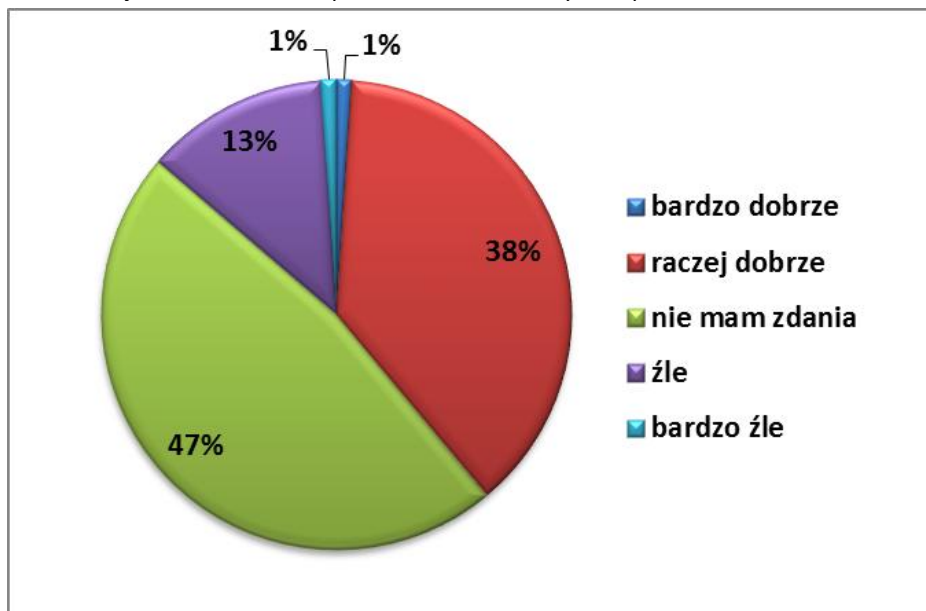
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Niemalże połowa badanych dokonała oceny powyższej dziedziny na poziomie złym (48%). Jednocześnie 1/3 ankietowanych wystawiła oceną raczej dobrą (31%). Zaledwie 3% osób wskazało ocenę bardzo dobrą.

Wykres 35. Ocena wsparcia dla osób niepełnosprawnych w powiecie nakielskim

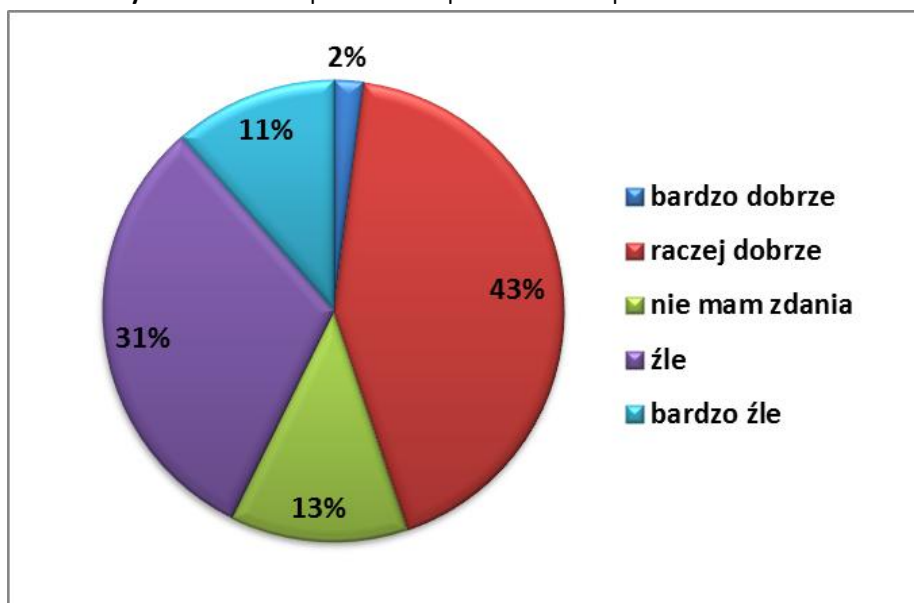
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Niepokojący jest fakt, że w tak istotnej dziedzinie blisko połowa osób nie miała skonkretyzowanego zdania (49%). Pozostałymi, równie często zaznaczanymi ocenami były oceny: raczej dobra – 23% oraz zła – 19%.

Wykres 36. Ocena wsparcia dla osób starszych w powiecie nakielskim

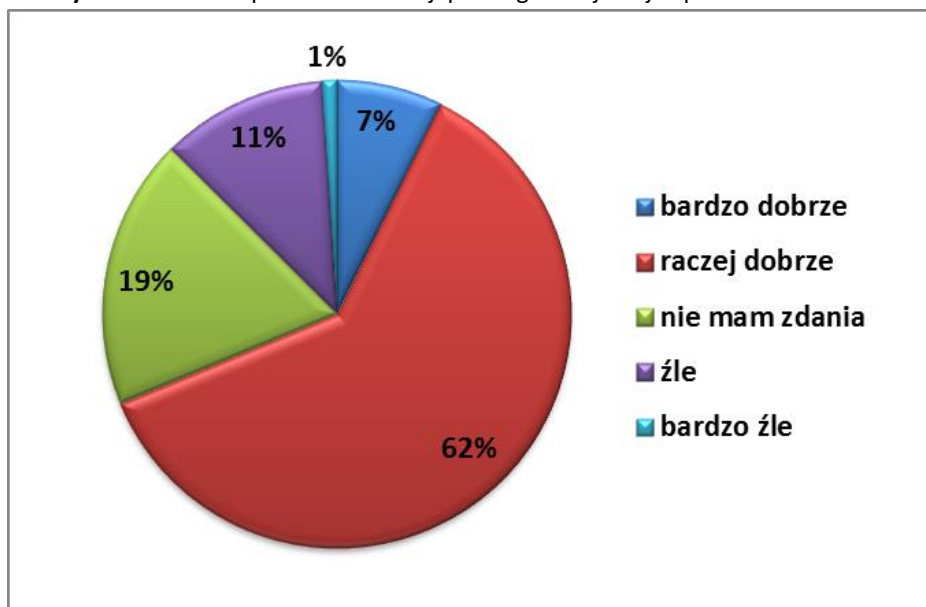
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

38% respondentów raczej dobrze oceniło wsparcie dla osób starszych z powiatu nakielskiego. Aż 47% nie miało zdania na ten temat. Zaledwie 1% badanych wystawiło ocenę bardzo dobrą.

Wykres 37. Ocena poziomu bezpieczeństwa w powiecie nakielskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Według 43% respondentów poziom bezpieczeństwa w powiecie można ocenić raczej dobrze. Jednocześnie 31% pozostałych osób wystawiło ocenę złą. Zaledwie 2% odpowiadających wskazało ocenę bardzo dobrą.

Wykres 38. Ocena poziomu edukacji ponadgimnazjalnej w powiecie nakielskim

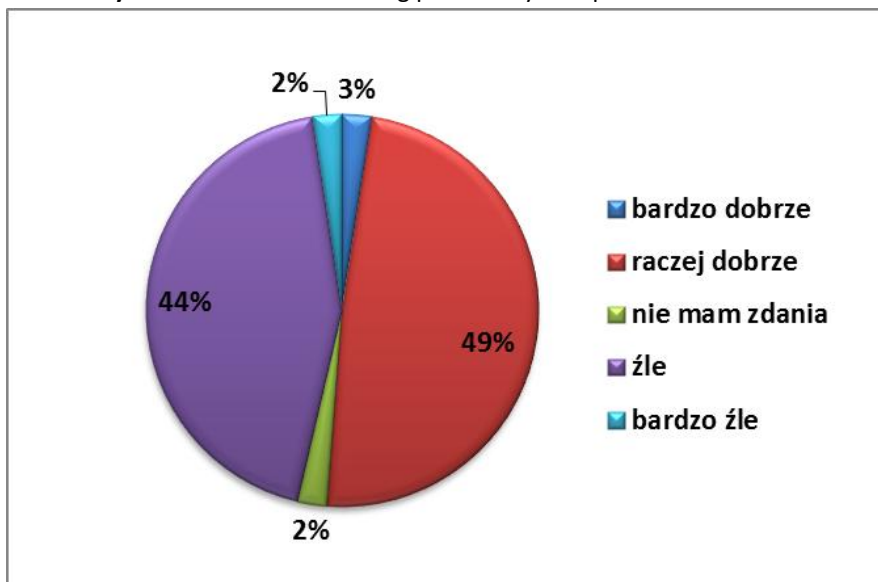
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Dziedzina dotycząca poziomu edukacji ponadgimnazjalnej została oceniona raczej dobrze aż przez 62% osób. Zaledwie 1% ocen bardzo złych wskazuje, iż mieszkańcy powiatu ogólnie są zadowoleni z nauczania ponadgimnazjalnego.

B. Sfera środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej. W ramach tej sfery mieszkańcy powiatu mogli dokonać oceny jej siedmiu szczegółowych dziedzin. Wyniki zaprezentowane są na wykresach 39-45.

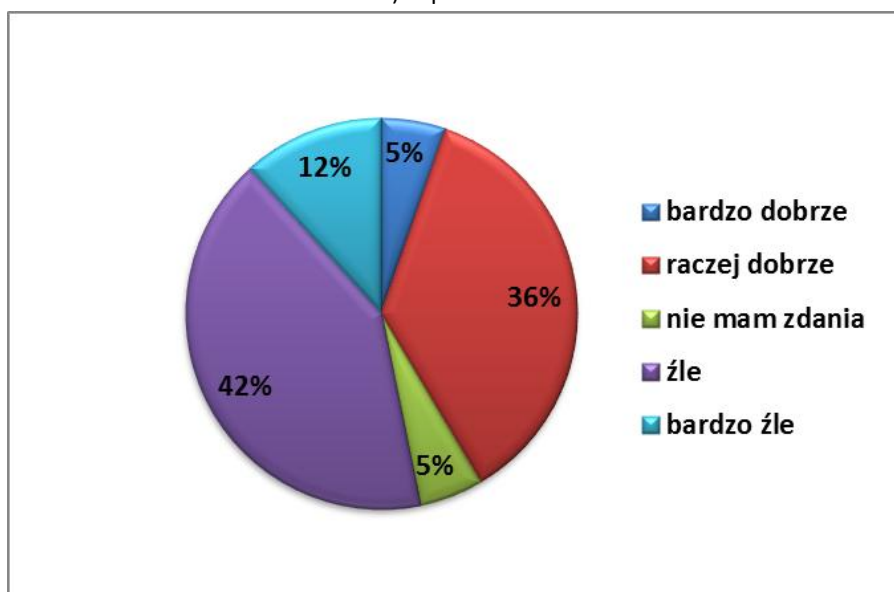
Wykres 39. Ocena stanu dróg powiatowych w powiecie nakielskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Dokonując oceny stanu dróg powiatowych respondenci byli podzieleni przede wszystkim na dwie grupy: pierwsza z 49% - ocena raczej dobra i druga z 44% - ocena zła. Pozostałe oceny były wskazywane w pojedynczych przypadkach.

Wykres 40. Ocena towarzyszącej infrastruktury drogowej (chodniki, ciągi pieszo-rowerowe, przystanki, oświetlenie) w powiecie nakielskim

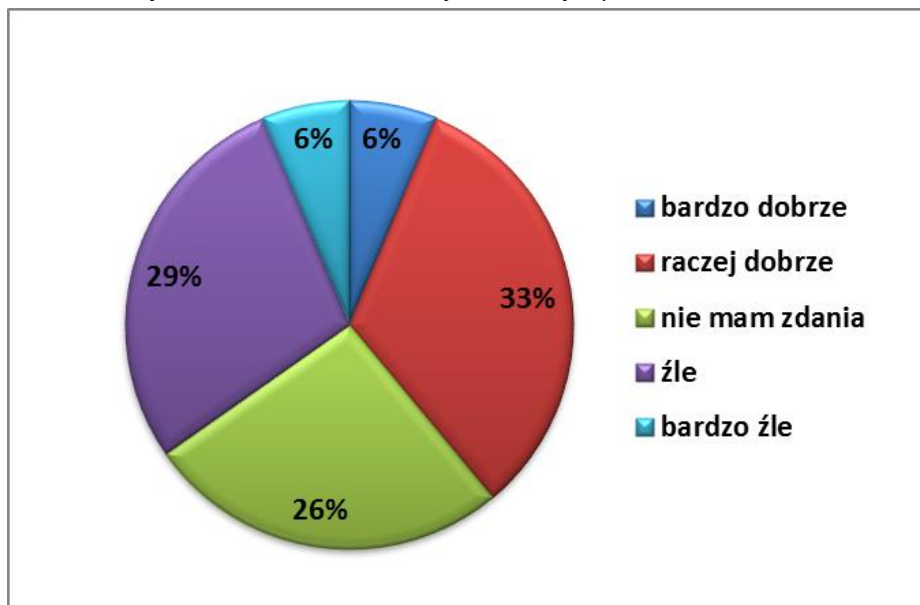

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Przy ocenie powyższej dziedziny przeważały dwa wyniki: zły – 42% oraz raczej dobry – 36%. Jedynie 5% odpowiadających dokonało oceny na poziomie bardzo dobrym.

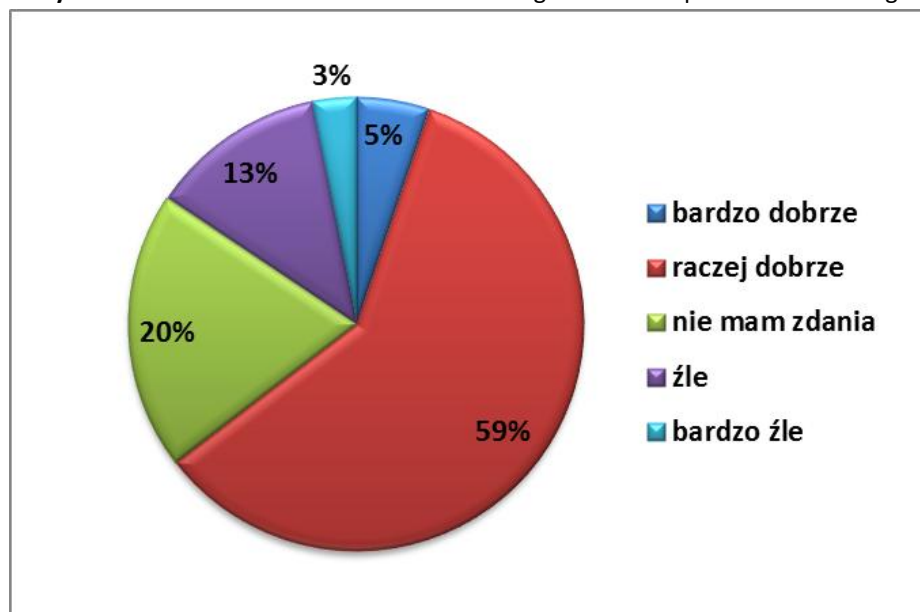
Wykres 41. Ocena komunikacji zbiorowej w powiecie nakielskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W ocenie komunikacji zbiorowej w powiecie na niemalże równym poziomie dokonano oceny w dwóch stopniach: 33% - ocena raczej dobra oraz 29% - ocena zła. Ponad ¼ badanych nie miała zdania na ten temat (26%).

Wykres 42. Ocena stanu środowiska naturalnego na terenie powiatu nakielskiego

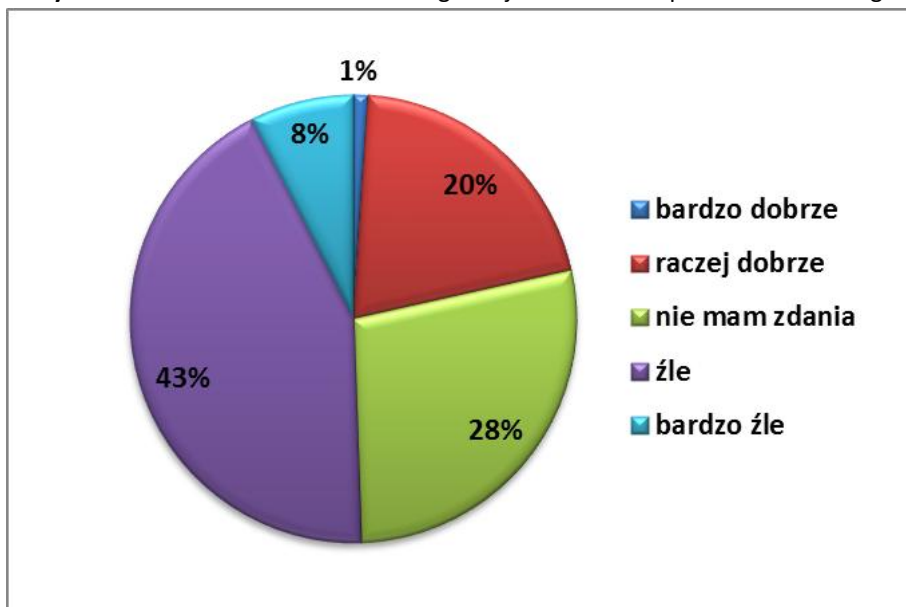

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Środowisko naturalne powiatu nakielskiego zostało ocenione zadowalająco. Ponad ½ osób (59%) wystawiło ocenę raczej dobrą. Jednocześnie 1/5 badanych (20%) nie miało zdania na ten temat. Zaledwie 3% oceniających zaznaczyło ocenę bardzo złą.

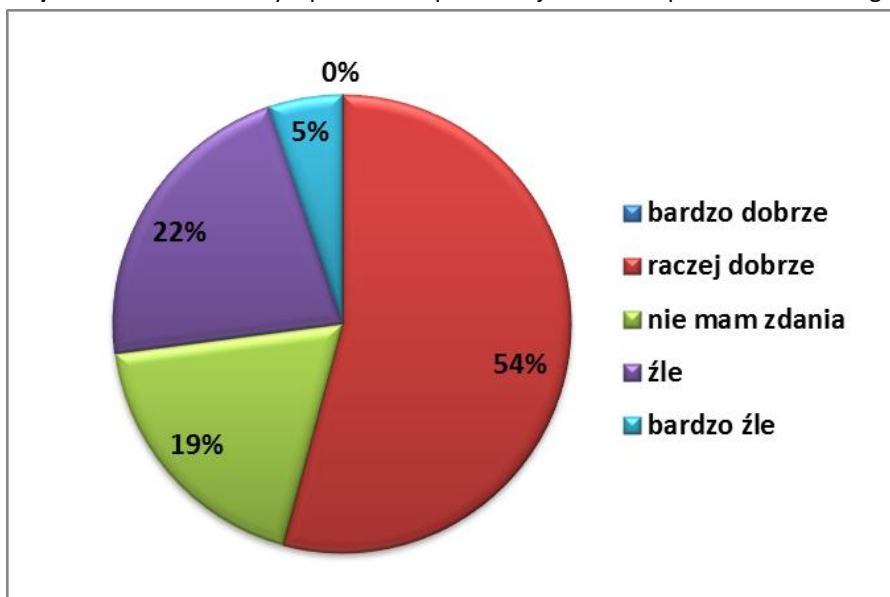
Wykres 43. Ocena świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu nakielskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Aż 43% ankietowanych oceniło świadomość ekologiczną mieszkańców powiatu źle. Niemalże 1/3 (28%) nie miało zdania na powyższy temat. Zaledwie 1% odpowiedzi wskazywało ocenę bardzo dobrą.

Wykres 44. Ocena estetyki przestrzeni publicznej na terenie powiatu nakielskiego

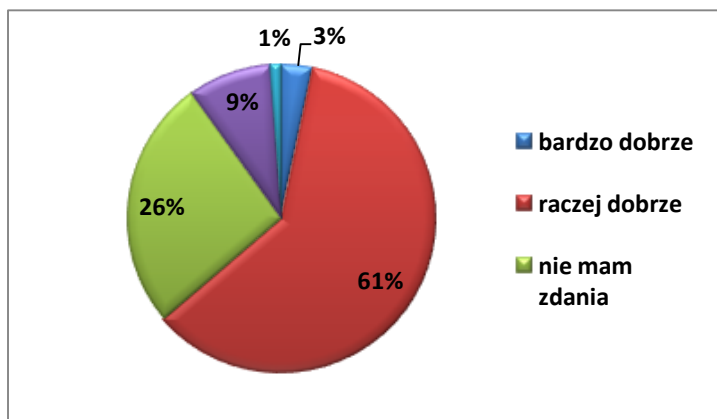

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Zdaniem 54% badanych estetyką przestrzeni publicznej w powiecie można ocenić raczej dobrze. Jednocześnie ponad 1/5 (22%) odpowiadających wystawiło ocenę złą. Nikt z ankietowanych nie wskazał w tej dziedzinie oceny bardzo dobrej.

Wykres 45. Ocena stanu technicznego szkół ponadgimnazjalnych w powiecie nakielskim

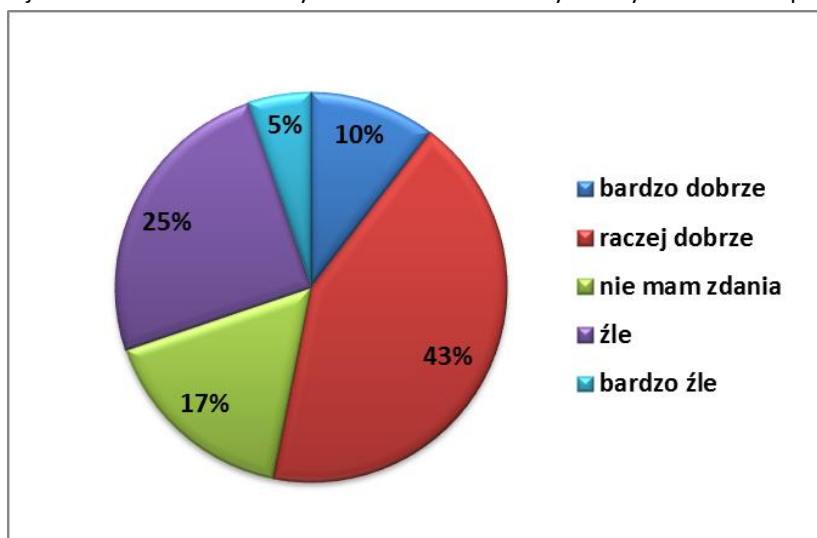

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Stan techniczny szkół ponadgimnazjalnych w powiecie został oceniony przez mieszkańców stosunkowo zadowolająco. Aż 61% respondentów wystawiło tej dziedzinie ocenę raczej dobrą. Jednocześnie 26% osób nie miało zdania na ten temat. Tylko 1% ankietowanych wskazało ocenę bardzo złą.

C. Sfera kultury, sportu, turystyki i rekreacji. W tej części badani zostali poproszeni o dokonanie oceny pięciu dziedzin. Szczegółowe wyniki są zaprezentowane na wykresach od 46 do 50.

Wykres 46. Ocena jakości i różnorodności wydarzeń kulturalno-rozrywkowych na terenie powiatu nakielskiego

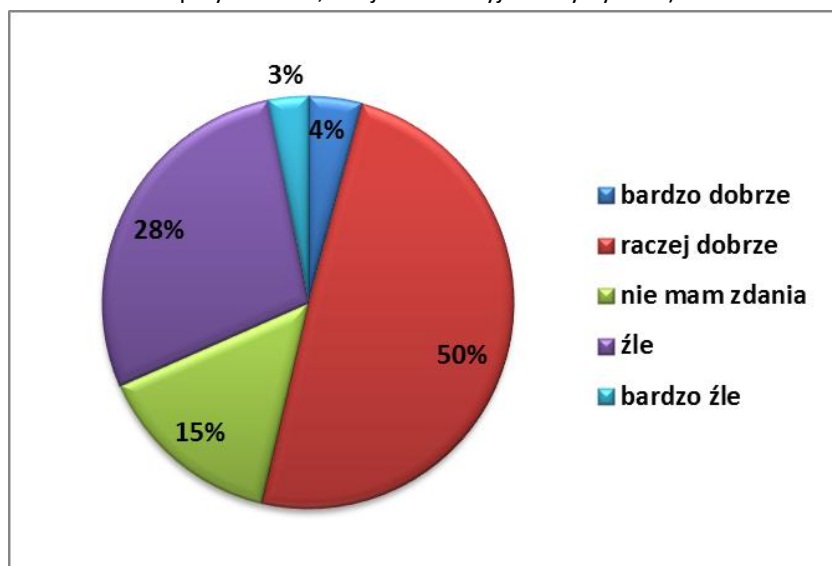

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Oceniając jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych na terenie powiatu mieszkańcy wskazywali przede wszystkim dwie oceny: raczej dobrą – 43% oraz złą – ¼ badanych (25%).

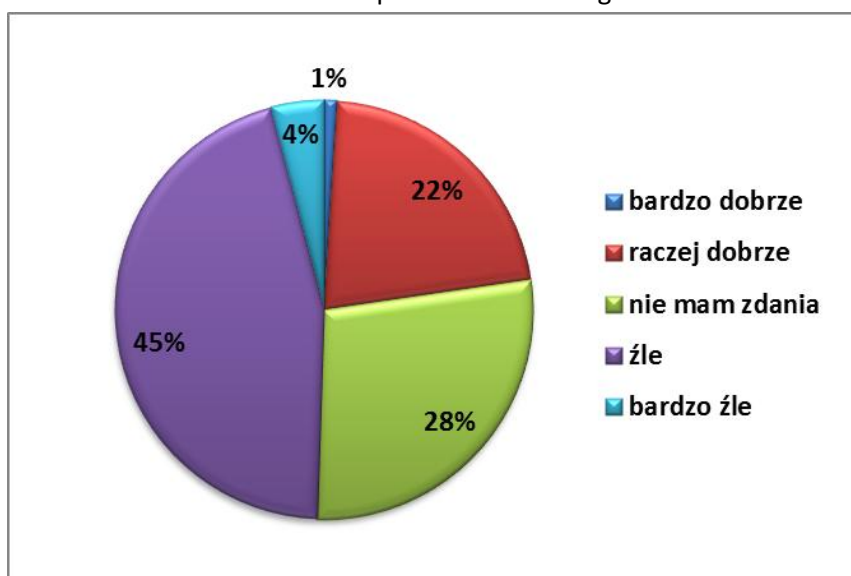
Wykres 47. Ocena atrakcyjności turystycznej powiatu nakielskiego (zabytki, obszary chronione, ścieżki przyrodnicze, miejsca atrakcyjne turystycznie)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Równo połowa (50%) biorących udział w badaniu oceniło atrakcyjność turystyczną powiatu raczej dobrze. Mimo zadowalającej oceny jednocześnie aż 28% oceniających wystawiło ocenę złą. Jedynie 4% odpowiedzi dotyczyło oceny bardzo dobrej.

Wykres 48. Ocena poziomu bazy turystycznej (baza gastronomiczna, noclegowa, wypoczynkowa) na terenie powiatu nakielskiego

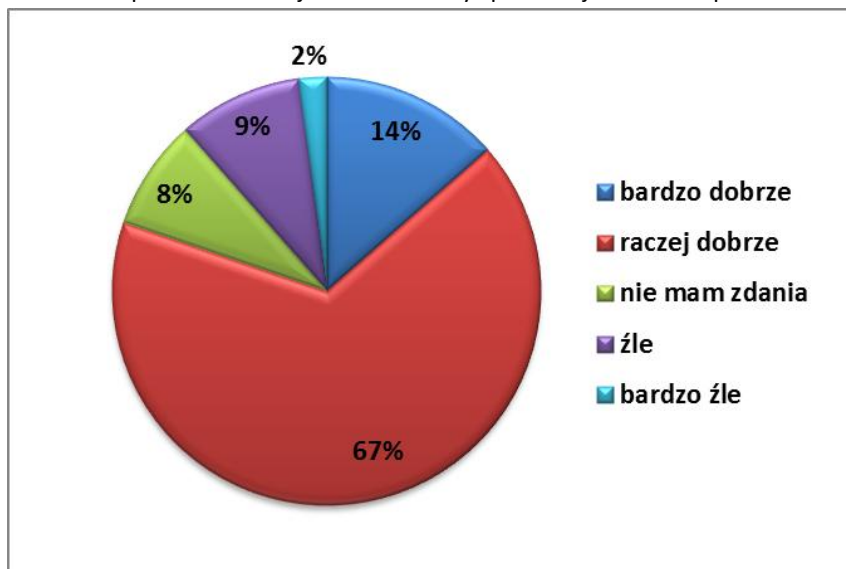

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Poziom bazy turystycznej powiatu nakielskiego aż przez 45% badających został oceniony źle. Jednocześnie 28% osób nie miało zdania na ten temat. Tylko 1% mieszkańców wystawiło tej dziedzinie ocenę bardzo dobrą.

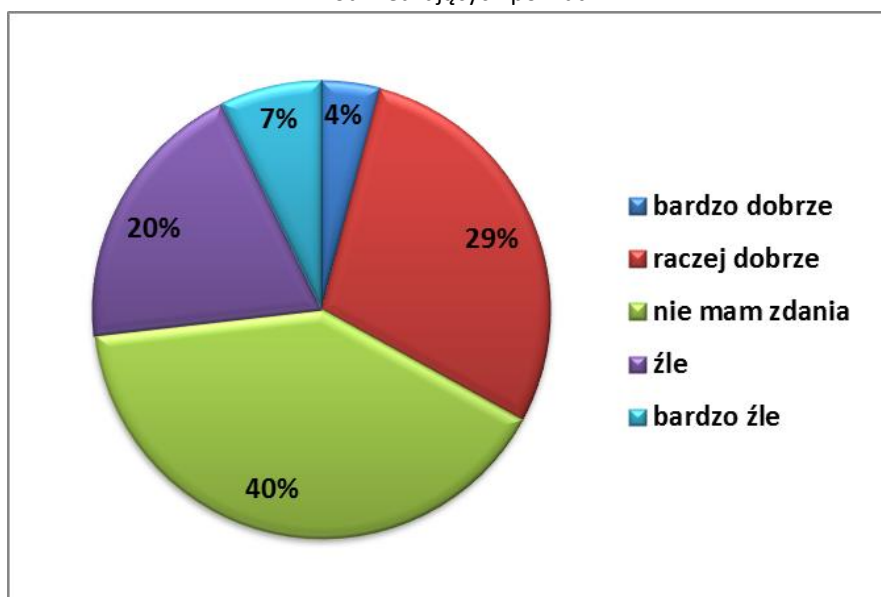
Wykres 49. Ocena poziomu rozwoju infrastruktury sportowej na terenie powiatu nakielskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Poziom rozwoju infrastruktury sportowej w powiecie uzyskał zadowalające oceny. Aż 67% osób wystawiło ocenę raczej dobrą. Tylko 2% uczestników badania wskazało przy tej dziedzinie na ocenę bardzo złą.

Wykres 50. Ocena działań promocyjnych powiatu nakielskiego mających na celu wzrost liczby turystów i odwiedzających powiat

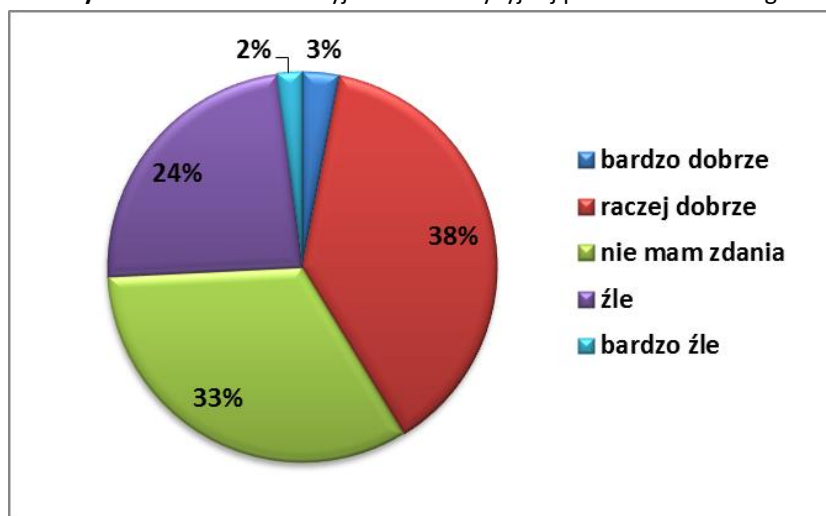
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Na podstawie wystawionych ocen można stwierdzić, że działania promujące powiat nie mają wśród mieszkańców istotnego znaczenia. Aż 40% badanych stwierdziło, że nie ma na ten temat zdania. 29% odpowiedzi stanowiły oceny raczej dobre, natomiast 20% – złe. Tylko 4% mieszkańców oceniło promocję powiatu bardzo dobrze.

D. Sfera gospodarcza. Uczestnicy badania mogli subiektywnie ocenić tę sferę w sześciu szczegółowych dziedzinach. Na następnych wykresach, oznaczonych numerami od 51 do 56 zaprezentowane są opracowane wyniki.

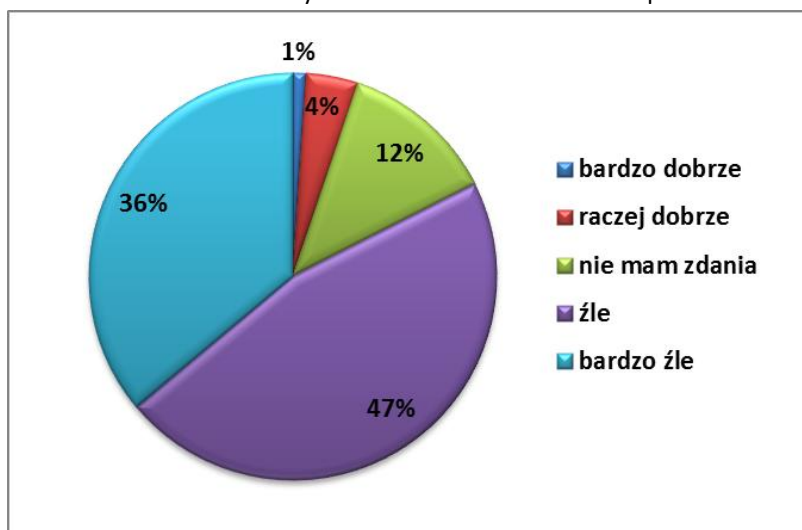
Wykres 51. Ocena atrakcyjności inwestycyjnej powiatu nakielskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Oceniając atrakcyjność inwestycyjną powiatu mieszkańcy wskazywali przede wszystkim trzy odpowiedzi: 38% - ocena bardzo dobra, 33% osób nie miało zdania na powyższy temat, natomiast 24% odpowiadających zaznaczyło ocenę złą.

Wykres 52. Ocena możliwości uzyskania zatrudnienia na terenie powiatu nakielskiego

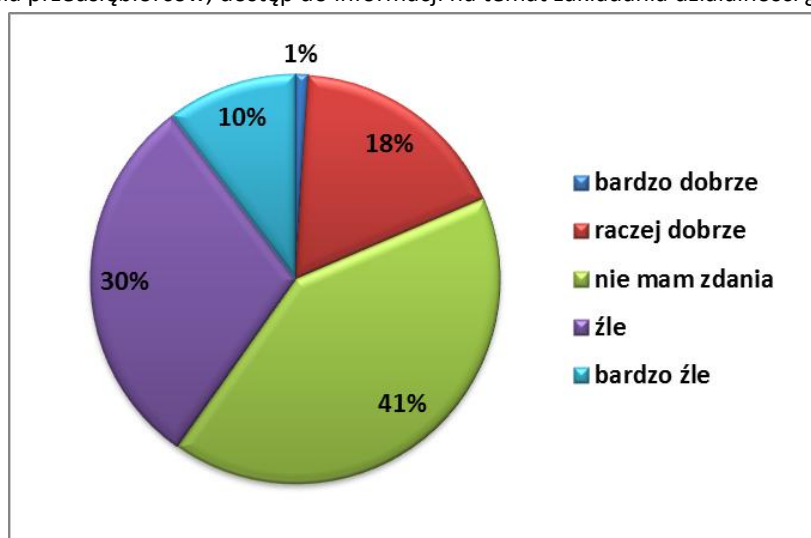

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Ocenienie przez mieszkańców możliwości uzyskania zatrudnienia na terenie powiatu skupiło się przede wszystkim na dwóch ocenach: zła – 47% oraz bardzo zła – 36%. Oznacza to, że aż łącznie 83% badanych nie jest zadowolonych z tej dziedziny życia. Jedynie 1% odpowiedzi wskazywało na ocenę bardzo dobrą dla powyższej dziedziny.

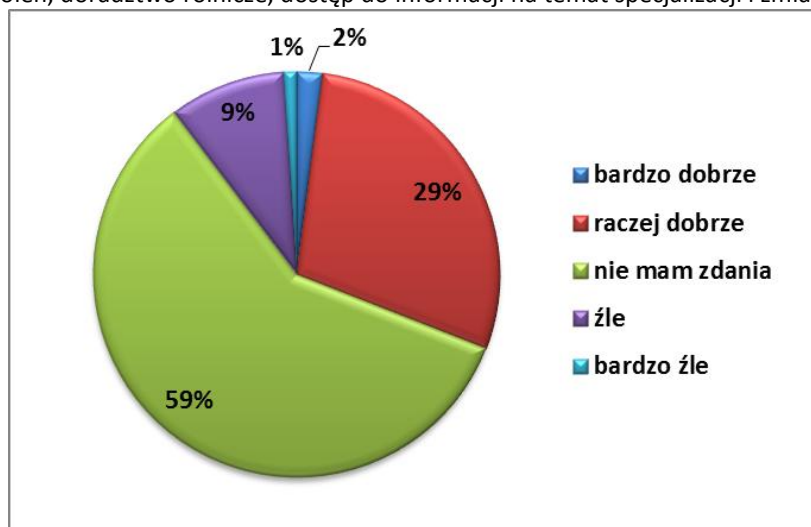
Wykres 53. Ocena warunków do prowadzenia działalności produkcyjnej na terenie powiatu nakielskiego (udogodnienia dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania działalności gospodarczej, itp.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Podobnie jak w przypadku poprzedniej dziedziny, uczestnicy badania ankietowego nie ocenili zbyt dobrze warunków do prowadzenia działalności produkcyjnej na terenie powiatu. Aż 41% stwierdziło, że nie ma zdania na ten temat. Jednocześnie niemalże 1/3 osób (30%) wskazało ocenę złą. Zaledwie 1% respondentów zaznaczyło stopień bardzo dobry.

Wykres 54. Ocena warunków do prowadzenia działalności rolniczej na terenie powiatu nakielskiego (organizacja szkoleń, doradztwo rolnicze, dostęp do informacji na temat specjalizacji i zmiany profilu upraw)

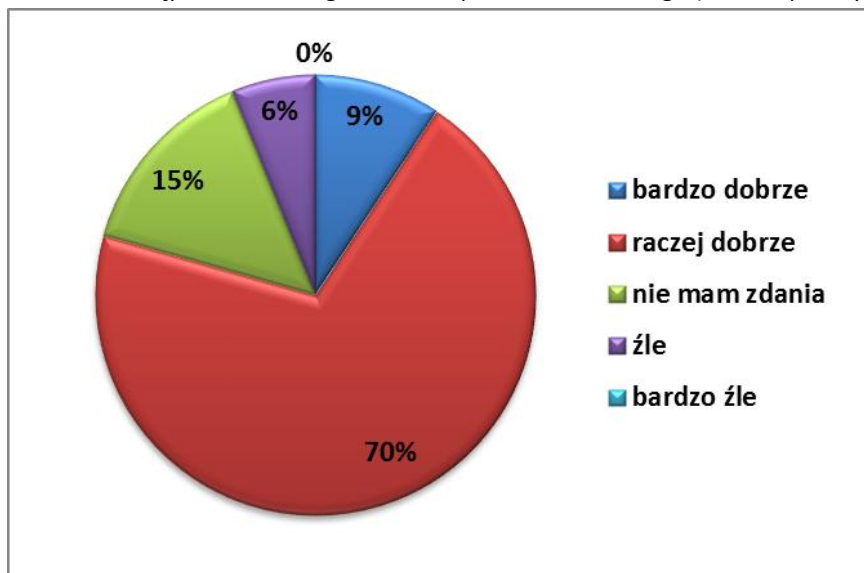

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Ponad ½ osób (59%) stwierdziła, że nie ma zdania na temat warunków do prowadzenia działalności rolniczej na terenie powiatu. Osoby, które zadeklarowały konkretną ocenę w głównej mierze wskazywały, że ta dziedzina jest realizowana raczej dobrze (29%). Tylko 2% respondentów wystawiło ocenę bardzo dobrą.

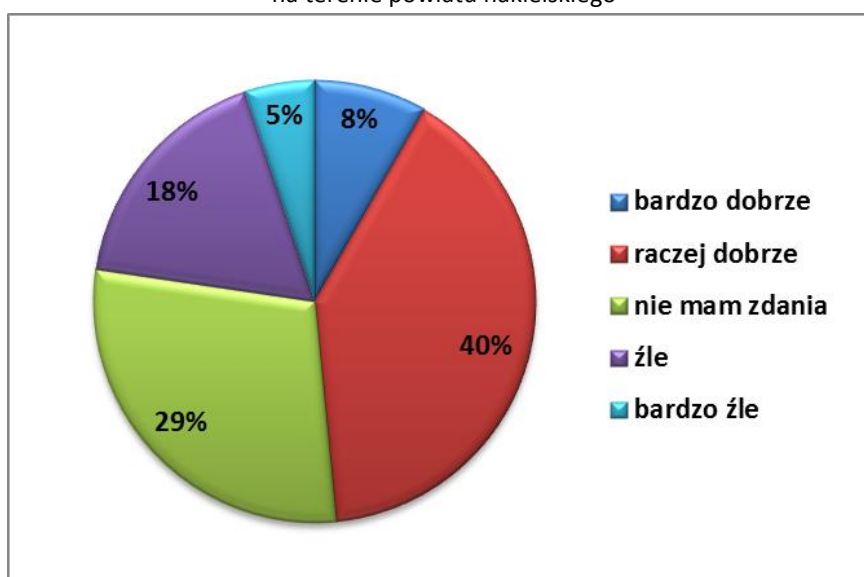
Wykres 55. Ocena dostępności do usług na terenie powiatu nakielskiego (handel, punkty usługowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Powyższa dziedzina – dostępność do usług na terenie powiatu, otrzymała ogólnie dobre oceny. Znaczna większość osób wskazała na ocenę raczej dobrą – 70%. Nikt z odpowiadających nie zaznaczył oceny bardzo złej.

Wykres 56. Ocena oferty szkół ponadgimnazjalnych w odniesieniu do obecnej sytuacji na rynku pracy na terenie powiatu nakielskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Spośród wszystkich ocen 40% stanowiły oceny raczej dobre. 29% osób stwierdziło, że nie ma zdania na temat obecnej oferty szkół ponadgimnazjalnych w odniesieniu do aktualnej sytuacji na rynku pracy. Niemalże 1/10 (8%) uczestników badania wystawiło ocenę bardzo dobrą.

Po dokonaniu oceny poszczególnych dziedzin przypisanych do sfery społecznej, środowiskowej, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej, kultury, sportu, turystyki i rekreacji oraz gospodarczej mieszkańcy wypełniający formularze ankietowe zostali poproszeni o wskazanie według własnego odczucia trzech mocnych stron (walorów) oraz trzech słabych stron (braków) powiatu nakielskiego. Tabela 18 ukazuje zestawienie zebranych od mieszkańców odpowiedzi.

Tabela 18. Mocne i słabe strony powiatu nakielskiego wskazane przez uczestników badania ankietowego (mieszkańców)

Mocne strony	Słabe strony
– Przystań Wodna na Noteci w Nakle nad Notecią, – tereny o atrakcyjnym krajobrazie, – położenie geograficzne, – bliskość Bydgoszczy, – edukacja ponadgimnazjalna, – duża ilość parków i terenów zielonych, – basen, – duża ilość zabytków i innych dóbr kultury, – systematyczna poprawa jakości dróg, – bogactwo historyczne, – duża ilość atrakcji dla dzieci (place zabaw), – wydarzenia kulturalno – rozrywkowe, – atrakcyjne tereny dla rekreacji, turystyki wodnej i rowerowej, – Muzeum Ziemi Krajeńskiej, – duży potencjał rolniczy, – znane osoby: Adrian Zieliński, Rafał	– stosunkowo wysokie bezrobocie (brak nowych miejsc pracy), – mała liczba ścieżek rowerowych, – niski stopień zaangażowania społeczeństwa, – brak parku przemysłowego i inkubatora przedsiębiorczości, – słabo rozwinięte inwestycje związane z rozwojem przedsiębiorczości, – mała liczba przedsiębiorstw na terenie powiatu, – słabo rozwinięta komunikacja miejska i podmiejska, – słabe wyposażenie szkół, – niski poziom bezpieczeństwa w powiecie, – mało inwestycji w energię odnawialną, – brak miejsc wypoczynku (hotelu, Spa), – dostęp do służby zdrowia, – brak debat publicznych,

Blechacz, – czyste środowisko.	– brak odpowiedniej promocji atrakcji turystycznych, – słabe wykorzystanie rzeki Noteć, – mała liczba lokali gastronomicznych, – mała liczba toalet publicznych, – brak w wielu miejscach chodników dla pieszych.
-----------------------------------	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W ostatnim w ankiecie pytaniu otwartym respondenci zostali poproszeni o wskazanie w ich subiektywnej ocenie miejsc z terenu powiatu nakielskiego, które mogą stać się jego wizytówką. Do takich miejsc/obszarów według ankietowanych należą:

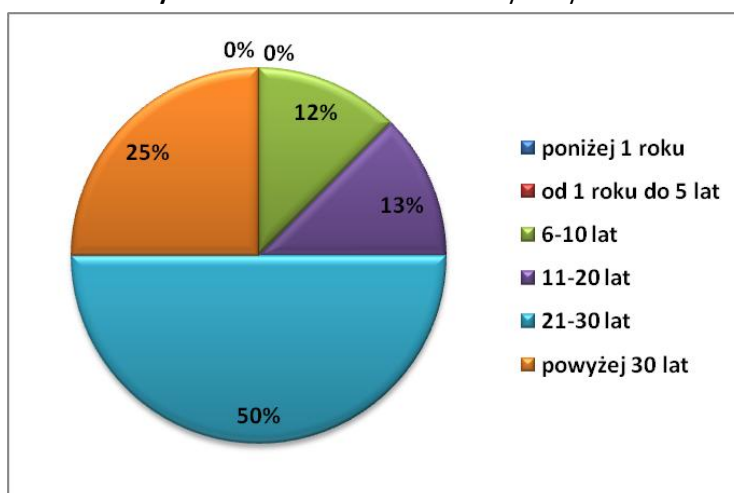
- przystań rzeczna Marina,
- kryta pływalnia w Nakle nad Notecią
- rynek w Nakle,
- Wąsosz,
- rynek w Szubinie,
- Zespół Pałacowo-Parkowy w Samostrzelu,
- ruiny zamku w Szubinie,
- Biblioteka Publiczna w Nakle,
- Młyn w Chobielinie,
- Amfiteatr,
- parki w Nakle,
- Olszewka,
- klasztor w Sucharach,
- place zabaw,
- Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Mroczy,
- jeziora w gminie Mrocza i w gminie Szubin,
- kompleks sportowo – rekreacyjny w Nakle,
- jeziora znajdujące się na terenie powiatu,
- zabytkowe kościoły,
- park przemysłowy Paterek,
- pradolina toruńsko – eberswaldzka.

W celu sprecyzowania i zweryfikowania najważniejszych problemów w powiecie nakielskim w ramach badania ankietowego została również przeprowadzona konsultacja bezpośrednio wśród przedsiębiorców działających na terenie powiatu.

Na 200 rozestanych kwestionariuszy tylko 8 przedsiębiorstw wzięło udział w badaniu ankietowym. 62% z nich stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, natomiast 38% - małe przedsiębiorstwa. Następnie uczestnicy badania zostali poproszeni o udzielenie innych ogólnych informacji na temat swoich przedsiębiorstw takich, jak: okres działalności firmy na rynku, forma własności firmy, główna działalność firmy oraz lokalizacja firmy. Wykresy od 57 do 60 prezentują wyniki uzyskanych odpowiedzi.

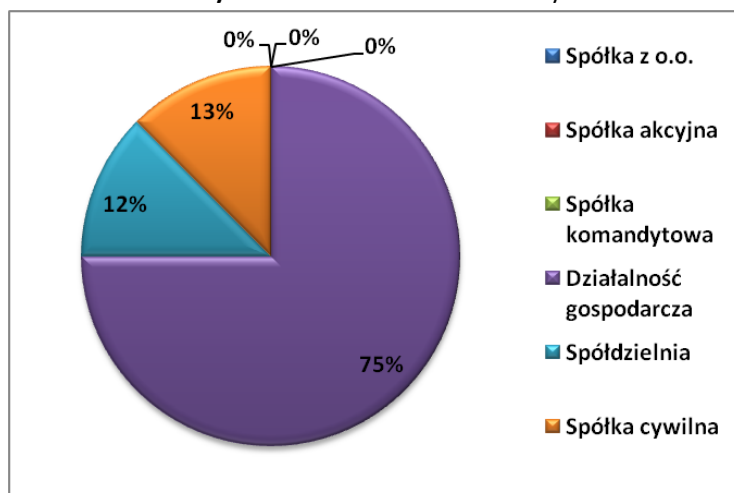
Wykres 57. Okres działalności firmy na rynku

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Wśród respondentów połowa (50%) stanowiły przedsiębiorstwa działające na rynku od 21-30 lat. 25% - przedsiębiorstwa funkcjonujące powyżej 30 lat. Dodatkowo wśród badanych były przedsiębiorstwa działające na rynku 11-20 lat (13%) oraz 6-10 lat (12%).

Wykres 58. Forma własności firmy

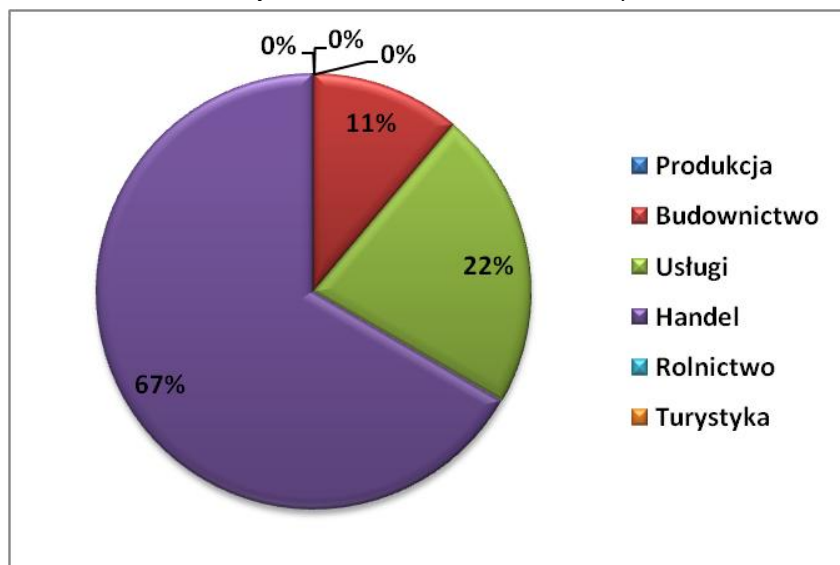

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Forma własności prawnej badanych przedsiębiorstw kształtowała się następująco: 75% - działalność gospodarcza, 13% - spółka cywilna oraz 12% - spółdzielnia.

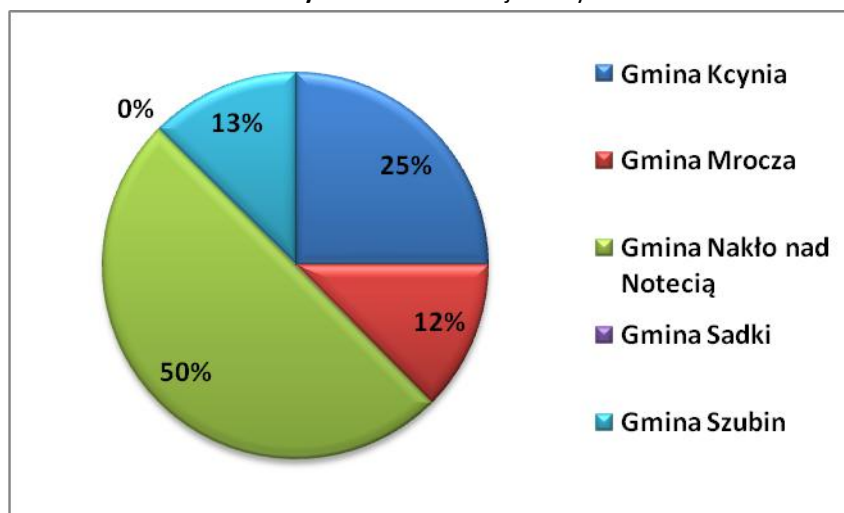
Wykres 59. Główna działalność firmy

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Uczestnicy konsultacji społecznych prowadzili głównie trzy działalności w zakresie: handlu – 67%, usług – 22% oraz budownictwa – 11%.

Wykres 60. Lokalizacja firmy

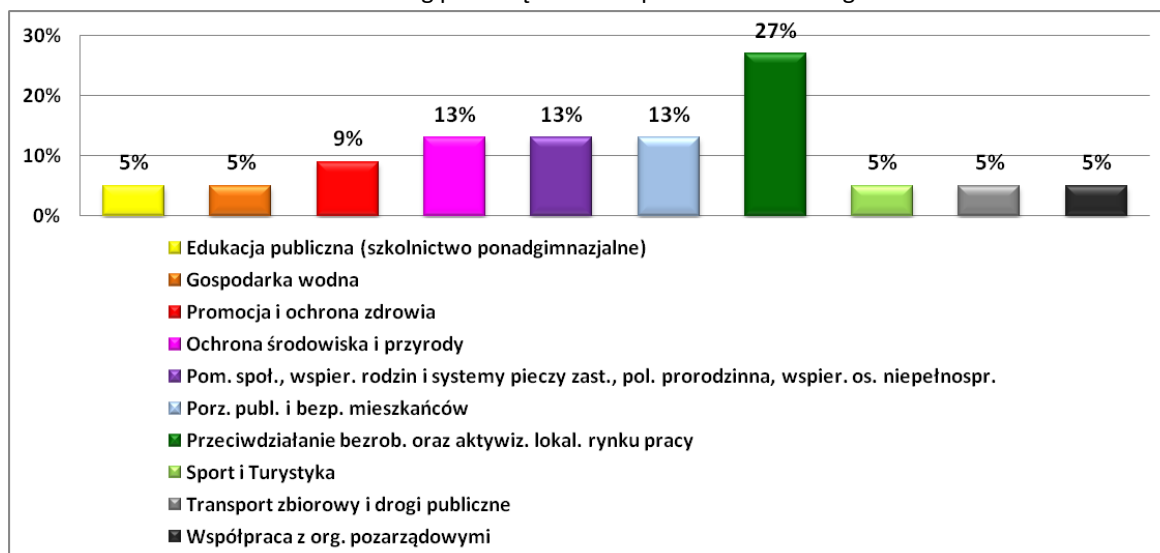
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Przedsiębiorstwa biorące udział w ankiecie zadeklarowały swoją siedzibę w 4 gminach leżących w granicach administracyjnych powiatu nakielskiego. Z gminy Nakło nad Notecią pochodziło 50% przedsiębiorstw, z gminy Kcynia – 25% przedsiębiorstw, z gminy Szubin – 13% przedsiębiorstw, natomiast z gminy Mrocza – 12% przedsiębiorstw. W ankiecie konsultacyjnej nie wzięło udział żadne przedsiębiorstwo z gminy Sadki.

W pierwszej części ankiety konsultacyjnej właściciele przedsiębiorstw zostali poproszeni o wskazanie, w swoim subiektywnym odczuciu, maksymalnie trzech spośród zaproponowanych trzynastu obszarów priorytetowego działania dla władz powiatu nakielskiego w perspektywie najbliższych lat. Wykres 61 prezentuje zestawienie udzielonych przez przedsiębiorców odpowiedzi.

Wykres 61. Priorytetowe obszary działania dla władz powiatu nakielskiego w perspektywie najbliższych lat – według przedsiębiorców z powiatu nakielskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Według przedsiębiorców z powiatu najpilniejszym obszarem działania w przyszłych latach dla władz jest przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy. Taka odpowiedź była zaznaczana w 27% odpowiedzi. Równie pilnymi obszarami są: ochrona środowiska i przyrody, pomoc społeczna, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, polityka prorodzinna, wspieranie osób niepełnosprawnych oraz porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców – po 13% zaznaczeń. Pozostałe dziedziny otrzymywały niemalże taką samą ilość głosów. Trzy dziedziny w żadnym przypadku nie były zaznaczane przez przedsiębiorców. Tymi dziedzinami są: gospodarka nieruchomościami, kultura oraz ochrona zabytków i opieka nad zabytkami, a także rozwój rolnictwa.

W następnej części uczestnicy badania zostali poproszeni o podanie propozycji inwestycji w ramach zaznaczonych przez siebie we wcześniejszym pytaniu dziedzin życia codziennego. Według przedsiębiorców władze powiatu nakielskiego w najbliższych latach powinny skupić się przede wszystkim na:

- 1. W obszarze edukacji publicznej:**
 - rozwój szkół zawodowych.
- 2. W obszarze gospodarki nieruchomościami:**
 - brak sugestii.

3. W obszarze gospodarki wodnej:

- brak sugestii.

4. W obszarze promocji i ochrony zdrowia:

- dofinansowanie szpitala w Nakle,
- zatrudnienie większej liczby lekarzy specjalistów.

5. W obszarze kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami:

- brak sugestii.

6. W obszarze ochrony środowiska i przyrody:

- dopłaty do likwidacji azbestu,
- dopłaty do likwidacji małych kotłowni,
- karanie osób łamiących przepisy dotyczące ochrony środowiska.

7. W obszarze pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, polityki prorodzinnej, wspierania osób niepełnosprawnych:

- pomoc finansowa dla rodzin wielodzietnych,
- wyższe świadczenia socjalne,
- możliwość edukacyjna w miejscu zamieszkania.

8. W obszarze porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców:

- poprawa działania służb mundurowych,
- sprawniejsze monitorowanie i karanie osób łamiących prawo.

9. W obszarze przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy:

- uproszczenie udzielania refundacji i pomocy na zatrudnienie nowych pracowników,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- tworzenie atrakcyjnych warunków dla zagranicznych przedsiębiorców i inwestorów.

10. W obszarze rozwoju rolnictwa:

- brak sugestii.

11. W obszarze sportu i turystyki:

- budowa nowych hoteli i SPA,
- rozbudowa basenu nakielskiego,
- zagospodarowanie terenu nad Notecią,
- budowa ścieżek rowerowych.

12. W obszarze transportu zbiorowego i dróg publicznych:

- budowa nowych parkingów na terenie Nakła,
- budowa nowych rond,

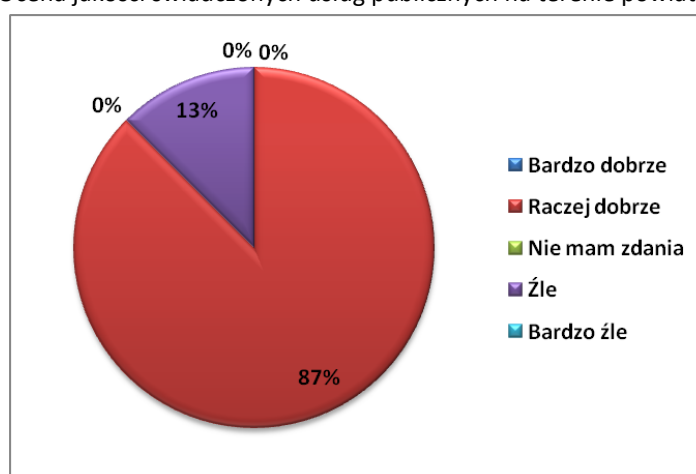
- modernizacja dróg i chodników dla pieszych,
- budowa dróg na nowych osiedlach.

13. W obszarze z organizacjami pozarządowymi:

- brak sugestii.

W kolejnej części ankiety konsultacyjnej przedsiębiorcy – uczestnicy badania zostali poproszeni o ocenienie w pięciostopniowej skali dziedzin związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie powiatu. Respondenci mogli wystawiać oceny: bardzo dobra, raczej dobrą, nie mam zdania, złą oraz bardzo złą. Zestawienie odpowiedzi zostaną zaprezentowane na wykresach od 62 do 69.

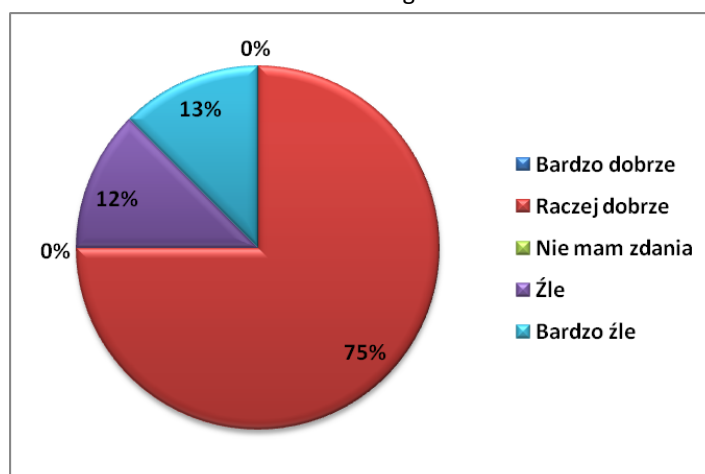
Wykres 62. Ocena jakości świadczonych usług publicznych na terenie powiatu nakielskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

87% odpowiadających oceniło jakość świadczonych usług publicznych na terenie powiatu raczej dobrze. Jedynie 13% wystawiło ocenę złą. Pozostałe stopnie nie były wskazywane.

Wykres 63. Ocena kontaktów z organami i jednostkami administracji publicznej na terenie powiatu nakielskiego

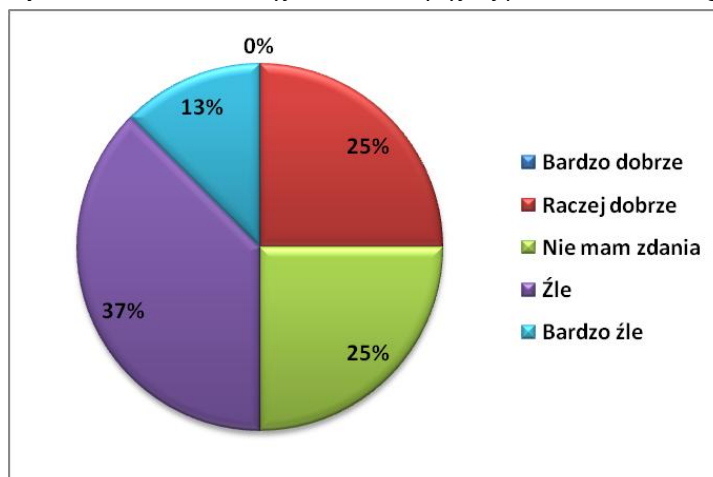

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Respondenci oceniając kontakt z organami i jednostkami administracji publicznej na terenie powiatu nakielskiego skupili się na trzech ocenach. $\frac{3}{4}$ z nich (75%) wystawiło ocenę raczej dobrą. Jednocześnie pozostali ankietowani wystawili oceny gorsze to znaczy złą – 12% oraz bardzo złą – 13%.

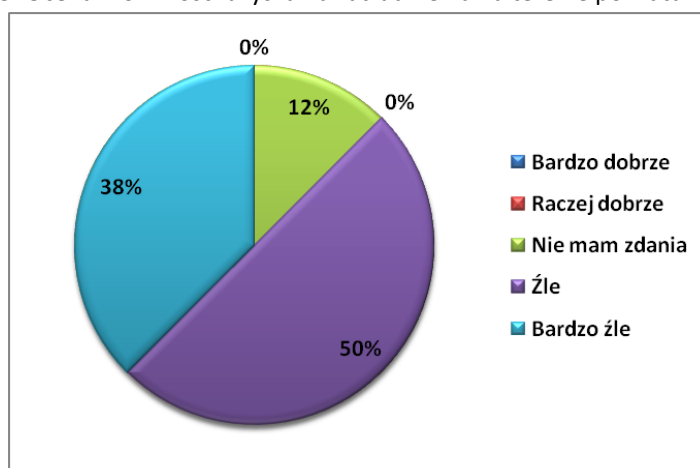
Wykres 64. Ocena atrakcyjności inwestycyjnej powiatu nakielskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Ocena powyższej dziedziny – atrakcyjność inwestycyjna powiatu wahała się. Nikt nie wystawił oceny bardzo dobrej, natomiast pozostałe stopnie kształtowały się następująco: raczej dobry – 25% zaznaczeń, nie mam zdania – 25% zaznaczeń, zły – 37% zaznaczeń oraz bardzo zły – 13% zaznaczeń.

Wykres 65. Ocena możliwości uzyskania zatrudnienia na terenie powiatu nakielskiego

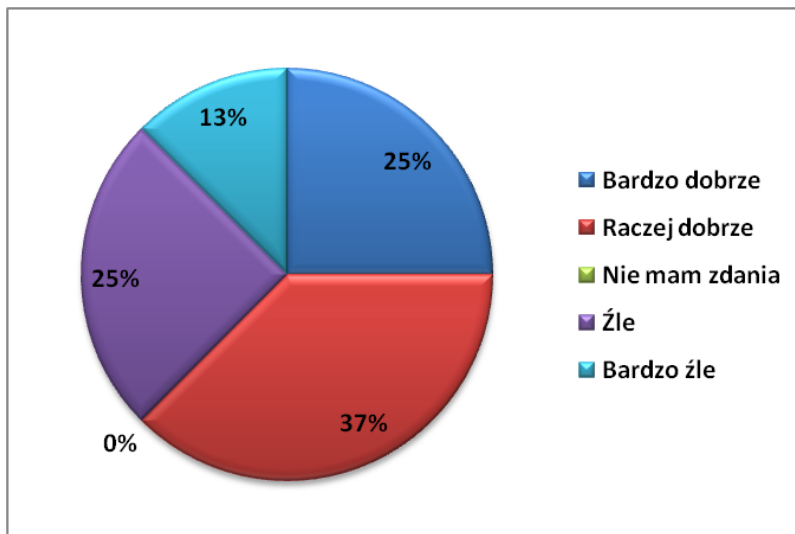

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Ocena możliwości zatrudnienia na terenie powiatu wypadła wśród przedsiębiorców negatywnie. 12% osób nie miało zdania na ten temat. Jednocześnie 50% zaznaczyło ocenę złą, a 38% bardzo złą. Nikt w tym zakresie nie wystawił oceny pozytywnej.

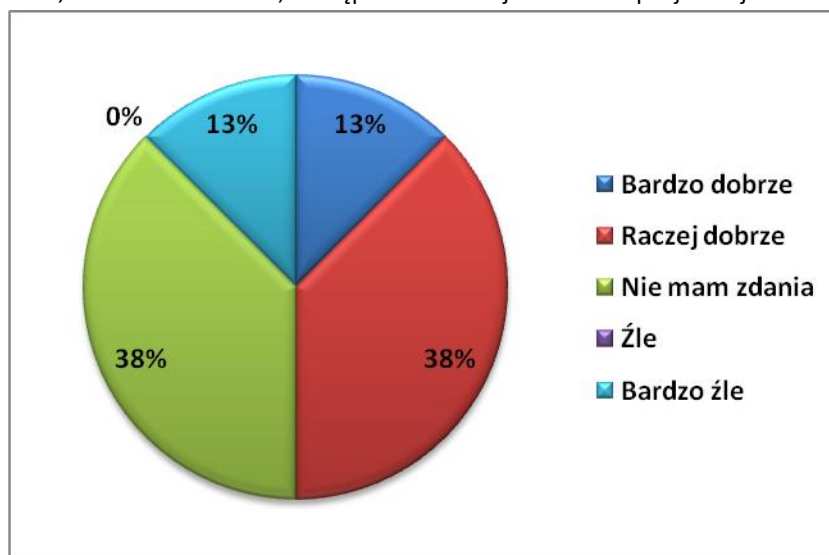
Wykres 66. Ocena warunków do prowadzenia działalności produkcyjnej na terenie powiatu nakielskiego (udogodnienia dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania działalności gospodarczej, itp.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

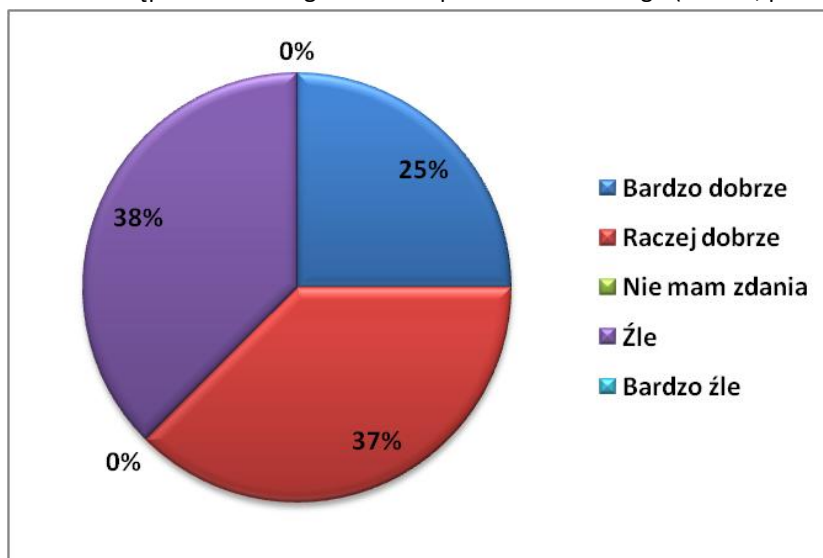
Oceniając powyższą dziedzinę zdania wśród ankietowanych były podzielone. Najwięcej zaznaczeń było przy ocenie raczej dobre – 37%. Po 25% dostały oceny bardzo dobra i zła. Jedynie 13% respondentów zaznaczyło stopień bardzo zły.

Wykres 67. Ocena warunków do prowadzenia działalności rolniczej na terenie powiatu nakielskiego (organizacja szkoleń, doradztwo rolnicze, dostęp do informacji na temat specjalizacji i zmiany profilu upraw)

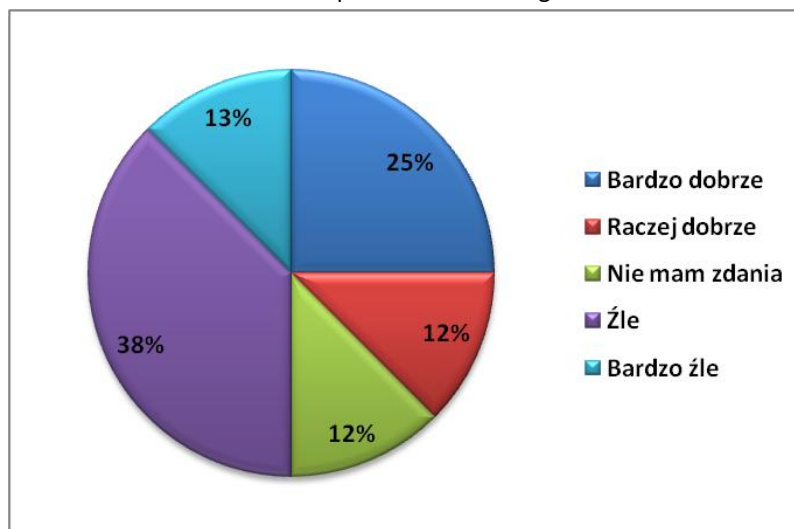
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Fakt, że wśród respondentów nie było osób zajmujących się rolnictwem spowodował, że najczęściej zaznaczana była opcja nie mam zdania – 38%. Jednocześnie 37% badanych wystawiło dla tej dziedziny ocenę raczej dobrą.

Wykres 68. Ocena dostępności do usług na terenie powiatu nakielskiego (handel, punkty usługowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Oceny dostępności do usług na terenie powiatu nakielskiego były stosunkowo skrajne. ¼ respondentów oceniło tę dziedzinę bardzo dobrze, przy jednoczesnym ocenieniu złym i bardzo złym przez łącznie 75% odpowiadających.

Wykres 69. Ocena oferty szkół ponadgimnazjalnych w odniesieniu do obecnej sytuacji na rynku pracy na terenie powiatu nakielskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Ankietowani niejednoznacznie ocenili ofertę szkół ponadgimnazjalnych w odniesieniu do obecnej sytuacji na rynku pracy. W tym przypadku każda z ocen została przynajmniej raz zaznaczona. Najwięcej procent dotyczyło oceny złej – 38%. Pozostałe wyniki kształtowały się następująco: 25% - bardzo dobra, 13% - bardzo zła oraz po 12% - raczej dobra i nie mam zdania.

Po dokonaniu oceny poszczególnych dziedzin związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie powiatu ankietowani zostali poproszeni o wskazania mocnych stron (walorów) oraz kluczowych problemów powiatu nakielskiego. Zestawienie odpowiedzi prezentuje poniższa tabela.

Tabela 19. Mocne strony (walory) oraz kluczowe problemy powiatu nakielskiego w subiektywnej ocenie przedsiębiorców działających na jego terenie

Mocne strony	Kluczowe problemy
– przystań nakielska, – atrakcyjne tereny krajobrazowe, – położenie komunikacyjne, – bliskość szlaku wodnego, – rozbudowana baza sportowa.	– bezrobocie, – ochrona środowiska, – polityka prorodzinna, – brak ścieżek rowerowych, – rozbudowa obwodnicy, – stworzenie lepszych warunków rozwoju, – zakup nowego sprzętu do szpitala, – infrastruktura drogowa, – zbyt duża liczba pracowników administracji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W kolejnej części przedsiębiorcy biorący udział w badaniu ankietowym zostali poproszeni o wskazanie plusów oraz minusów prowadzenia działalności gospodarczej na terenie powiatu nakielskiego. Tabela 20 przedstawia zestawienie zebranych odpowiedzi.

Tabela 20. Plusy oraz minusy prowadzenia działalności gospodarczej na terenie powiatu nakielskiego

Plusy	Minusy
– bliskość Bydgoszczy, – duża liczba potencjalnych pracowników, – tania siła robocza, – dobra komunikacja, – położenie geograficzne.	– brak możliwości zatrudnienia wykwalifikowanego personelu, – wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej, – niski popyt, – brak forum gospodarczego, – wysokie podatki, – duża konkurencja.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W kolejnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o odpowiedź czy w najbliższym czasie planują przenieść działalność gospodarczą poza teren powiatu nakielskiego. 100% uczestników badania stwierdziło jednoznacznie, że nie mają tego w planach na najbliższe lata.

W ostatnim otwartym pytaniu ankiety przedsiębiorcy zostali poproszeni o wskazanie w ich subiektywnej ocenie zawodów, które należałoby uwzględnić w kierunkach kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie powiatu nakielskiego. Wskazano na zawody:

– rzeźnik- masarz,	– budowlaniec,
– spawacz,	– piekarz,
– naprawa sprzętu AGD i RTV,	– szewc,
– mechanik,	– fryzjer,
– handlowiec,	– ekonomista.
– lekarz specjalista,	

III. ANALIZA SWOT

Zaprezentowana analiza SWOT to metoda diagnozy sytuacji. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów. Szczegółowo analiza SWOT polega na rozważeniu:

- Sił (ang. Strengths) – mocnych stron – czynników wewnętrznie pozytywnych – atutów, które w sposób pozytywny wyróżniają z otoczenia, tworzące podstawy dla rozwoju, podnoszące atrakcyjność i konkurencyjność w oczach mieszkańców, inwestorów, osób odwiedzających,
- Słabości (ang. Weaknesses) – słabych stron – czynników wewnętrznie negatywnych – konsekwencji ograniczeń zasobów, mających negatywny wpływ na rozwój powiatu lub utrudniających realizację zamierzeń, obniżających pozycję zarówno w oczach mieszkańców, jak i inwestorów zewnętrznych,
- Szans (ang. Opportunities) – czynników zewnętrznie pozytywnych – zjawisk i tendencji w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane stają się impulsem do rozwoju, cechy makrootoczenia, które sprzyjają rozwojowi powiatu,
- Zagrożeń (ang. Threats) – czynników zewnętrznie negatywnych – wszystkich czynników zewnętrznych, które postrzegane są jako bariery rozwoju, cechy makrootoczenia, które mogą spowolnić rozwój powiatu.

Czynniki usystematyzowane w mocnych i słabych stronach powiatu nakielskiego traktowane są jako wewnętrzne uwarunkowania odnoszące się bezpośrednio do zasobów i problemów istniejących na jego obszarze. Szanse i zagrożenia to uwarunkowania zewnętrzne, niezależne, których zaistnienie w otoczeniu powiatu może na nie oddziaływać,

przyczyniając się bądź to do wzmocnienia silnych stron, bądź to do ograniczenia lub wyeliminowania słabych stron.

Tabela 21. Schemat analizy SWOT

		Charakter występowania czynnika	
		Pozytywny	Negatywny
Miejsce występowania czynnika	Wewnętrzne	S Silne strony – pozytywne cechy, które wyróżniają powiat, stanowiąc przewagę konkurencyjną	W Słabe strony – negatywne cechy powiatu, będące konsekwencją ograniczeń szeroko rozumianych zasobów
	Zewnętrzne	O Szanse – korzystne tendencje w otoczeniu zewnętrznym powiatu, które właściwie wykorzystane mogą stanowić dla niego istotny impuls rozwojowy	T Zagrożenia – niekorzystne zjawiska zewnętrzne, które mogą być poważną barierą rozwoju powiatu, osłabiają jego silne strony oraz mogą ograniczyć możliwość wykorzystania pojawiających się szans rozwojowych

Źródło: opracowanie własne

Analiza SWOT powiatu nakielskiego została sporządzona uwzględniając trzy sfery funkcjonowania powiatu: sferę gospodarczą, sferę społeczną oraz sferę środowiskową, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej. Została opracowana w oparciu o analizę stanu istniejącego w Powiecie oraz o wyniki przeprowadzonych ankiet konsultacyjnych. SWOT powiatu nakielskiego uwzględniająca wszystkie ww. sfery została zaprezentowana w Tabeli 22.

Tabela 22. Analiza SWOT powiatu nakielskiego

Sfera	SILNE STRONY	SŁABE STRONY	Sfera
Gospodarcza	Rozwinięte rolnictwo	Słabo rozwinięte przetwórstwo rolno-spożywcze	Gospodarcza
Gospodarcza	Występowanie dużych gospodarstw rolnych - pow. 15 ha	Sezonowość zatrudnienia w rolnictwie	Gospodarcza
Gospodarcza	Duża liczba organizacji pozarządowych	Brak forum gospodarczego	Gospodarcza
Gospodarcza	Bliskość Bydgoszczy (wraz z lokalnym portem lotniczym)	Brak wsparcia w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy	Gospodarcza
Gospodarcza	Doświadczenie w pozyskiwaniu środków	Niewystarczający rozwój przedsiębiorczości	Gospodarcza

	finansowych ze źródeł zewnętrznych		
		Niewystarczająca oferta turystyki przyrodniczej	Gospodarcza
		Mała liczba miejsc noclegowych	Gospodarcza
		System edukacji niedostosowany do potrzeb rynku pracy	Gospodarcza
		Niska aktywność mieszkańców w zakresie prowadzenia działalności agroturystycznej	Gospodarcza
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Rozbudowa sieci dróg powiatowych, budowa obwodnicy Nakła nad Notecią	Zły stan techniczny części dróg	Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Dobre położenie komunikacyjne	Niedostosowanie budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych	Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Duża liczba obszarów chronionych (Natura 2000, rezerваты)	Niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców	Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Położenie geograficzne na terenach o atrakcyjnym krajobrazie	Niewystarczający monitoring wpływu rozwoju gospodarki na środowisko naturalne	Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Przystań wodna	Niewielka ilość środków finansowych na utrzymanie cieków wodnych, rowów i rzek	Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Międzynarodowa Droga Wodna E70 (dogodne połączenie śródlądowe z całą Europą)	Słabo rozwinięta infrastruktura kanalizacyjna	Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej
		Niedostateczna ilość ciągów pieszych i pieszorowerowych	Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej
Społeczna	Aktywna działalność	Niski stopień zaangażowania	Społeczna

	instytucji kultury	społeczeństwa w sprawy lokalne	
Spółeczna	Dziedzictwo historyczne – duża ilość zabytków i innych dóbr kultury	Słabo oceniany dostęp społeczeństwa do usług zdrowotnych	Spółeczna
Spółeczna	Bogata oferta wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	Brak debat publicznych	Spółeczna
Spółeczna	Poziom wykształcenia mieszkańców		
Spółeczna	Aktywizacja i dokształcanie osób niepełnosprawnych		
Spółeczna	Wyróżniające funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej		
Sfera	SZANSE	ZAGROŻENIA	Sfera
Gospodarcza	Budowa Nadnoteckiego Parku Przemysłowego w Paterku i inkubatora przedsiębiorczości	Stosunkowo wysoki poziom bezrobocia w powiecie	Gospodarcza
Gospodarcza	Tworzenie atrakcyjnych warunków dla zagranicznych przedsiębiorców i inwestorów	Wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej oraz wysokie koszty pracy	Gospodarcza
Gospodarcza	Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego	Trudności w zatrudnieniu wykwalifikowanego personelu	Gospodarcza
Gospodarcza	Wykorzystanie potencjału Pradoliny Noteci	Niski poziom wykształcenia ukierunkowanego na potrzeby rynku pracy	Gospodarcza
Gospodarcza	Inwestycje w odnawialne źródła energii	Małe zainteresowanie inwestycjami w energię odnawialną	Gospodarcza
Gospodarcza	Budowanie przewagi konkurencyjnej w turystyce	Małe zainteresowanie potencjalnych turystów ze względu na lokalny charakter działań	Gospodarcza

		promocyjnych	
Gospodarcza	Duży potencjał rozwojowy sektora turystycznego (m.in. turystyka wodna, turystyka weekendowa)	Rozwój turystyki bez odpowiedniej infrastruktury technicznej	Gospodarcza
Gospodarcza	Dostępność środków finansowych w perspektywie 2014-2020	Skomplikowane procedury związane z pozyskiwaniem środków finansowych	Gospodarcza
Gospodarcza	Duży potencjał rolniczy	Niż demograficzny	Gospodarcza
Gospodarcza	Potencjał złóż surowców mineralnych (kruszyw)	Zjawisko starzenia się społeczeństwa	Gospodarcza
Gospodarcza	Potencjał złóż surowców organicznych		
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Brak motywacji ekonomicznych dla działań proekologicznych	Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Rewitalizacja obszarów zaniedbanych	Niski spadek emisji zanieczyszczeń do atmosfery	Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Rozwój infrastruktury sportowej		
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Rozbudowa nowoczesnej infrastruktury hotelowej		
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Tworzenie ośrodków rekreacyjnych i rehabilitacyjnych wraz z odnową biologiczną		
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Budowa ścieżek rowerowych łączących główne miejscowości		

	powiatu		
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Rewitalizacja linii kolejowych		
Środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej	Rozwój sieci osadniczej i struktury przestrzennej regionu w oparciu o Bydgosko-Toruński Obszar Metropolitalny		
Społeczna	Utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej	Niewystarczająca ilość środków finansowych na działalność kulturalną i sportową	Społeczna

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza SWOT wskazuje na przewagę słabych stron nad stronami mocnymi w sferze gospodarczej oraz znaczną przewagę szans nad zagrożeniami, co wskazuje na możliwość ograniczania słabych stron powiatu poprzez wykorzystanie pojawiających się korzystnych uwarunkowań zewnętrznych. Powyższe wskazuje na konieczność podejmowania zintegrowanych działań na rzecz podnoszenia jakości życia mieszkańców, a także na możliwość czerpania korzyści z pojawiających się szans rozwojowych powiatu.

IV. ANALIZA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW ROZWOJOWYCH POWIATU NAKIELSKIEGO

Analiza problemów powiatu nakielskiego została sporządzona z wykorzystaniem metody opisowej oraz poprzez zastosowanie drzewa problemów, tj. uporządkowanego schematu przyczynowo-skutkowego między zdiagnozowanymi problemami i wyróżnieniem problemu kluczowego. O jego występowaniu mogą decydować liczne inne problemy (przyczyny), on sam natomiast może generować nowe trudności (skutki). Zgodnie z przyjętymi założeniami, drzewa problemów zostały sporządzone dla trzech sfer funkcjonowania powiatu, tj. dla:

- sfery gospodarczej,
- sfery środowiskowej, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej,
- sfery społecznej.

5.1. Sfera gospodarcza

Analiza sfery gospodarczej pozwoliła na wyróżnienie niedostatecznego rozwoju gospodarki, słabego kreowania przedsiębiorczości oraz stosunkowo wysokiego poziomu bezrobocia jako problemu kluczowego. Składają się na niego następujące problemy szczegółowe:

- niewykorzystanie potencjału gospodarczego powiatu,
- niedopasowanie kapitału ludzkiego do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- niewystarczający nacisk na budowanie marki powiatu w regionie i niska atrakcyjność turystyczna powiatu.

Niezadowalający poziom wykorzystania potencjału gospodarczego powiatu wynika m.in. z niskiej skali przetwórstwa rolno-spożywczego oraz niewykorzystaniu potencjału, jakie stanowią obszary rolnicze w powiecie - powiat nakielski charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Niedostateczny rozwój gospodarki wynika również m.in. z niedopasowania kapitału ludzkiego do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy - związane jest to głównie z kształceniem w zawodach nadwyżkowych oraz niewystarczającym kształceniem na kierunkach pożądanym na rynku pracy - wiąże się z tym problem w pozyskaniu wykwalifikowanego personelu przez lokalnych przedsiębiorców. Widoczne jest, zatem niedostosowanie oferty kształcenia zawodowego do lokalnego rynku pracy.

Niekorzystnym zjawiskiem bezpośrednio łączącym się z wysoką stopą bezrobocia jest niewystarczający poziom współpracy gospodarczej. Działania nie są skoordynowane i spójne. Powiat nie posiada parku przemysłowego, SSE (Specjalnej Strefy Ekonomicznej), ani inkubatora przedsiębiorczości, co skutkuje niskim poziomem rozwoju przedsiębiorczości. Barierą dla przedsiębiorstw, są również skomplikowane procedury pozyskiwania środków finansowych. Przeszkodą w rozwoju gospodarczym powiatu są też trudności w pozyskiwaniu gruntów w celu realizacji inwestycji. Czynniki te wpływają na niekorzystne warunki rozwoju przedsiębiorczości, pogłębiają poziom bezrobocia i przyczyniają się do małej liczby inwestycji na terenie powiatu.

Według raportu *Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2012. Województwo kujawsko-pomorskie*, stworzonego przez Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych, potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatu nakielskiego została zakwalifikowana do klasy F, tj. klasy najmniej atrakcyjnej inwestycyjnie. Brano pod uwagę takie cechy powiatu jak: zasoby pracy, infrastrukturę techniczną, mikroklimat społeczny i rynkowy, administrację, innowacyjność, produktywność pracy przedsiębiorstw, rentowność przedsiębiorstw, nakłady inwestycyjne oraz samofinansowanie JST. Na tle powiatu wyróżnić można gminę Nakło nad Notecią z ponadprzeciętną oceną dla sekcji przemysłu przetwórczego, sekcji handlowej i napraw oraz sekcji związanej z działalnością profesjonalną, naukową i techniczną. W związku z tą ostatnią, ocenę ponadprzeciętną otrzymała również gmina Szubin, która została ponadto wyróżniona w sekcji turystyki i gastronomii. Niska atrakcyjność inwestycyjna powiatu wynika

również m.in. z konieczności udoskonalenia systemu wspierania przedsiębiorczości. Na niską atrakcyjność inwestycyjną powiatu wpływa także małe zainteresowanie inwestycjami w energię odnawialną m.in. w elektrownie wiatrowe.

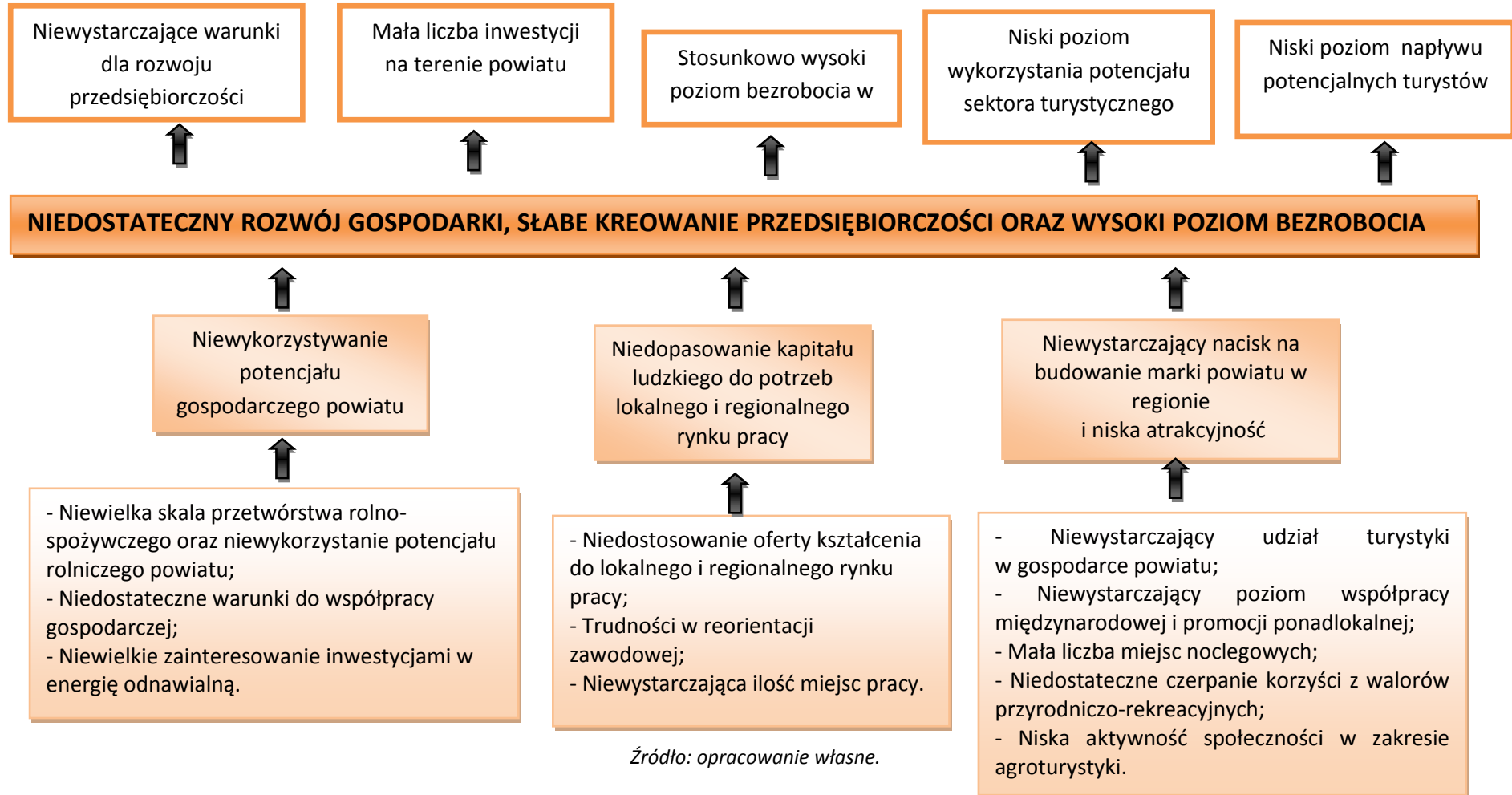
Wyraźny jest niewystarczający udział turystyki w gospodarce powiatu. Niska atrakcyjność turystyczna powiatu wynika z niedostatecznego czerpania korzyści z walorów przyrodniczo-rekreacyjnych, z posiadanego dogodnego położenia geograficznego na terenach o atrakcyjnym krajobrazie oraz niewykorzystania atrakcyjności turystycznej. W powiecie widoczna jest niska aktywność społeczności w zakresie agroturystyki. Ograniczony (lokalny) charakter działań oraz niedoskonałości infrastruktury turystycznej wpływa na małe zainteresowanie potencjalnych turystów wypoczynkiem w powiecie. Działaniem naprawczym w tej kwestii jest budowanie marki powiatu nakielskiego w regionie w oparciu o działania mające na celu umacnianie poczucia regionalnej tożsamości oraz zintensyfikowanie działań promocyjnych, w tym w oparciu o istniejące bądź potencjalne partnerstwa międzynarodowe. Efektywna współpraca międzynarodowa prowadzi do zwiększenia udziału obywateli w różnego rodzaju wydarzeniach (w tym - kulturalnych) oraz angażuje instytucje działające m.in. w obrębie gospodarki, kultury i sportu, tym samym wpływa na kreowanie marki powiatu.

Gospodarka stanowi zasadniczą oś rozwoju powiatu i wpływa na wszystkie pozostałe aspekty jego rozwoju. Działania sprzyjające szeroko rozumianemu rozwojowi gospodarczemu powinny, więc być szczególnie eksponowane, a w działaniach niestymulujących bezpośrednio gospodarki należy poszukiwać i wzmacniać aspekty oddziałujące pośrednio na tworzenie miejsc pracy i generowanie dochodów. Wobec niskiego poziomu rozwoju społecznego oraz niskiego poziomu rozwoju sfery infrastrukturalno-środowiskowej, realne jest zagrożenie, że sfery te będą stanowić bariery dla rozwoju gospodarki. Dlatego też realizacja pozostałych priorytetów powinna być traktowana, jako działania wspomagające rozwój gospodarki.

Drzewo problemów dla sfery gospodarczej przedstawiono na Schemacie 2.

Schemat 1. Sfera gospodarcza – drzewo problemów

Źródło: opracowanie własne.

5.2. Sfera środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej

Za kluczowy problem powiatu w sferze środowiskowej, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej wskazano zakłócony ład środowiskowy i niewystarczającą infrastrukturę techniczną. Składowymi tego problemu są:

- słabo rozwinięta infrastruktura techniczna,
- zagrożenie zanieczyszczeniem środowiska naturalnego,
- słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjna.

W kontekście wysokich walorów środowiska przyrodniczego powiatu nakielskiego należy podkreślić wysoki stopień zanieczyszczenia środowiska naturalnego związany z niewystarczającym poziomem edukacji ekologicznej mieszkańców powiatu oraz niskim stopniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii - jak również funkcjonującą stale przestarzałą technologią grzewczą w indywidualnych gospodarstwach. Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego w powiecie nakielskim ma swoje źródła w występujących na terenie powiatu problemach infrastrukturalnych w zakresie niewystarczającego dostępu do instalacji kanalizacyjnej, niskiej jakości infrastruktury drogowej, jak również wynika z problemów społecznych, tj. niskiego poziomu świadomości ekologicznej w zakresie składowania, segregacji i usuwania odpadów, w tym odpadów zawierających azbest.

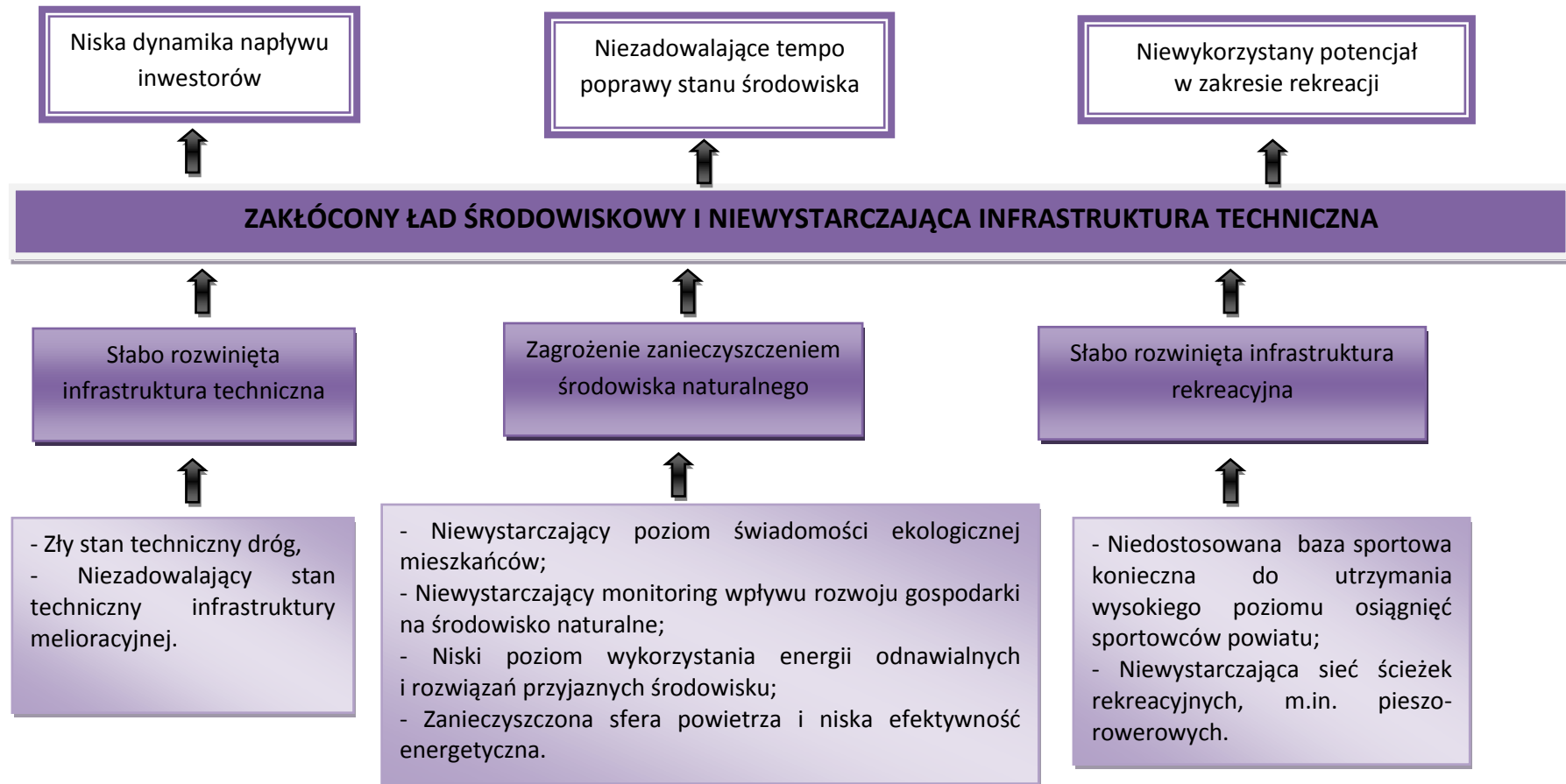
W powiecie nakielskim stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu, a w szczególności przekroczenie dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10. Problem ten jest ściśle związany z niską efektywnością energetyczną, a w szczególności z używaniem nieekologicznych pieców, spalaniem paliw stałych (również odpadów) w paleniskach domowych o niskiej sprawności.

Kwestię problematyczną na terenie powiatu stanowi niewykorzystanie w odpowiednim stopniu potencjału komunikacyjnego, co wynika m.in. ze stanu technicznego dróg powiatowych, które w dużej części charakteryzują się wysokim stopniem wyeksploatowania. Powyższa sytuacja osłabia pozycję konkurencyjną Powiatu oraz stanowi znaczącą barierę rozwojową, zwłaszcza w kontekście rozwoju gospodarczego. W chwili obecnej na terenie powiatu występuje 335 km dróg o nawierzchni bitumicznej, z których ponad 60 km określanych jest mianem: krytyczny, konieczna jest, zatem ich przebudowa.

Kolejnym najczęściej wskazywanym problemem przestrzenno-infrastrukturalnym, jest niewystarczająco rozwinięty system ciągów pieszo-rowerowych, który obniża poziom bezpieczeństwa na drogach w powiecie, jak również stanowi niekorzystne uwarunkowanie z punktu widzenia rozwoju turystyki. Konieczna jest również rewitalizacja obszarów zaniedbanych w ramach przyjętego przez samorząd województwa kujawsko-pomorskiego, wieloletniego programu rewitalizacji, a także rozwój bazy sportowej powiatu. Drzewo problemów dla sfery środowiskowej, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej przedstawiono na Schemacie 3.

Schemat 2. Sfera środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej – drzewo problemów

Źródło: opracowanie własne.

5.3. Sfera społeczna

Za kluczowy problem powiatu w sferze społecznej wskazano niski poziom aktywności społecznej mieszkańców oraz niewystarczający poziom usług. Składowymi tego problemu są:

- niewystarczająca aktywność społeczna mieszkańców powiatu,
- niewystarczająca promocja dziedzictwa kulturowego oraz ograniczone możliwości rozwoju instytucji kultury,
- niewystarczające wsparcie dziedzictwa kulturowego regionu,

Niska aktywność społeczna mieszkańców powiatu nakielskiego związana jest m.in. ze zjawiskiem stosunkowo wysokiego poziomu bezrobocia - długotrwały brak nowych miejsc pracy negatywnie wpływa na zaangażowanie społeczeństwa w sprawy lokalne. Efektem tego stanu jest odpływ ludności z powiatu m.in. w celu poprawy warunków życia.

W Powiecie zauważyć można również niewystarczającą promocję dziedzictwa kulturowego, biorąc pod uwagę bogactwo historyczne powiatu, wyrażające się m.in. w dużej liczbie zabytkowych budowli oraz atrakcyjnych historycznie miejsc. Instytucje kultury wymagają wsparcia zarówno w zakresie infrastruktury – modernizacji i renowacji budynków, jak również wymagają wsparcia finansowego.

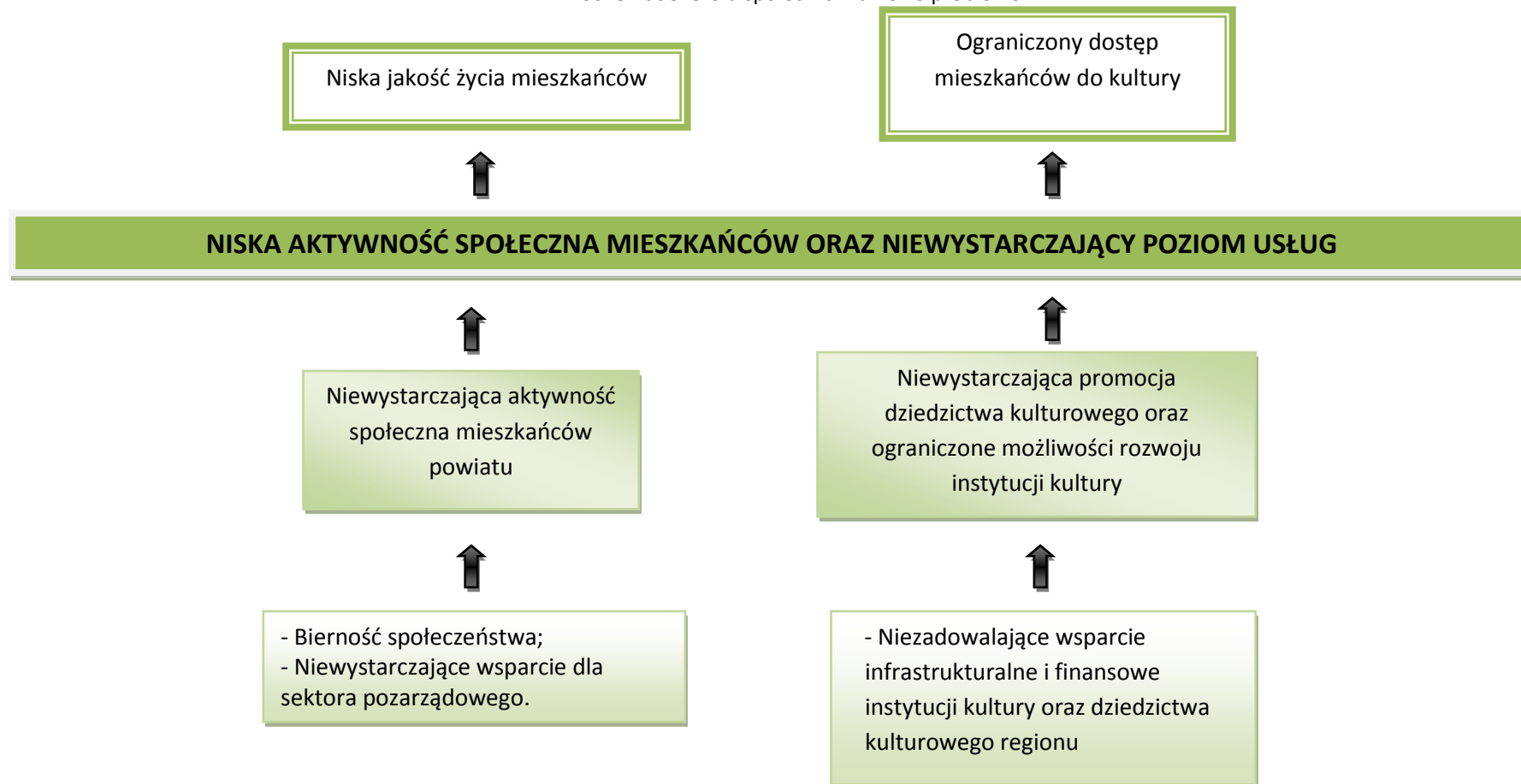
Obniżenie się liczby osób w wieku produkcyjnym przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym jest sygnałem do przygotowania się systemu opieki zdrowotnej do struktury wiekowej ludności powiatu, o odmiennych wymaganiach medycznych niż obecnie. Powyższe problemy i ograniczenia wpływają na niekorzystne postrzeganie systemu opieki zdrowotnej.

Długotrwałe obniżanie się jakości życia mieszkańców skutkuje odpływem ludzi z powiatu w celu poszukiwania bardziej korzystnych perspektyw, co pogłębia problemy zarówno sfery społecznej, jak i pozostałych sfer.

Drzewo problemów dla sfery społecznej przedstawiono na Schemacie 4.

Schemat 3. Sfera społeczna – drzewo problemów

Źródło: opracowanie własne

Załącznik 1. Ankieta konsultacyjna dla mieszkańców

Szanowni Państwo,

Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią przystąpiło do opracowania **Strategii Rozwoju Powiatu Nakielskiego**. Strategia sprecyzuje i zweryfikuje najważniejsze problemy w powiecie, a także określi sposoby ich rozwiązywania. Aby trafnie określić cele i zadania do realizacji potrzebna jest współpraca całej społeczności powiatu. Prosimy o poważne potraktowanie ankiety i przemyślane odpowiedzi na zawarte w niej pytania. Dziękujemy!

- 1. Które z poniższych obszarów powinny stanowić priorytet dla władz powiatu nakielskiego w perspektywie najbliższych lat? Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.**

Poniższe odpowiedzi ułożone są w kolejności alfabetycznej.

1	Edukacja publiczna (szkolnictwo ponadgimnazjalne)	
2	Gospodarka nieruchomościami	
3	Gospodarka wodna	
4	Promocja i ochrona zdrowia (szpitale powiatowe)	
5	Kultura oraz ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	
6	Ochrona środowiska i przyrody	
7	Pomoc społeczna, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, polityka prorodzinna, wspieranie osób niepełnosprawnych	
8	Porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców	
9	Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	
10	Rozwój rolnictwa	
11	Sport i turystyka	
12	Transport zbiorowy i drogi publiczne (powiatowe)	
13	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	
14	Inne obszary (Proszę wskazać jakie?)	

- 2. Proszę o podanie propozycji maksymalnie 3 inwestycji dla każdego zaznaczonego powyżej priorytetu.**

Nr obszaru z pytania 1	Propozycje inwestycji w wybranym obszarze
	1)
	2)
	3)
	1)

	2)
	3)
	1)
	2)
	3)

3. Proszę o zaznaczenie po jednej odpowiedzi w każdym pytaniu.

L. p.	Pytanie	Bardzo dobrze	Raczej dobrze	Nie mam zdania	źle	Bardzo źle
sfera społeczna						
1	Jak Pan/i ocenia poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej?					
2	Jak Pan/i ocenia poziom usług pomocy społecznej w powiecie nakielskim?					
3	Jak Pan/i ocenia dostępność do usług ochrony zdrowia w powiecie nakielskim (lekarze, opieka zdrowotna, specjaliści, profilaktyka, itp.)?					
4	Jak Pan/i ocenia wsparcie dla osób niepełnosprawnych w powiecie nakielskim?					
5	Jak Pan/i ocenia wsparcie dla osób starszych w powiecie nakielskim?					
6	Jak ocenia Pan/i poziom bezpieczeństwa w powiecie nakielskim?					
7	Jak ocenia Pan/i poziom edukacji ponadgimnazjalnej w powiecie nakielskim?					
sfera środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej						
1	Jak ocenia Pan/i stan dróg powiatowych w powiecie nakielskim?					
2	Jak ocenia Pan/i towarzyszącą infrastrukturę drogową (chodniki, ciągi pieszo-rowerowe, przystanki, oświetlenie) w powiecie nakielskim?					

L. p.	Pytanie	Bardzo dobrze	Raczej dobrze	Nie mam zdania	źle	Bardzo źle
3	Jak ocenia Pan/i komunikację zbiorową w powiecie nakielskim?					
4	Jak ocenia Pan/i stan środowiska naturalnego na terenie powiatu nakielskiego?					
5	Jak ocenia Pan/i świadomość ekologiczną mieszkańców powiatu nakielskiego?					
6	Jak ocenia Pan/i estetykę przestrzeni publicznej na terenie powiatu nakielskiego?					
7	Jak ocenia Pan/i stan techniczny szkół ponadgimnazjalnych w powiecie nakielskim?					
sfera kultury, sportu, turystyki i rekreacji						
1	Jak ocenia Pan/i jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych na terenie powiatu nakielskiego?					
2	Jak ocenia Pan/i atrakcyjność turystyczną powiatu nakielskiego (zabytki, obszary chronione, ścieżki przyrodnicze, miejsca atrakcyjne turystycznie)?					
3	Jak ocenia Pan/i poziom bazy turystycznej (baza gastronomiczna, noclegowa, wypoczynkowa) na terenie powiatu nakielskiego?					
4	Jak ocenia Pan/i poziom rozwoju infrastruktury sportowej na terenie powiatu nakielskiego?					
5	Jak ocenia Pan/i działania promocyjne powiatu nakielskiego mające na celu wzrost liczby turystów, odwiedzających powiat?					
sfera gospodarcza						
1	Jak ocenia Pan/i atrakcyjność inwestycyjną powiatu nakielskiego?					

L. p.	Pytanie	Bardzo dobrze	Raczej dobrze	Nie mam zdania	źle	Bardzo źle
2	Jak ocenia Pan/i możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie powiatu nakielskiego?					
3	Jak ocenia Pan/i warunki do prowadzenia działalności produkcyjnej na terenie powiatu nakielskiego (udogodnienia dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania działalności gospodarczej, itp.)?					
4	Jak ocenia Pan/i warunki do prowadzenia działalności rolniczej na terenie powiatu nakielskiego (organizacja szkoleń, doradztwo rolnicze, dostęp do informacji na temat specjalizacji i zmiany profilu upraw)?					
5	Jak ocenia Pan/i dostępność do usług na terenie powiatu nakielskiego (handel, punkty usługowe)?					
6	Jak ocenia Pan/i ofertę szkół ponadgimnazjalnych w odniesieniu do obecnej sytuacji na rynku pracy na terenie powiatu nakielskiego?					

4. Proszę wskazać 3 mocne strony (walory) powiatu nakielskiego.

5. Proszę wskazać 3 słabe strony (braki) powiatu nakielskiego.

6. Proszę o podanie miejsc na terenie powiatu, które Pana/i zdaniem są lub mogą stać się wizytówką powiatu nakielskiego?

.....

.....

.....

.....

.....

Metryczka

Proszę o uzupełnienie poniższych informacji. Będą one wykorzystane w celach statystycznych z zachowaniem zasady anonimowości.

1. Płeć

Kobieta	
Mężczyzna	

2. Wiek

poniżej 18	
18-24	
25-44	
45-65	
powyżej 65	

3. Zatrudnienie

Uczeń/student	
Osoba pracująca w sektorze publicznym	
Osoba pracująca w sektorze prywatnym	
Osoba bezrobotna	
Przedsiębiorca	
Rolnik	
Emeryt/rencista	
Osoba wykonująca wolny zawód	

4. Wykształcenie

Podstawowe	
Gimnazjalne	

Średnie zawodowe	
Średnie ogólne	
Wyższe	

5. Miejsce zamieszkania

miasto	
wieś	

Gmina Kcynia	
Gmina Mroczka	
Gmina Nakło nad Notecią	
Gmina Sadki	
Gmina Szubin	

Jeżeli nie chcę Państwo pozostać anonimowi, prosimy o czytelny podpis poniżej.

.....

Imię i nazwisko

Załącznik 2. Ankieta konsultacyjna dla przedsiębiorców

Szanowni Państwo,

Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią przystąpiło do opracowania **Strategii Rozwoju Powiatu Nakielskiego**. Strategia sprecyzuje i zweryfikuje najważniejsze problemy w powiecie, a także określi sposoby ich rozwiązywania. Aby trafnie określić cele i zadania do realizacji potrzebna jest współpraca całej społeczności powiatu. Prosimy o poważne potraktowanie ankiety i przemyślane odpowiedzi na zawarte w niej pytania. Dziękujemy!

- 1. Które z poniższych obszarów powinny stanowić priorytet dla władz powiatu nakielskiego w perspektywie najbliższych lat? Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.**

Poniższe odpowiedzi ułożone są w kolejności alfabetycznej.

1	Edukacja publiczna (szkolnictwo ponadgimnazjalne)	
2	Gospodarka nieruchomościami	
3	Gospodarka wodna	
4	Promocja i ochrona zdrowia (szpitale powiatowe)	
5	Kultura oraz ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	
6	Ochrona środowiska i przyrody	
7	Pomoc społeczna, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, polityka prorodzinna, wspieranie osób niepełnosprawnych	
8	Porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców	
9	Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	
10	Rozwój rolnictwa	
11	Sport i turystyka	
12	Transport zbiorowy i drogi publiczne (powiatowe)	
13	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	
14	Inne obszary (Proszę wskazać jakie?)	

- 2. Proszę o podanie propozycji maksymalnie 3 inwestycji dla każdego zaznaczonego powyżej priorytetu.**

Nr obszaru z pytania 1	Propozycje inwestycji w wybranym obszarze
	1)
	2)
	3)
	1)

	2)
	3)
	1)
	2)
	3)

3. Proszę o zaznaczenie po jednej odpowiedzi w każdym pytaniu.

L. p.	Pytanie	Bardzo dobrze	Raczej dobrze	Nie mam zdania	źle	Bardzo źle
1	Jak ocenia Pan/i jakość świadczonych usług publicznych na terenie powiatu nakielskiego?					
2	Jak ocenia Pan/i kontakty z organami i jednostkami administracji publicznej na terenie powiatu nakielskiego?					
3	Jak ocenia Pan/i atrakcyjność inwestycyjną powiatu nakielskiego?					
4	Jak ocenia Pan/i możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie powiatu nakielskiego?					
5	Jak ocenia Pan/i warunki do prowadzenia działalności produkcyjnej na terenie powiatu nakielskiego (udogodnienia dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania działalności gospodarczej, itp.)?					
6	Jak ocenia Pan/i warunki do prowadzenia działalności rolniczej na terenie powiatu nakielskiego (organizacja szkoleń, doradztwo rolnicze, dostęp do informacji na temat specjalizacji i zmiany profilu upraw)?					
7	Jak ocenia Pan/i dostępność do usług na terenie powiatu nakielskiego (handel, punkty usługowe)?					
8	Jak ocenia Pan/i ofertę szkół ponadgimnazjalnych w odniesieniu do					

L. p.	Pytanie	Bardzo dobrze	Raczej dobrze	Nie mam zdania	źle	Bardzo źle
	obecnej sytuacji na rynku pracy na terenie powiatu nakielskiego?					

4. Proszę wskazać 3 mocne strony (walory) powiatu nakielskiego.

1.	
2.	
3.	

5. Proszę wskazać 3 kluczowe problemy do rozwiązania na terenie powiatu nakielskiego.

1.	
2.	
3.	

6. Proszę wskazać 3 plusy prowadzenia działalności gospodarczej na terenie powiatu nakielskiego.

1.	
2.	
3.	

7. Proszę wskazać 3 minusy prowadzenia działalności gospodarczej na terenie powiatu nakielskiego.

1.	
2.	
3.	

8. Czy w najbliższym czasie planują Państwo przenieść działalność firmy poza teren powiatu nakielskiego?

NIE	
TAK – w całości	
TAK – w części	

Jeżeli zaznaczyli Państwo odpowiedź „TAK”, proszę o podanie powodów przeniesienia działalności poza teren powiatu nakielskiego.

Chęć pozyskania nowych klientów	
Chęć rozszerzenia działalności	

Zbyt duża konkurencja	
Budowa nowego oddziału	
Inne (jakie?)	

9. Proszę podać zawody, które należy uwzględnić w kierunkach kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie powiatu nakielskiego.

1.	
2.	
3.	

Metryczka

Proszę o uzupełnienie poniższych informacji. Będą one wykorzystane w celach statystycznych z zachowaniem zasady anonimowości.

1. Wielkość przedsiębiorstwa

samozatrudnienie	
2-9 pracowników	
10-49 pracowników	
50-250 pracowników	
powyżej 250 pracowników	

2. Okres działalności firmy na rynku

poniżej 1 roku	
od 1 do 5 lat	
6-10 lat	
11-20 lat	
21-30 lat	
powyżej 30 lat	

3. Forma własności firmy

spółka z o. o.	
spółka akcyjna	
spółka komandytowa	
działalność gospodarcza	
inna: jaka?	

4. Główna działalność firmy

Produkcja	
budownictwo	
Usługi	
Handel	
Rolnictwo	
Turystyka	
inna: jaka?	

5. Lokalizacja firmy

Gmina Kcynia	
Gmina Mroczka	
Gmina Nakło nad Notecią	
Gmina Sadki	
Gmina Szubin	

Jeżeli nie chcą Państwo pozostać anonimowi, prosimy o czytelny podpis poniżej.

.....
Imię i nazwisko

SPIS TABEL

Tabela 1. Zestawienie stężeń zanieczyszczeń powietrza z roku 2012 na tle lat 2010-2011 w powiecie nakielskim.....	7
Tabela 2. Wskaźnik obciążenia demograficznego na terenie powiatu nakielskiego i województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2008-2013.....	10
Tabela 3. Ruch naturalny na terenie powiatu nakielskiego w latach 2008-2013.....	12
Tabela 4. Ruch migracyjny na terenie powiatu nakielskiego w latach 2008-2013	13
Tabela 5. Prognoza liczby ludności na terenie powiatu nakielskiego na lata 2014-2024 r.	13
Tabela 6. Najliczniej występujące zawody wśród bezrobotnych w powiecie nakielskim - stan na dzień 30 czerwca 2013 roku.....	16
Tabela 7. Rodzaje podmiotów gospodarki narodowej w powiecie nakielskim w roku 2013	21
Tabela 8. Gospodarstwa rolne według grup obszarowych użytków rolnych w powiecie nakielskim...	29
Tabela 9. Wykaz elektrowni wiatrowych na terenie powiatu - stan na 30 czerwca 2014 r.....	31
Tabela 10. Podmioty PKD według sekcji C - Przetwórstwo przemysłowe w powiecie nakielskim	33
Tabela 11. Stacjonarna pomoc społeczna w 2012 r.	41
Tabela 12. Wykształcenie mieszkańców na terenie powiatu nakielskiego	43
Tabela 13. Rodzaje przestępstw w powiecie nakielskim w 2012 r.....	51
Tabela 14. Przestępczość na terenie powiatu nakielskiego w latach 2005, 2010-2012	51
Tabela 15. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej wpisane do KSRG.....	52
Tabela 16. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w powiecie nakielskim nie wpisane do KSRG	52
Tabela 17. Gminne Spółki Wodne	55
Tabela 18. Mocne i słabe strony powiatu nakielskiego wskazane przez uczestników badania ankietowego (mieszkańców).....	76
Tabela 19. Mocne strony (walory) oraz kluczowe problemy powiatu nakielskiego w subiektywnej ocenie przedsiębiorców działających na jego terenie.....	86
Tabela 20. Plusy oraz minusy prowadzenia działalności gospodarczej na terenie powiatu nakielskiego	86
Tabela 21. Schemat analizy SWOT	88
Tabela 22. Analiza SWOT powiatu nakielskiego.....	88

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności na terenie powiatu nakielskiego	8
Wykres 2. Struktura ludności powiatu nakielskiego z podziałem na gminy	9
Wykres 3. Procentowy udział ludności na terenie powiatu nakielskiego według ekonomicznych grup wieku w latach 2008-2013	11
Wykres 4. Prognoza liczby ludności na terenie powiatu nakielskiego z podziałem na ekonomiczne grupy wiekowe w latach 2014-2024	12
Wykres 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego w kraju, województwie kujawsko-pomorskim i w powiecie nakielskim w latach 2008-2013, oraz dla I kwartału 2014 roku	15
Wykres 6. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2008-2013.....	15

Wykres 7. Wykształcenie osób bezrobotnych w powiecie nakielskim – stan na dzień 30 czerwca 2014 r.	18
Wykres 8. Wiek zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie nakielskim – stan na dzień 30 czerwca 2014 r.	18
Wykres 9. Czas pozostawiania bez pracy bezrobotnych w powiecie nakielskim – stan na dzień 30 czerwca 2014 r.	19
Wykres 10. Staż pracy zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie nakielskim – stan na dzień 30 czerwca 2014 r.	19
Wykres 11. Porównanie liczby zarejestrowanych bezrobotnych w latach 2012 – 2014	20
Wykres 12. Struktura branżowa podmiotów gospodarczych w powiecie nakielskim	22
Wykres 13. Wskaźnik nasycenia przedsiębiorczością w powiatach ziemskich województwa kujawsko-pomorskiego na 10 tys. mieszkańców.....	23
Wykres 14. Organizacje pozarządowe w powiecie nakielskim	24
Wykres 15. Ilość ogłaszanych otwartych konkursów na realizację zadań publicznych w latach 2006-2014.....	26
Wykres 16. Ilość organizacji pozarządowych, które podpisały umowy na dofinansowanie zadania w latach 2006-2014.....	26
Wykres 17. Wartość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań w latach 2006-2014	27
Wykres 18. Ilość udzielonych pożyczek organizacjom pozarządowym w latach 2012-2014	28
Wykres 19. Struktura powierzchniowa gospodarstw rolnych w powiecie nakielskim	30
Wykres 20. Produkcja sprzedana przemysłu ogółem w powiecie nakielskim	34
Wykres 21. Produkcja sprzedana przemysłu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie kujawsko-pomorskim w złotych w 2012 r.	34
Wykres 22. Miejsca noclegowe na 1000 ludności w powiatach ziemskich województwa kujawsko-pomorskiego w roku 2013.....	35
Wykres 23. Udzielone noclegi i korzystający z noclegów na terenie powiatów ziemskich województwa kujawsko-pomorskiego w roku 2012	36
Wykres 24. Wykształcenie mieszkańców powiatu nakielskiego z podziałem na płeć	43
Wykres 25. Wykształcenie mieszkańców powiatu nakielskiego oraz województwa kujawsko-pomorskiego.....	44
Wykres 26. Imprezy organizowane na terenie powiatu nakielskiego w latach: 2009 oraz 2011-2013	50
Wykres 27. Struktura wiekowa ankietowanych.....	58
Wykres 28. Struktura wykształcenia ankietowanych.....	58
Wykres 29. Struktura zatrudnienia ankietowanych.....	59
Wykres 30. Struktura zamieszkania ankietowanych – podział na gminy.....	59
Wykres 31. Priorytetowe obszary działania dla władz powiatu nakielskiego w perspektywie najbliższych lat.....	60
Wykres 32. Ocena poziomu zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej	63
Wykres 33. Ocena poziomu usług pomocy społecznej w powiecie nakielskim	64
Wykres 34. Ocena dostępności do usług ochrony zdrowia w powiecie nakielskim (lekarze, opieka zdrowotna, specjaliści, profilaktyka, itp.).....	64

Wykres 35. Ocena wsparcia dla osób niepełnosprawnych w powiecie nakielskim	65
Wykres 36. Ocena wsparcia dla osób starszych w powiecie nakielskim	65
Wykres 37. Ocena poziomu bezpieczeństwa w powiecie nakielskim	66
Wykres 38. Ocena poziomu edukacji ponadgimnazjalnej w powiecie nakielskim	66
Wykres 39. Ocena stanu dróg powiatowych w powiecie nakielskim	67
Wykres 40. Ocena towarzyszącej infrastruktury drogowej (chodniki, ciągi pieszo-rowerowe, przystanki, oświetlenie) w powiecie nakielskim	67
Wykres 41. Ocena komunikacji zbiorowej w powiecie nakielskim	68
Wykres 42. Ocena stanu środowiska naturalnego na terenie powiatu nakielskiego	68
Wykres 43. Ocena świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu nakielskiego	69
Wykres 44. Ocena estetyki przestrzeni publicznej na terenie powiatu nakielskiego	69
Wykres 45. Ocena stanu technicznego szkół ponadgimnazjalnych w powiecie nakielskim	70
Wykres 46. Ocena jakości i różnorodności wydarzeń kulturalno-rozrywkowych na terenie powiatu nakielskiego	70
Wykres 47. Ocena atrakcyjności turystycznej powiatu nakielskiego (zabytki, obszary chronione, ścieżki przyrodnicze, miejsca atrakcyjne turystycznie)	71
Wykres 48. Ocena poziomu bazy turystycznej (baza gastronomiczna, noclegowa, wypoczynkowa) na terenie powiatu nakielskiego	71
Wykres 49. Ocena poziomu rozwoju infrastruktury sportowej na terenie powiatu nakielskiego	72
Wykres 50. Ocena działań promocyjnych powiatu nakielskiego mających na celu wzrost liczby turystów i odwiedzających powiat	72
Wykres 51. Ocena atrakcyjności inwestycyjnej powiatu nakielskiego	73
Wykres 52. Ocena możliwości uzyskania zatrudnienia na terenie powiatu nakielskiego	73
Wykres 53. Ocena warunków do prowadzenia działalności produkcyjnej na terenie powiatu nakielskiego (udogodnienia dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania działalności gospodarczej, itp.)	74
Wykres 54. Ocena warunków do prowadzenia działalności rolniczej na terenie powiatu nakielskiego (organizacja szkoleń, doradztwo rolnicze, dostęp do informacji na temat specjalizacji i zmiany profilu upraw)	74
Wykres 55. Ocena dostępności do usług na terenie powiatu nakielskiego (handel, punkty usługowe)	75
Wykres 56. Ocena oferty szkół ponadgimnazjalnych w odniesieniu do obecnej sytuacji na rynku pracy na terenie powiatu nakielskiego	75
Wykres 57. Okres działalności firmy na rynku	78
Wykres 58. Forma własności firmy	78
Wykres 59. Główna działalność firmy	79
Wykres 60. Lokalizacja firmy	79
Wykres 61. Priorytetowe obszary działania dla władz powiatu nakielskiego w perspektywie najbliższych lat – według przedsiębiorców z powiatu nakielskiego	80
Wykres 62. Ocena jakości świadczonych usług publicznych na terenie powiatu nakielskiego	82
Wykres 63. Ocena kontaktów z organami i jednostkami administracji publicznej na terenie powiatu nakielskiego	82

Wykres 64. Ocena atrakcyjności inwestycyjnej powiatu nakielskiego.....	83
Wykres 65. Ocena możliwości uzyskania zatrudnienia na terenie powiatu nakielskiego.....	83
Wykres 66. Ocena warunków do prowadzenia działalności produkcyjnej na terenie powiatu nakielskiego (udogodnienia dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania działalności gospodarczej, itp.)	84
Wykres 67. Ocena warunków do prowadzenia działalności rolniczej na terenie powiatu nakielskiego (organizacja szkoleń, doradztwo rolnicze, dostęp do informacji na temat specjalizacji i zmiany profilu upraw)	84
Wykres 68. Ocena dostępności do usług na terenie powiatu nakielskiego (handel, punkty usługowe)	85
Wykres 69. Ocena oferty szkół ponadgimnazjalnych w odniesieniu do obecnej sytuacji na rynku pracy na terenie powiatu nakielskiego	85

SPIS SCHEMATÓW

Schemat 2. Sfera gospodarcza – drzewo problemów	95
Schemat 3. Sfera środowiskowa, ładu przestrzennego i infrastruktury technicznej – drzewo problemów	97
Schemat 4. Sfera społeczna – drzewo problemów	99

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Lokalizacja powiatu nakielskiego na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego	4
Rysunek 2. Podział administracyjny powiatu nakielskiego	5
Rysunek 3. Obszary Natura 2000 w powiecie nakielskim	7
Rysunek 4. Obiekty Ekomuzeum Doliny Noteci na mapie	38
Rysunek 5. Przystań wodna w Nakle nad Notecią.....	48

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1. Ankieta konsultacyjna dla mieszkańców	100
Załącznik 2. Ankieta konsultacyjna dla przedsiębiorców	106

WYKAZ ŹRÓDEŁ

1. Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla powiatu nakielskiego do roku 2014 z perspektywą na lata 2015 – 2018.
1. Biuletyn Informacji Publicznej Powiat Nakielski.
2. Charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim, Powszechny Spis Rolny 2010.
3. Dotychczasowe wykorzystanie i planowane inwestycje w odnawialne źródła energii w województwie kujawsko-pomorskim.
4. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego, 2012.
5. Ekomuzeum Doliny Noteci, www.turystyka-krajna-paluki.pl.

6. EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.
7. Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych.
8. Główny Urząd Statystyczny – Statystyczne Vademecum Samorządowca 2012 r.
9. Główny Urząd Statystyczny – Narodowy Spis Powszechny 2011 r.
10. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030.
11. Kujawsko-Pomorskie. Razem dla powiatu nakielskiego.
12. Kurier Nakielski, www.kurier-nakielski.pl.
13. Raport „Ocena stopnia zainteresowania pracodawców współpracą z placówkami kształcenia zawodowego w zakresie praktycznych form nauczania i przygotowania zawodowego w kontekście wdrażania Działania 9.2 PO KL”, Warszawa, 2010 r.
14. Oficjalny portal Powiatu Nakielskiego, <http://powiat-nakielski.pl>.
15. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa strategia rozwoju kraju.
16. Potencjały, problemy i proponowane kierunki rozwoju powiatu nakielskiego 2012 r.
17. Powiatowy Urząd Pracy w Nakle nad Notecią.
18. Powiat Nakielski – Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2020 roku.
19. Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011-2035.
20. Program ochrony powietrza dla sfery powiatu nakielskiego.
21. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla terenu Miasta i Gminy Szubin na lata 2013-2028.
22. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (projekt).
23. Rocznik statystyczny województwa kujawsko-pomorskiego 2009.
24. Rozporządzenie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego nr 18/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat nakielski.
25. Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią.
26. Strategia Rozwoju Kraju 2020.
27. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2012-2020.
28. Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+.
29. Szlaki kajakowe w powiecie nakielskim. Przewodnik Turystyki Wodnej.
30. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
31. Załącznik nr 3 do sprawozdania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 01 za I półrocze 2013 roku.